

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

GRAD RIJEKA

Gradonačelnik

KLASA: 024-02/24-01/21-63

URBROJ: 2170-1-02-00-24-2

Rijeka, 13. 2. 2024.

Gradonačelnik je 13. veljače 2024. godine donio sljedeći

z a k l j u č a k

1. Utvrđuje se Prijedlog strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine.

2. Prijedlog iz točke 1. ovog zaključka prosljeđuje se Gradskom vijeću Grada Rijeke na razmatranje i usvajanje.

GRADONAČELNIK

Marko FILIPOVIĆ

Dostaviti:

1. Gradskom vijeću, n/r predsjednice
2. Upravni odjel za urbanizam, prostorno uređenje i graditeljstvo, n/r Ljiljane Buljan, Ivane Sože Savić, Lee Cuculić, Srđana Kosovca
3. Upravni odjel za poslove Gradonačelnika, Gradskog vijeća i mjesnu samoupravu, n/r Dunje Kuhar i Mirne Hriljac Nikšić

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
GRAD RIJEKA
Gradonačelnik

Rijeka, 13. 2. 2024.

Gradsko vijeće Grada Rijeke
n/r predsjednice Ane Trošelj

*Na temelju članka 58. Statuta Grada Rijeke („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 24/09, 11/10 i 5/13 i „Službene novine Grada Rijeke“ broj 7/14, 12/17, 9/18, 11/18-pročišćeni tekst, 2/20 i 3/21) podnosim Gradskom vijeću Grada Rijeke na razmatranje i usvajanje **Prijedlog strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine.***

Na temelju članka 66. stavka 3. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Rijeke („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 29/09, 14/13 i 22/13-ispr. i „Službene novine Grada Rijeke“ broj 10/17, 14/18, 2/19-pročišćeni tekst, 2/20 i 3/21) za izvjestiteljicu na sjednici Gradskog vijeća Grada Rijeke određujem Ljiljanu Buljan, pročelnicu Upravnog odjela za urbanizam, prostorno uređenje i graditeljstvo.

GRADONAČELNIK

Marko FILIPOVIĆ

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
GRAD RIJEKA

Upravni odjel za urbanizam,
prostorno uređenje i graditeljstvo
KLASA: 024-02/24-06/4
URBROJ: 2170-1-06-00-24-1

Rijeka, 9. veljače 2024. godine

GRADONAČELNIKU NA DONOŠENJE

Prijedlog Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine

Izradili:

Lea Cuculić, univ. spec. iur.
Srđan Kosovac, dipl. iur.

Pročelnica

Ljiljana Buljan

OBRAZLOŽENJE

Prijedlog Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine

Donošenje Strategije razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027. preduvjet je za korištenje sredstava ITU mehanizma. Riječ je o aktu strateškog planiranja koji utvrđuje ciljeve i prioritete sveobuhvatnog razvoja urbanog područja temeljem kojeg se ostvaruju mogućnosti financiranja strateških aktivnosti i projekata.

Izrada Strategija razvoja urbanih područja uređena je Zakonom o regionalnom razvoju (NN 147/14, 123/17, 118/18), Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH (NN 123/2017) te Smjernicama za uspostavu urbanih područja.

Grad Rijeka kao grad središte urbane aglomeracije Rijeka (u daljnjem tekstu UA) nositelj je izrade Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka te ima odgovornost administrativnog i organizacijskog okvira za provedbu ITU mehanizma unutar kojeg će se članicama UA Rijeka dodijeliti sredstava iz ITU mehanizma u iznosu od 55 miliona eura.

Urbana aglomeracija Rijeka osnovana je 2015. godine, a njezino djelovanje odvijalo se sukladno *Strategiji razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2016.-2020. godine*. Urbana aglomeracija Rijeka u razdoblju 2016.-2020. obuhvaćala je deset članica (gradovi Rijeka, Kastav, Kraljevica i Opatija te općine Čavle, Klana, Kostrena, Lovran, Mošćenička Draga i Viškovo).

Sukladno Smjernicama i stvarnom interesu za uključivanjem u Urbanu aglomeraciju Rijeka iskazanom tijekom razdoblja 2016.-2020., Grad Rijeka predložio je izmjenu obuhvata UA Rijeka na način da se aglomeraciji priključe općine Matulji, Omišalj i Jelenje i grad Bakar te je Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU je 17. prosinca 2021. godine potvrdilo proširenje UA Rijeka s ranijih deset na četrnaest članica.

Gradsko vijeće Grada Rijeke 31. ožujka 2022. donijelo je Odluku o pokretanju postupka izrade Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021.-2027. godine (u daljnjem tekstu Strategija).

Izrada Strategije započela je izradom Analize stanje koja je povjerena Rječkoj razvojnoj agenciji Porin d.o.o. Međutim, obzirom da je došlo do proširenja UA za četiri nove članice bilo je potrebno uložiti dodatni napor za dovršenje izrade Strategije te je angažirana tvrtka Apsolon Strategija d.o.o. koja je preuzela dio posla koji je Porin d.o.o. izradio te je nastavila izradu Strategije.

Na izradi Strategije aktivnu ulogu imala su dva tijela i to: Koordinacijsko vijeće i Partnersko vijeće.

Koordinacijsko vijeće

Koordinacijsko vijeće osnovano je 1. veljače 2022. godine, a čine ga gradonačelnici i načelnici svih gradova i općina u sastavu UA Rijeka. Osnovna zadaća Koordinacijskog vijeća je koordinacija izrade, izmjene i/ili dopune, donošenje, provedba i praćenje Strategije.

Koordinacijsko vijeće zasjedalo je 7 puta i dalo je svoje mišljenje o svim ključnim koracima u izradi Strategije, odgovorilo je na razvojne potrebe predlaganjem projektnih prijedloga u vidu strateških i drugih projekata ugrađenih u ovaj prijedlog Strategije i prijedlog Akcijskog plana za provedbu Strategije te je odobrilo ovaj prijedlog Strategije.

Prilikom održavanja konstituirajuće sjednice Koordinacije UA Rijeka, 7. veljače 2022. godine, gradonačelnici i načelnici potpisali su *Sporazum o suradnji tijekom izrade i provedbe Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine*. Sukladno Smjernicama, Sporazumom su utvrđeni okvirni sadržaj kao i osnovne faze izrade i provedbe Strategije razvoja, kako slijedi:

a. Izrada analize stanja/SWOT analize te identifikacija potreba i potencijala;

- b. Definiranje posebnih ciljeva, usklađenih sa ciljevima iz hijerarhijski nadređenih akata strateškog planiranja;
- c. Identifikacija strateških projekata te zajedničkih razvojnih projekata i izrada Akcijskog plana za provedbu Strategije razvoja;
- d. Provedba Strategije razvoja, tj. identificiranih projekata.

Održana je jedna radionica strateškog planiranja u online formatu u okviru koje je Koordinacijsko vijeće radilo na:

- definiranju srednjoročnih razvojnih potreba i potencijala;
- definiranju i konkretizaciji posebnih ciljeva.

Nalazi radionice, odnosno doprinosi članova Koordinacijskog vijeća korišteni su kao osnova za definiranje srednjoročnog strateškog pristupa razvoju UA Rijeka iz čega su proizašli vizija razvoja, prioriteta javnih politika i posebni ciljevi.

Na drugoj sjednici održanoj u studenom 2022. godine predstavljena je potreba faziranja strateškog projekta trgovačkog društva „Energo“ d.o.o. – Obnova toplinarstva grada Rijeke, koji je prijedlog Koordinacijsko vijeće jednoglasno prihvatilo. Također, prezentirana je analiza prijavljenih strateških projekata za Strategiju te je provedena rasprava o prijavljenim strateškim projektima članica UA Rijeka.

Na trećoj sjednici održanoj u prosincu 2022. godine predstavljen je status projekta Autotroleja „Jačanje sustava javnog prijevoza“ i prijedlog projekta za novo financijsko razdoblje, pri čemu su članovi Koordinacijskog vijeća jednoglasno prihvatili prijedlog da Autotrolej d.o.o. prijavi nastavak projekta u novom financijskom razdoblju. Također je prezentiran tijekom izrade Strategije te je u konačnici jednoglasno utvrđena indikativna lista od 40 strateških projekata, koja je uvrštena u Nacrt Strategije.

Na četvrtoj sjednici održanoj u veljači 2023. godine Koordinacijsko vijeće je jednoglasno izrazilo pozitivno mišljenje na Nacrt Strategije i Nacrt Akcijskog plana za provedbu Strategije koji su bili dio potrebne dokumentacije za prijavu na Poziv za urbana područja za provedbu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizma) u financijskom razdoblju 2021. – 2027.

Na petoj sjednici održanoj u lipnju 2023. godine raspravljalo se strateškim projektima i financijskoj alokaciji te o prioritizaciji, odnosno, bodovanju strateških projekata. Prikazani su i projekti koji nisu prihvatljivi za financiranje putem ITU mehanizma jer nisu sukladni kriterijima Integriranog teritorijalnog programa. Također je naglašeno da je iznos sufinanciranja ranije utvrđenih projekata višestruko veći od indikativne alokacije te je Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU zatražilo da Urbana aglomeracija Rijeka dostavi listu projekata u iznosu alokacije kako bi se mogao izraditi i sklopiti budući Sporazum o provedbi ITU mehanizma.

Na šestoj sjednici održanoj u srpnju 2023. godine utvrdilo se da će se alokacija za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine za Urbanu aglomeraciju Rijeka raspodijeliti sukladno popisu stanovništva iz 2021. godine te je izvršen pregled dostavljenih 18 projekata od strateškog značaja, a koji su integrirani u tekst strategije.

Na sedmoj sjednici održanoj u listopadu 2023. Koordinacijsko vijeće je dalo pozitivno mišljenje na prijedlog Strategije, a što je jedan od preduvjeta za donošenje Strategije od strane Gradskog vijeća Grada Rijeke.

Partnersko vijeće

Partnersko vijeće osnovano je 12. travnja 2022. godine, a čine ga predstavnici iz javnog, privatnog i civilnog sektora iz svih članica UA, čime se osigurala ravnomjerna zastupljenost različitih dionika razvoja i zastupljenost interesa stanovnika cijele aglomeracije. Osnovna zadaća Partnerskog vijeća je utvrđivanje prioriteta razvoja, predlaganje strateških projekata te njihove provedbe i praćenja. Partnersko vijeće zasjedalo je 4 puta i odobrilo je ovaj prijedlog Strategije

Na prvoj sjednici održanoj u listopadu 2022. godine Partnersko vijeće održalo je radionicu strateškog planiranja čiji je cilj bio identificirati ključne razvojne potrebe i potencijale UA Rijeka te definirati prijedloge ključnih srednjoročnih razvojnih prioriteta i ciljeva te vizije razvoja. Nalazi radionice, odnosno doprinosi članova Partnerskog vijeća korišteni su kao osnova za definiranje srednjoročnog strateškog pristupa razvoju UA Rijeka iz čega su proizašli vizija razvoja, prioriteta javnih politika i posebni ciljevi nakon što su isti usklađeni sa smjernicama Koordinacijskog vijeća.

Na drugoj sjednici Partnerskog vijeća održanoj u prosincu 2022. godine članovi su upoznati s tijekom izrade Strategije, strateškim okvirom koji je izrađen temeljem komunikacije s ključnim dionicima, uvida u analizu stanja te ključnih potreba i strateških projekata koji se planiraju. Uz navedeno, izložen je pregled projekata koje su članice UA Rijeka prijavile kao strateške projekte za uvrštavanje u Strategiju, koje će kao indikativnu listu utvrditi Koordinacijsko vijeće na svojoj sljedećoj sjednici te informacija da će svi ostali projekti koji nisu naznačeni kao strateški biti uvršteni u Akcijski plan za provedbu Strategije sa ciljem da se financiraju iz drugih izvora.

Na trećoj sjednici Partnerskog vijeća održanoj u veljači 2023. koja se održala zajedno sa sjednicom Koordinacijskog vijeća raspravljalo se o Nacrtu Strategije i Nacrtu Akcijskog plana koji su bili dio potrebne dokumentacije za prijavu na Poziv za urbana područja za provedbu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizma) u financijskom razdoblju 2021. – 2027.

Na četvrtoj sjednici Partnerskog vijeća održanoj u listopadu 2023. predstavljeni su rezultati provedene prioritizacije projekata, na kojoj je utemeljen finalni popis od 18 projekata od strateškog značaja, a koji su integrirani u tekst strategije te je Partnersko vijeće dalo pozitivno mišljenje na prijedlog Strategije, a što je jedan od preduvjeta za donošenje Strategije od strane Gradskog vijeća Grada Rijeka.

Vrednovanje Strategije

Zakonom i Pravilnikom o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja ("Narodne novine" broj 121/15) utvrđena je obveza provođenja tri vrste vrednovanja i to:

- tijekom izrade Strategije (prethodno vrednovanje),
- tijekom provedbe i
- nakon provedbe Strategije,

a samo vrednovanje provodi se na načelima transparentnosti, jasne metodologije, nepristranosti i neovisnosti, vidljivosti i širenju rezultata te prethodno utvrđenoga planiranja vrednovanja.

Grad Rijeka je ugovorio provedbu tijekom izrade Strategije (prethodno vrednovanje) sa tvrtkom WYG Savjetovanje d.o.o.

Prethodno vrednovanje Strategije provedeno je u svrhu poboljšanja kvalitete Strategije i cjelokupnog procesa programiranja kroz ocjenu njene relevantnosti, djelotvornosti, učinkovitosti, usklađenosti, dosljednosti, komplementarnosti i održivosti, stvaranja osnove za unaprjeđivanje politike upravljanja razvojem urbane aglomeracije, ostvarenja ciljeva zadanih Strategijom te ocjene povezanih provedbenih akata.

Izrađeno je 1. i 2. Privremeno izvješće te Završno izvješće. U 1. Privremenom izvješću analizirana i ocjenjena je osnovna i SWOT analiza i utvrđene su razvojne potrebe i potencijali te su dane preporuke za poboljšanje istih. U 2. Privremenom izvješću izvršena je analiza i ocjena strateškog okvira, odnosno, analiza i ocjena vizije razvoja, strateške usklađenosti s dokumentima višeg reda, ciljeva Strategije te prioriteta javne politike uključujući preporuke za poboljšanje istih.

Završnim izvješćem konstatirano je koje su preporuke iz 1. i 2. Privremenog izvješća usvojene te je zaključeno da je konačni nacrt Strategije u većoj mjeri koherentan i relevantan dokument, usklađen sa zahtjevima iz Smjernica. Temeljem pratećih provedbenih dokumenata, prije svega Akcijskog plana, mišljenje je evaluatora kako je Strategija provediva, osobito uz snažan participativan pristup koji je postojao i za vrijeme izrade Strategije.

Sukladno Pravilniku o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja usporedo sa gore opisanim postupkom vrednovanja postojala je i obveza ustrojavanja Upravljačke skupine za vrednovanje čiji je zadatak analiza svih aspekte vrednovanja, od pripreme vrednovanja do završnog izvještaja o provedenom vrednovanju. Dana 7. veljače 2024. održana je 4. sjednica Upravljačke skupine na kojoj je jednoglasno prihvaćeno Završno izvješće.

Postupak ocjene o potrebi strateške procjene Strategije i njezinog utjecaja na okoliš

Tijek izrade Nacrta Strategije pratio je postupak ocjene o potrebi strateške procjene Strategije i njezinog utjecaja na okoliš koji je pokrenut 16. svibnja 2022. godine Odlukom o pokretanju postupka Ocjene o potrebi strateške procjene Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine. U navedenom postupku dobiveno je mišljenje Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko-goranske županije od 19. studenog 2022. godine da je za Strategiju potrebno provesti postupak Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu jer se ne može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja provedbe Strategije na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, što je člankom 31. stavkom 5. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš temelj za pokretanje postupka Strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije. Međutim, nakon što je Partnersko vijeće UA Rijeka utvrdilo popis strateških projekata, u siječnju 2023. godine, Grad Rijeka je zatražio dodatno mišljenje Primorsko-goranske županije dopunjujući svoj zahtjev konkretnim strateškim projektima iz kojih je vidljivo da isti neće imati takvu vrstu utjecaja na okoliš što je Primorsko-goranska županija u mišljenju od 14. veljače 2023. godine gotovo u potpunosti prihvatila tražeći da se dostave dopune za jedan predloženi strateški projekt od strane Općine Kostrena te dva predložena strateška projekta od strane Općine Mošćenička Draga i Općine Klana. Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Primorsko – goranska županija, je ponovni zahtjev prosljedio Zavodu za zaštitu okoliša i prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja koji u mišljenju od 5. travnja 2023. godine navodi kako se može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja provedbe Strategije na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te da nije potrebno provesti glavnu ocjenu Strategije. Uvažavajući navedeno mišljenje, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša donio je obvezujuće mišljenje od 6. travnja 2023. godine da je Strategije prihvatljiva za ekološku mrežu. Slijedom svega navedenog, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, također 6. travnja 2023. godine donio i mišljenje da za Strategiju ne bi bilo potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš.

Savjetovanje s javnošću

Sukladno Smjernicama i Zakonu o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine" broj 25/13, 95/15 i 69/22), radi osiguranja informiranja i sudjelovanja javnosti o prijedlogu Strategije provedeno je javno savjetovanje s javnošću u trajanju od 30 dana i to od 10. studenog 2023. do 11. prosinca 2023. godine. Tijekom savjetovanje nije bilo primjedbi.

Na temelju članka 15. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 147/14, 123/17 i 118/18), točke 2.3.3. Smjernica za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027.verzija 2.1. od 19. rujna 2023. godine (KLASA: 910-08/21-07/1, UR,BROJ: 538-06-3-1-1/280-23-30) i članka 46. Statuta Grada Rijeke ("Službene novine Primorsko - goranske županije" broj 24/09, 11/10 i 5/13 i "Službene novine Grada Rijeke" broj 7/14, 12/17, 9/18, 11/18 – pročišćeni tekst 2/20 i 3/21) Gradsko vijeće Grada Rijeke, na sjednici _____2024. godine, donijelo je

O D L U K U

o donošenju Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021. – 2027. godine

Članak 1.

Donosi se Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021. -2027. godine (u daljnjem tekstu: Strategija).

Strategija iz stavka 1. ovoga članka sastavni je dio ove Odluke i predmetom je objave u "Službenim novinama Grada Rijeke" i na web stranici Grada Rijeke.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Grada Rijeke"

Temeljem naprijed navedenog, predlaže se Gradonačelniku Grada Rijeke donošenje sljedećeg

Z A K L J U Č K A

- 1. Utvrđuje se Prijedlog Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine**
- 2. Prijedlog odluke iz točke 1. ovog zaključka proslijedit će se Gradskom vijeću Grada Rijeke na razmatranje i donošenje**

Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. - 2027. godine

Listopad 2023.

Popis kratica	3
1. Uvod	4
2. Zemljopisno područje koje SRUA obuhvaća	8
2.1. Teritorijalni obuhvat	8
2.2.2. Osnovna prirodna obilježja	13
3. Opis sudjelovanja partnera u pripremi i provedbi SRUA	15
4. Srednjoročna vizija razvoja	18
5. Opis srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala	19
5.1. Društvo	19
5.2. Gospodarstvo	21
5.3. Urbano okruženje	23
6. Opis integriranog pristupa rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala uključujući ispunjavanje kriterija vezano uz stratešku relevantnost projekata	26
6.1. Opis integriranih teritorijalnih ulaganja i doprinosa ITU mehanizma provedbi SRUA	26
6.2. Opis strateške relevantnosti projekata te sektorske i teritorijalne integracije kroz ITU mehanizam	27
6.3. Sustav provedbe ITU mehanizma	33
7. Usklađenost s EU strateškim dokumentima, Nacionalnom razvojnom strategijom, sektorskim i višesektorskim strategijama, planovima razvoja županija te dokumentima prostornog uređenja	34
8. Opis prioriteta javne politike u srednjoročnom razdoblju	41
8.1. Prioritet 1: Identitet i ljudi - ključ razvoja	45
8.2. Prioritet 2: Dinamično gospodarstvo - nositelj razvoja	46
8.3. Prioritet 3: Zeleno-plavi prostor - budućnost razvoja	48
9. Popis posebnih ciljeva i ključnih pokazatelja ishoda	50
10. Terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja	55
11. Indikativni financijski plan	63
12. Okvir za praćenje i vrednovanje	66
13. Popis ostalih odabranih projekata na razini UA Rijeka	68
14. Prilozi	76

Popis kratica

HEP ODS - Hrvatska elektroprivreda - Operator distribucijskog sustava d.o.o.
ITU - Integrirana teritorijalna ulaganja
JLS - Jedinice lokalne samouprave
MRRFEU - Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
UA - Urbana aglomeracija
SRUA - Strategija razvoja urbane aglomeracije
SRUP - Strategija razvoja urbanog područja
ZRRH - Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18)
OIE - obnovljivi izvori energije
NN - Narodne novine Republike Hrvatske

1. Uvod

Održivi urbani razvoj sastavni je dio Kohezijske politike Europske unije - investicijske politike usmjerene na smanjivanje razvojnih razlika između lokalnih i regionalnih područja. Mjere promicanja održivog urbanog razvoja institucionalizirane su u okviru mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (u nastavku teksta, ITU mehanizam), kao instrumenta ciljano usmjerenog prema gradovima i njihovim okolnim, gravitirajućim područjima.

Sukladno relevantnom strateškom i pravnom okviru Europske unije, urbani razvoj ugrađen je i u nacionalno zakonodavstvo donošenjem Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18), a radi učinkovitijeg planiranja, usklađivanja te provedbe politike regionalnog razvoja, odnosno njezine urbane dimenzije, ustrojena su urbana područja. Urbana područja definiraju se kao urbane aglomeracije te veća i manja urbana područja, a gravitirajuće područje Grada Rijeka s obzirom na veličinu Grada Rijeka kao središta, jedno je od četiri urbane aglomeracije u Republici Hrvatskoj. Povezano s definiranjem urbanih područja, Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021., članak 29., definira obvezu izrade teritorijalne strategije kako bi se ojačao integrirani pristup teritorijalnom razvoju, odnosno utvrdila ulaganja u obliku teritorijalnih alata kao što su integrirana teritorijalna ulaganja. Uredbom su definirani minimalni zahtjevi za sadržaj teritorijalne strategije i utvrđena obveza izrade teritorijalne strategije kao temeljnog strateškog dokumenta kojim se određuju ciljevi i prioritete razvoja urbanih područja, a koja predstavlja preduvjet za korištenje ITU mehanizma. Slijedom toga, Grad Rijeka pokrenuo je postupak izrade predmetne Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021. - 2027. kao temeljnog planskog dokumenta politike regionalnog razvoja kojom su utvrđeni ciljevi i prioritete razvoja Urbane aglomeracije.

Implementacija ITU mehanizma na razini Europske unije započela u proteklom višegodišnjem razdoblju, 2014.-2020., kada je ITU mehanizam u Republici Hrvatskoj koristilo osam najvećih urbanih središta, četiri aglomeracije (Zagreb, Rijeka, Split i Osijek) i četiri urbana područja (Slavonski Brod, Pula, Zadar i Karlovac), od kuda proizlazi iskustvo strateškog planiranja i provedbe integriranih mjera urbanog razvoja na razini Urbane aglomeracije Rijeka. Ipak, institucionalni okvir utvrđen u proteklom razdoblju djelomično je izmijenjen te je obuhvat Urbane aglomeracije proširen s deset sastavnica u proteklom razdoblju, na četrnaest sastavnica u razdoblju 2021.-2027. Odlukom o ustrojavanju Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. (KLASA: 910-08/21-07/5; URBROJ: 538-06-3-1-1/382-21-6) od 17. prosinca 2021. utvrđeno je kako u sastav Urbane aglomeracije Rijeka ulaze sljedeće jedinice lokalne samouprave: Grad Bakar, Grad Kastav, Grad Kraljevica, Grad Opatija, Općina Čavle, Općina Jelenje, Općina Klana, Općina Kostrena, Općina Lovran, Općina Matulji, Općina Mošćenička Draga, Općina Omišalj i Općina Viškovo. Sukladno postupku strateškog planiranja, Gradsko vijeće Grada Rijeke na sjednici 31. ožujka 2022. donijelo je Odluku o pokretanju izrade Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021.-2027. (KLASA: 024-01/22-01/23; URBROJ: 2170-1-16-00-22-2) ("Službene novine Grada Rijeke" broj 5/22) čime je formalno započeo proces pripreme za provedbu ITU mehanizma.

Uspostava institucionalnog okvira finalizirana je osnivanjem Koordinacijskog i Partnerskog vijeća. Odlukom o osnivanju Koordinacijskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.- 2027. godine od 1. veljače 2022. (KLASA: 024-02/22-01/10-10; URBROJ: 2170-1-15-00-22-1)

("Službene novine Grada Rijeke" broj 2/22) osnovano je Koordinacijsko vijeće koje čine gradonačelnici i načelnici svih gradova i općina koje su u sastavu UA s definiranim zaduženjima u pogledu koordinacije izrade, donošenja i provedbe SRUA te utvrđivanja prioriteta razvoja i predlaganja strateških projekata. Partnersko vijeće osnovano je 12. travnja 2022., Odlukom o osnivanju Partnerskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine (KLASA: 024-02/22-01/34-15; URBROJ: 2170-1-15-00-22-1) ("Službene novine Grada Rijeke" broj 6/22), pri čemu je načelo partnerstva i suradnje predstavljalo osnovu da definiranje članova. Opis sudjelovanja partnera, te rad i aktivnosti Partnerskog vijeća detaljno su prikazane u poglavlju 3. *Opis sudjelovanja partnera u pripremi i provedbi SRUA.*

Nadalje, sukladno Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. - 2027., verzija 2.0 (u nastavku teksta, Smjernice) Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Grad Rijeka je kao grad središte urbane aglomeracije i nositelj izrade strategije dužan ishoditi mišljenje ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša, odnosno nadležnog upravnog tijela za zaštitu okoliša u županiji o potrebi provedbe postupka ocjene, odnosno strateške procjene utjecaja na okoliš. Strateška procjena utjecaja na okoliš predstavlja postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni učinci na okoliš do kojih može doći uslijed provedbe SRUA. U tom kontekstu, Grad Rijeka donio je Odluku kojom je započeo postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. - 2027. U postupku ocjene sudjelovala su, sukladno posebnim propisima koji uređuju stratešku procjenu utjecaja na okoliš, sljedeće institucije i tijela:

- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja;
- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine;
- Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Rijeka;
- Ministarstvo turizma i sporta;
- Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije;
- Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske;
- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture;
- Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša;
- Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za regionalni razvoj, infrastrukturu i upravljanje projektima;
- Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj;
- Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za slivove sjevernog Jadrana;
- Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije;
- Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije;
- Hrvatske ceste, PJ Rijeka;
- Hrvatske šume, UŠP Delnice;
- Javna ustanova Priroda;
- HEP ODS d.o.o., Elektroprimorje Rijeka;
- Vodovod i kanalizacija d.o.o.;
- Energo d.o.o.;

- Grad Bakar;
- Grad Kastav;
- Grad Kraljevica;
- Grad Opatija;
- Općina Čavle;
- Općina Jelenje;
- Općina Klana;
- Općina Kostrena;
- Općina Lovran;
- Općina Matulji;
- Općina Mošćenička Draga;
- Općina Omišalj;
- Općina Viškovo.

Dodatno, sukladno postupku strateškog planiranja definiranom Smjernicama i obavezom provedbe vrednovanja SRUA, Grad Rijeka je donošenjem Odluke o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. (KLASA: 024-02/22-01/109-27; URBROJ: 2170-1-15-00-22-1) ("Službene novine Grada Rijeke" broj 13/22) od 14. studenog 2022. pokrenuo postupak vrednovanja. Odlukom je utvrđen Plan vrednovanja u tri faze - tijekom izrade, tijekom provedbe i nakon provedbe s definiranim sadržajem i formatom vrednovanja. Za potrebe izrade i usvajanja SRUA relevantna je provedba vrednovanja tijekom izrade koje je provedeno u tri podfaze. Provedbom prethodnog vrednovanja od strane vanjskih evaluatora utjecalo se na poboljšanje kvalitete SRUA, te su preporuke utvrđene izvješćima o vrednovanju uvažene i implementirane u sadržaj tijekom izrade. Sažetak prethodnog vrednovanja sastavni je dio SRUA (Prilog 3). Po usvajanju SRUA, odnosno od početka provedbe do 2027. godine vrednovanje će se provoditi na godišnjoj razini, dok je po završetku provedbe predviđena sveobuhvatna evaluacija te konsolidacija podataka, iskustava, rezultata i postignuća tijekom cijelog razdoblja provedbe.

Nadalje, sukladno Smjernicama, a prvenstveno zbog konkretizacije planiranih aktivnosti istovremeno s izradom SRUA odvijao se proces izrade provedbenih akata - Akcijskog plana te Komunikacijske strategije i komunikacijskog akcijskog plana. U tom smislu, donijete su Odluka o pokretanju postupka izrade Akcijskog plana za provedbu Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. - 2027. godine i Odluka o pokretanju postupka izrade Komunikacijske strategije i Komunikacijskog akcijskog plana Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. - 2027. godine, obje objavljene u "Službenim novinama Grada Rijeke" broj 5/22. Odlukom o donošenju Komunikacijske strategije i Komunikacijskog akcijskog plana Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. - 2027. na 15. sjednici Gradskog vijeća održanoj 23. veljače 2023. usvojena je Komunikacijska strategija i Komunikacijski akcijski plan te su istima definirani komunikacijski ciljevi, poruke, ciljne skupine i komunikacijski kanali koji će se koristiti radi osiguranja vidljivosti planiranih javnih politika. Nacrt Akcijskog plana kao provedbeni akt i svojevrsna operativna nadogradnja Strategije usvojen je jedinstvenom procesu zajedno s donošenjem Strategije u veljači 2023.

Završno, procesu strateškog planiranja doprinijelo je prethodno iskustvo u procesima strateškog planiranja na razini Urbane aglomeracije Rijeka. Iako je Urbana aglomeracija Rijeka u odnosu na razdoblje 2014.-2020. proširena za četiri sastavnice (Grad Bakar i općine Matulji, Jelenje i Omišalj) koje nisu sudjelovale u proteklom financijskom razdoblju, izrada i provedba predmetne Strategije svojevrsni su nastavak zajedničkog strateškog planiranja u okviru Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2014.-2020., pa stečeno iskustvo doprinosi boljem upravljanju procesom pripreme SRUA, koordinaciji dionika te adekvatnom planiranju u novom razdoblju. Osim toga, sve sastavnice iskustvo u pripremi, izradi i provedbi akata strateškog planiranja sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) te Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/2017) stekle su kroz sudjelovanje u izradi Plana razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2021.-2027., te pri izradi vlastitih provedbenih programa - kratkoročnih akata strateškog planiranja vezanih uz mandatno razdoblje. Ova iskustva su se pokazala kao iznimno važna u osiguravanju poštivanja načela cjelovitosti, participativnosti i međusektorske integracije u procesu izrade SRUA, a kako bi se definirali zajednički razvojni smjerovi Urbane aglomeracije koji nadilaze teritorijalne granice pojedine sastavnice i ostvaruju sinergijski pristup rješavanju izazova urbanog područja u različitim sektorima.

2. Zemljopisno područje koje SRUA obuhvaća

2.1. Teritorijalni obuhvat

Smjernice za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021-2027. (u daljnjem tekstu: Smjernice) definirane su od strane Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao ključne odrednice u postupku strateškog planiranja održivog urbanog razvoja. Smjernice navode upute za definiranje obuhvata i uspostavu urbanog područja temeljem osnovnih, odnosno dodatnih kriterija pri čemu je Grad Rijeka definiran je kao grad središte Urbane aglomeracije područja temeljem članka 14. ZRRH.

Osnovni kriteriji definiranja obuhvata urbanih područja/aglomeracija su:

- prostorni kontinuitet;
- udio dnevnih migracija zaposlenih u središte urbanog područja od minimalno 30%.

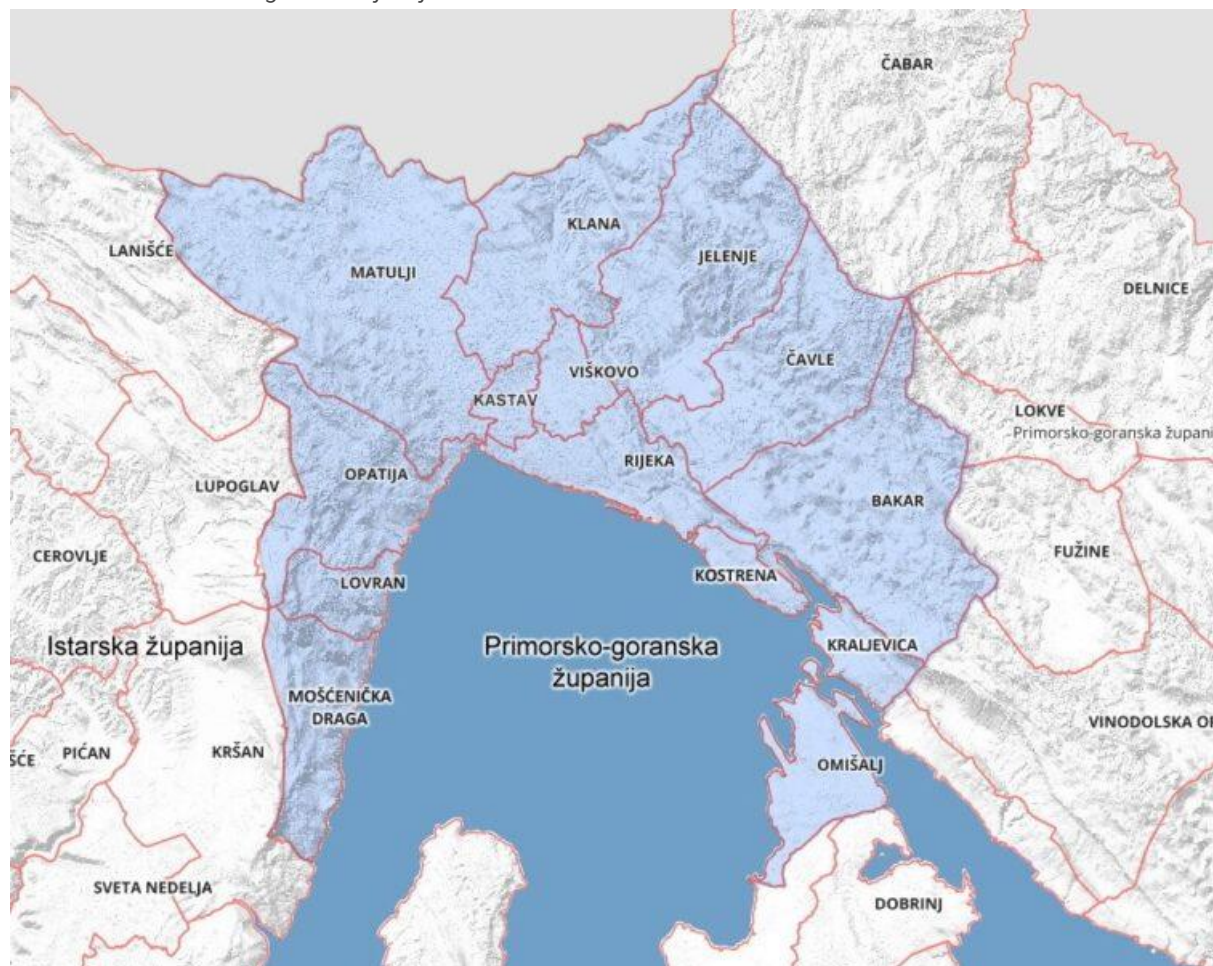
Neki od dodatnih kriterija su:

- funkcionalna povezanost;
- udio dnevnih migracija učenika i studenata u središte urbanog područja;
- zajednički integrirani projekti;
- infrastrukturni kriterij;
- kriterij odgovora na jedan ili više društvenih izazova;
- kriterij odgovora na zajedničke razvojne probleme;
- i drugi dodatni kriterij koji predlaže i obrazlaže sam grad središte.

Osim teritorijalnog obuhvata Urbane aglomeracije važan je i teritorijalni kontekst koji podrazumijeva geoprostorni i geoprometni položaj kao i osnovna prirodna obilježja urbanog područja.

U skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske 2015. godine je ustrojena Urbana aglomeracija Rijeka, a 2021. godine došlo je do izmjena obuhvata Urbane aglomeracije Rijeka. Odlukom Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u sastav Urbane aglomeracije Rijeka ulazi četrnaest jedinica lokalne samouprave: Grad Rijeka, Grad Bakar, Grad Kastav, Grad Kraljevica, Grad Opatija, Općina Čavle, Općina Jelenje, Općina Klana, Općina Kostrena, Općina Lovran, Općina Matulji, Općina Mošćenička Draga, Općina Omišalj i Općina Viškovo. Površina UA Rijeka iznosi 853,38 km² što je oko 1,5% ukupnog teritorija RH. Na tom prostoru, prema Popisu stanovništva iz 2021. godine, živi 194.313 stanovnika, a prosječna gustoća naseljenosti je 397,1 stanovnika po km². Podatci o broju stanovnika u pojedinim gradovima i općinama, površini istih i gustoći naseljenosti za svaku JLS u UA prikazani su u Tablici 1.

Slika 1. Karta Urbane aglomeracije Rijeka

Izvor: Grad Rijeka

Tablica 1: Stanovništvo i veličina gradova i općina u Urbanoj aglomeraciji Rijeka

JLS u UA Rijeka	Administrativni status	Broj stanovnika 2021.	Površina (km ²)	Gustoća naseljenosti st/km ²
Rijeka	grad	108.622	44	2.468,7
Bakar	grad	7.581	125	60,6
Kastav	grad	10.265	11	933,2
Kraljevica	grad	4.073	17,53	232,3
Opatija	grad	10.661	54	197,4
Čavle	općina	7.081	85	83,3
Jelenje	općina	5.077	109,09	46,5
Klana	općina	1.856	94	19,7

Kostrena	općina	4.438	12	369,8
Lovran	općina	3.544	21	168,8
Matulji	općina	10.788	176	61,3
Mošćenička Draga	općina	1.292	46,26	27,9
Omišalj	općina	3.020	39,5	76,5
Viškovo	općina	16.015	19	842,9
UKUPNO UA	-	194.313	853,38	397,1

Izvor: Popis stanovništva 2021., Strategija razvoja Grada Rijeke za razdoblje 2014.–2020. godine, mrežne stranice gradova

Iz kartografskog prikaza vidljivo je da gradovi i općine u Urbanoj aglomeraciji zadovoljavaju osnovni kriterij prostornog kontinuiteta, odnosno čine kontinuirano urbano područje što osigurava teritorijalnu cjelovitost društveno-gospodarskog i teritorijalnog planiranja, te je navedeni kriterij korišten pri definiranju obuhvata UA Rijeke. Nadalje, drugi osnovni kriterij - udio dnevnih migracija¹ zaposlenih u središte Urbane aglomeracije veći od 30% zadovoljava devet od četrnaest sastavnica. Općine Viškovo i Kostrena, te Grad Bakar prednjače s više od 50% zaposlenog stanovništva koje je zaposleno u Gradu Rijeci, dok najmanji udio ima Općina Omišalj kao jedina otočna općina u sastavu UA Rijeke.

Tablica 2. Pokazatelji broja dnevnih migracija u Urbanoj aglomeraciji Rijeka

JLS	Broj stanovnika (2011.)	Ukupan broj zaposlenih	Broj zaposlenih dnevnih migranata u Gradu Rijeka
Rijeka	128.624	50.494	/
Bakar	8.279	3.254	44,81%
Kastav	10.440	4.376	52,51%
Kraljevica	4.618	1.831	30,64%
Opatija	11.659	4.398	26,88%
Čavle	7.220	2.855	49,84%
Jelenje	5.344	2.147	47,09%
Klana	1.975	793	38,84%

¹ Udio dnevnih migracija zaposlenog stanovništva iz svih sastavnica u središte Urbane aglomeracije prikazan je temeljem službenih statističkih podataka koje je MRRFEU koristilo prilikom donošenja Odluke o sastavu Urbane aglomeracije Rijeka, zbog čega se broj stanovnika razlikuje od podataka utvrđenih posljednjim Popisom stanovništva iz 2021.

Kostrena	4.180	1.693	50,80%
Lovran	4.101	1.527	19,25%
Matulji	11.246	4.687	32,13%
Mošćenička Draga	1.535	582	14,26%
Omišalj	2.983	1.337	13,01%
Viškovo	14.445	6.262	55,70%

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, sukladno Popisu stanovništva 2011.

2.2. Teritorijalni kontekst

Urbana aglomeracija Rijeka nalazi se u zapadnom dijelu Hrvatske u NUTS II regiji Jadranska Hrvatska, na razmeđi između jadranske i gorske Hrvatske. Sve jedinice lokalne samouprave unutar Urbane aglomeracije administrativno-teritorijalno pripadaju Primorsko-goranskoj županiji, koja kao i Urbana aglomeracija ima sjedište u Gradu Rijeci. UA Rijeka na zapadu graniči s općinama Kršan, Lupoglav i Lanišće u Istarskoj županiji, na sjeveru graniči s Republikom Slovenijom, dok u smjeru istoka graniči s Čabrom, Delnicama, Lokvama, Fužinama, Vinodolskom općinom, Crikvenicom i općinama Dobrinj i Malinska-Dubašnica na otoku Krku. Područje UA Rijeka prema fizionomskoj regionalizaciji se sastoji od dvije mikroregije: Kvarnersko primorje (priobalno područje) - Priobalje te Kvarnerski otoci (otočno područje). Na području UA Rijeka nalazi se i hrvatski gorski prag, najuži i najniži dio Dinarida, kojim prolaze važni prometni pravci koji povezuju Srednju Europu s jugoistokom Europe te Podunavlje s Jadranom.

2.2.1. Geoprostorni i geoprometni položaj

Prometna infrastruktura jedan je od ključnih čimbenika razvoja nekog područja, utječe na razvoj gospodarstva, ali je i jedan od nužnih predujeta za opću kvalitetu života građana. Mediteranski koridor, jedan od dva koridora transeuropske prometne mreže (TEN-T) koji prolaze kroz Hrvatsku prolaze kroz UA Rijeka, kao sastavni dio pravca Rijeka-Zagreb-Budimpešta. Temeljno obilježje ovog prometnog pravca je izravno povezivanje Jadrana i Podunavlja, odnosno povezivanje luke Rijeka sa željeznicom i dunavskim plovnim kanalom. Grad se nalazi u blizini većine sjedišta susjednih županija. Središte UA, Grad Rijeka od glavnog grada RH udaljeno je 167 km, od Splita 415 km, od Osijeka 445 km, od Zadra 293 km, a od najbližeg velikog grada Pule 109 km. Osim navedenih gradova, u krugu od oko 100 km zračne linije nalaze se veći gradovi regije: Pula, Trst i Ljubljana, a na udaljenosti od oko 500 km nalazi se većina glavnih gradova i središta Srednje Europe: Budimpešta, Bratislava, Beč, Milano, München, Salzburg i drugi.

Na području UA Rijeka nalazi se razgranata mreža prometnica razvrstanih u kategorije: autoceste, državne ceste, županijske ceste, lokalne i nerazvrstane ceste. Riječka obilaznica jedna je od ključnih prometnih trasa s brojnim interregionalnim i lokalnim čvorištima. Urbanom se aglomeracijom proteže Primorsko-goranska autocesta (A6) od Bosiljeva do Rijeke (81,0 km), Kvarnerska autocesta

(A7) od graničnog prijelaza Rupa, preko Matulja, Orehovice, Sv. Kuzama, Križišća (uključujući pristupnu cestu čvorište Draga - Rijeka Brajdica i pristupnu cestu čvorište Križišće) do Krčkog mosta (42,4 km) i dio autoceste A8 koja je dio Istarskog ipsilona, od Kanfanara do čvora Matulji (64,0 km). Nadalje, Urbanom aglomeracijom prolazi i Jadranska magistrala, odnosno Državna cesta D8, koja na sjeveru počinje s graničnim prijelazom Pasjak, preko čvorišta Rupa i Matulji, Opatije, Rijeke, Bakra, sve do Kraljevice (Šmrika) gdje završava granica UA Rijeka. Državna cesta D8 proteže se na ukupno 643,7 km od čega je 47 km na području UA Rijeka. Osim D8, Urbanom aglomeracijom prolaze i brojne druge državne ceste koje omogućuju kvalitetnu povezanost. Državna cesta DC3 proteže se od mađarske granice do Rijeke, DC 40 od čvora sv. Kuzam na autocesti A7 do luke Bakar, DC 66 od Pule preko Labina i Opatije do Matulja, DC 102 i 103 vode od Šmrike na autocesti do zračne luke Rijeka, DC 403 od čvora Škurinje do luke Rijeka, DC 427 od čvora Marčelji preko Viškova do čvora Rujevica i DC 501 od Gornjeg Jelenja, preko čvora Oštrovica, Meja, Križišća do Šmrike na D8. Područjem cijele Primorsko-goranske županije prolazi 577,7 km županijskih, te 321,5 km lokalnih cesta s gustoćom cestovne mreže 43,53 (km ceste/100 km² površine), što je nešto manje od prosjeka RH koji iznosi 47 (km ceste/100 km² površine).

Mediterranski koridor (bivši ogranak V.b. paneuropskoga koridora) od državne granice preko Botova, Koprivnice, Dugog Sela, Zagreba, Karlovca, Rijeke, Šapjana do državne granice djelomično prolazi kroz UA Rijeka i to na dijelu Rijeka - Šapjane - Državna granica koji je poznat i pod nazivom Primorsko-goranske pruge (M203) čija ukupna duljina iznosi 30,9 km. Od ostalih željezničkih pruga koje su važne za međunarodni promet, ali imaju i lokalni značaj, a koje služe isključivo za teretni promet izdvajaju se M602 od Škrleja do Bakra (12,6 km) i M6603 od Suška, preko Pećina do Brajdice u Rijeci (3,8 km) i lokalna pruga Rijeka Brajdica-Rijeka (2,0 km).

Nizinska pruga koju čini željeznički prometni pravac Državna granica - Botovo - Zagreb - Rijeka od iznimne je lokalne, ali i međunarodne važnosti jer povezuje luku Rijeka s unutrašnjošću Hrvatske, a samim time i sa zemljama srednje Europe koje gravitiraju riječkoj luci. Na postojećoj pruži putovanje od Zagreba do Rijeke brzinom od 65 km/h traje oko pet sati za putnike, a oko 10 sati s brzinom od 30 km/h ako je u pitanju teret. Nova Nizinska pruga bi putovanje putnika od Zagreba do Rijeke skratila na dva sata s brzinom od 200 km/h, a prijevoz tereta na 5 sati s brzinom od 120 km/h. Na nacionalnoj razini ističe se nedostatak uvjeta za izgradnju ravničarske pruge Rijeka - Zagreb. Jedan od nacionalnih prioriteta je unaprjeđivanje koridora željezničkog teretnog prometa iz luke Rijeka prema tržištima s najvećim potencijalom za luku (Mađarskoj, BiH, Slovačkoj, Italiji, južnoj Poljskoj i Srbiji).

Luka Rijeka najveća je hrvatska luka, ujedno i luka od posebnog međunarodnog gospodarskog značaja što je čini okosnicom razvoja UA Rijeka. Riječka luka smještena je u Kvarnerskom zaljevu i ima izuzetno povoljan geoprometni položaj. Sustav luke Rijeka sastoji se od nekoliko lučkih bazena: Rijeka, Bakar, Omišalj, Zamet i Raša. Na području riječke luke nalaze se terminal za generalni teret s 11 vezova i terminal za žitarice, kontejnerski terminal, terminal za drvo i putnički terminal na kojem je moguć prihvat različitih vrsta plovila, ali se koristi i kao privezište za potrebe nautičkog turizma te plovila u tranzitu. Luka Rijeka ostvaruje najveći promet roba na državnoj razini što je čini vodećom hrvatskom lukom. Osim Luke Rijeka na Urbanoj aglomeraciji nalaze se i luke posebne namjene: industrijska luka Urinj, luka Bakar namijenjena za sipki teret, brodogradilišne luke 3.maj,

Viktor Lenac i Kraljevica i naftna luka Omišalj u sklopu koje se nalazi i terminal Jadranskog naftovoda (JANAF). Također, na području UA Rijeka nalaze se i luke nautičkog turizma poput luke Opatija.

Na području Urbane aglomeracije nalazi se Zračna luka Rijeka koja se nalazi u Općini Omišalj na otoku Krku. Zračna luka je među zadnjima po broju prevezenih putnika u usporedbi s drugim jadranskim lukama i čini svega 2% ukupnog zračnog putničkog prometa u Hrvatskoj. Rekordan broj putnika u zračnoj luci ostvario se 2019. godine s 200.841 prevezenih putnika, dok je u 2021. godini prevezeno 56.388 putnika. U razdoblju od 2011. do pretpandemijske 2019. broj putnika u Zračnoj luci Rijeka na godišnjoj razini je kontinuirano rastao. Zračna luka sezonskog je karaktera i najveći priljev putnika ima tijekom ljetnih mjeseci što je nužno unaprijediti jer postoje svi preduvjeti za cjelogodišnje poslovanje u punom obimu. Na području UA Rijeka nalazi se i Zračno pristanište Grobnik u vlasništvu MORH-a koje je u funkciji sportskog aerodroma.

Biciklistička infrastruktura na području UA Rijeka slabo je razvijena i nužno je daljnje ulaganje u izgradnju biciklističkih staza. Priobalni gradovi Urbane aglomeracije dio su cikloturističke rute EuroVelo 8 koja se pruža od Španjolske do Cipra. Također, aktivna je i Biciklistička transversala Riječkog prstena, biciklistička ruta primarno namijenjena za rekreaciju i aktivni odmor, a ne s ciljem mobilnosti. Grad Rijeka je uveo sustav javnih električnih bicikala Ricikleta koje se mogu iznajmiti na četiri lokacije u gradu. Na području Općine Viškovo građanima je na raspolaganju HALUbike, javni servis najma i korištenja bicikala u sklopu kojega su dostupni brdski i električni bicikli. Uporaba javnih električnih, ali i klasičnih bicikala moguća je i u Kastvu zahvaljujući sustavu Kastav bike. Također, Park prirode Učka posjetiteljima nudi uslugu najma električnih bicikala u sklopu Centra za posjetitelje Poklon.

2.2.2. Osnovna prirodna obilježja

Urbana aglomeracija Rijeka nalazi se u Primorsko-goranskoj županiji i obuhvaća mikroregije Priobalje i dio Otoka, dok područje Gorskog kotara nije unutar Urbane aglomeracije. Sukladno tome, priobalni gradovi i općine pod izravnim su maritimnim utjecajem. Urbana aglomeracija smještena je većinom na području Kvarnera, odnosno Kvarnerskog zaljeva koji obuhvaća Jadransko more između velebitske i istarske obale, odnosno između Istre i Hrvatskog primorja. Kvarnerski zaljev sastoji se od Velebitskog i Vinodolskog kanala, Riječkog zaljeva, Kvarnerića i Kvarnera. Riječki zaljev unutarnji je dio Kvarnerskog zaljeva i obuhvaća oko 450 km², dok zaljevska obala iznosi 115 km. More i bogato razvedena obala imaju strateški važnu ulogu u razvoju ovog područja. Površinska temperatura mora u prosjeku se kreće od 10,5 °C u veljači i ožujku do 22,4 °C u kolovozu.

Klima u UA Rijeka pod snažnim je utjecajem mora i kopna. Središte Urbane aglomeracije, Grad Rijeka, kao i drugi gradovi koji čine uski priobalni pojas Kvarnera (Opatija, Bakar i Kraljevica od gradova Urbane aglomeracije) imaju umjereno toplu kišnu klimu, bez suhog razdoblja, ali s vrućim ljetom (Cfsa prema Köppenovoj klasifikaciji klime). Zapadni dio UA, od Mošćeničke Drage preko Lovrana do Opatije, ima jedinstvenu mikroklimu koju karakteriziraju topla ljeta i blage zime zbog utjecaja Učke na čijim su padinama smještene ove JLS. Cijelo područje je zaštićeno od jakih vjetrova

zbog utjecaja Učke, a planina utječe i na smanjenu količinu padalina zbog zadržavanja vlažnih zapadnih vjetrova. Također, vjetar s Učke rashlađuje obalno područje i tako utječe na dnevno kretanje temperature. Viškovo, Klana, Jelenje i Čavle su JLS u kojima opada utjecaj mora na klimu. Općina Klana je s istoka omeđena planinom Obruč i Učkom s juga, čime je ograničen toplinski utjecaj mora. Najviši dijelovi Općine Viškovo imaju umjereno planinsku klimu. Sjeverozapadni dio UA zauzima Općina Matulji čija je klima uvjetovana dvjema različitim geografskim cjelinama - sjeverozapadnim padinama Ćićarije i krškom udolinom između Ćićarije i Obruča.

Apsolutno najviša izmjerena vrijednost temperature zraka na meteorološkoj postaji Kozala u Rijeci, od kada postoje mjerenja, prema podacima DHMZ-a iznosila je 40,0 °C stupnjeva u srpnju 2007., a najniža apsolutna vrijednost iznosila je -12,8 °C u veljači 1956., što su ujedno i najviše i najniže vrijednosti na područje cijele Urbane aglomeracije (DHMZ, 2022). U 2022. prosječna temperatura iznosila je 17,0 °C, dok je srednja vrijednost 13,8 C. Rijeka ima maritimni godišnji hod temperature što podrazumijeva malu godišnju amplitudu temperature između najtoplijeg i najhladnijeg mjeseca. Područje Urbane aglomeracije ubraja se među najkišovitije predjele Hrvatske, sa srednjom godišnjom količinom od 1.522 mm - 1.642 mm u gradu Rijeci. U prosjeku trećina svih dana u godini su oborinski dani, ali UA spada i u vrlo sunčana područja Hrvatske s oko ukupno 2.300 sunčanih sati godišnje, odnosno prosječno oko šest sati dnevno na području Primorsko-goranske županije. Najučestaliji vjetar na području UA je bura, zatim slijedi jugo.

3. Opis sudjelovanja partnera u pripremi i provedbi SRUA

Održavnje partnerskih konzultacija koje uključuju predstavnike svih jedinica lokalne (i područne (regionalne)) samouprave kao i predstavnike svih relevantnih dionika razvoja Urbane aglomeracije sastavni su dio procesa strateškog planiranja, a zaduženja Partnerskog vijeća odnose se na sve faze izrade i provedbe strateškog dokumenta. Partnersko vijeće osniva grad središte, odnosno nositelj izrade SRUA s ciljem:

- utvrđivanja prioriteta razvoja;
- predlaganja strateških projekata;
- provedbe i praćenja provedbe SRUA.

Osnivanje, sastav, te djelokrug i način rada Partnerskog vijeća definirani su Uredbom o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada partnerskih vijeća (NN, 103/2015), sukladno kojoj se Grad Rijeka vodio pri uspostavi Partnerskog vijeća. Odlukom o osnivanju Partnerskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine (KLASA: 024-02/22-01/34-15; URBROJ: 2170-1-15-00-22-1) ("Službene novine Grada Rijeke" broj 6/22) od 12. travnja 2022. ustrojeno je Partnersko vijeće Urbane aglomeracije Rijeka, u sastavu od ukupno 28 članova, odnosno njihovih zamjenika - predstavnika svih JLS u sastavu Urbane aglomeracije, županije i regionalnog koordinatora, javnih tijela, gospodarskih i socijalnih partnera, obrazovnog sektora i civilnog društva:

- Grad Rijeka
- Grad Bakar
- Grad Kastav
- Grad Kraljevica
- Grad Opatija
- Općina Čavle
- Općina Jelenje
- Općina Klana
- Općina Kostrena
- Općina Lovran
- Općina Matulji
- Općina Mošćenička Draga
- Općina Omišalj
- Općina Viškovo
- Primorsko-goranska županija
- Regionalna razvojna agencija Primorsko-goranske županije
- HGK - Županijska komora Rijeka
- Sveučilište u Rijeci
- Veleučilište u Rijeci
- Obrtnička komora Primorsko-goranske županije
- Udruga za razvoj civilnog društva SMART
- Vijeće srpske nacionalne manjine

- SOS - Rijeka Centar za nenasilje i ljudska prava
- Jadran galenski laboratorij d.d.
- Jadran hotel d.d.
- Dezinsekcija d.d.
- Dogma nekretnine d.o.o.
- NetCom d.o.o.

Prilikom osnivanja Partnerskog vijeća uzeto je u obzir načelo ravnomjerne predstavljenosti partnera, koje podrazumijeva zastupljenost ključnih dionika razvoja iz javnog, privatnog i civilnog sektora na području Urbane aglomeracije Rijeka, što onemogućava pretežiti utjecaj samo jedne kategorije dionika. Također, uzeta je u obzir potreba zastupljenosti dionika iz svih jedinica lokalne samouprave koje čine UA.

Osim **načela ravnomjerne predstavljenosti partnera** čija se važnost ističe pri ustrojavanju, Partnersko vijeće se u radu posebno rukovodi sljedećim načelima:

- **načelom transparentnosti** – koje se odnosi na postupak utvrđivanja ključnih dionika, razvoja jednako kao i način rada partnerskog vijeća;
- **načelom jednakosti članova partnerstva** – koje podrazumijeva da svaki član partnerskog vijeća može iznijeti stajalište organizacije koju predstavlja, te da to mišljenje na prikladan način bude uzeto u razmatranje;
- **načelom usuglašavanja** – koje podrazumijeva da se do odluka partnerskog vijeća dolazi putem pregovaračkog procesa kroz postizanje sporazuma između članova.

Partnersko vijeće tijekom izrade Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka kontinuirano je bilo uključeno u proces strateškog planiranja te kroz svoju savjetodavnu ulogu u partnerskim konzultacijama dalo doprinos za unaprjeđenje SRUA. U razdoblju od travnja 2022. godine, od osnivanja Partnerskog vijeća, do usvajanja Nacrta SRUA u veljači 2023. održane su ukupno 3 sjednice Partnerskog vijeća.

Tablica 3. Prikaz aktivnosti Partnerskog vijeća u pripremi SRUA

12. travnja 2022.	Odluka o osnivanju Partnerskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine
4. listopada 2022.	Prva konstituirajuća sjednica Partnerskog vijeća - radionica strateškog planiranja
15. prosinca 2022.	Druga sjednica Partnerskog vijeća - pregled statusa izrade SRUA
14. veljače 2023.	Treća sjednica Partnerskog vijeća - predstavljanje nacrta SRUA
20. veljače 2023.	Ishođenje mišljenja Partnerskog vijeća na nacrt SRUA
27. listopada 2023.	Četvrta sjednica Partnerskog vijeća – predstavljanje izmjena i usvajanje novog nacrta SRUA

Izvor: Grad Rijeka, obrada autora

U okviru Prve sjednice Partnerskog vijeća održana je radionica strateškog planiranja čiji je glavni cilj bio identificirati ključne razvojne potrebe i potencijale Urbane aglomeracije, ali i definirati viziju razvoja te ključne prioritete i ciljeve koji se žele ostvariti. Nalazi radionice, odnosno doprinosi članova Partnerskog vijeća korišteni su kao polazišna osnova za definiranje srednjoročnog strateškog pristupa razvoju Urbane aglomeracije Rijeka iz čega su proizašli niže navedena vizija razvoja, prioritete javnih politika i posebni ciljevi nakon što su isti usklađeni sa smjernicama Koordinacijskog vijeća.

Na Drugoj sjednici članovi Partnerskog vijeća upoznati su sa statusom izrade SRUA, provedenim koracima te nadolazećim aktivnostima, s naglaskom na faze u kojima se očekuje njihov doprinos. Osim toga, u okviru Druge sjednice članovima Partnerskog vijeća prikazan je srednjoročni strateški pristup razvoju izrađen temeljem njihovih doprinosa i zaprimljeni njihovi komentari na isti, te predstavljen teorijski uvod definiranja doprinosa ITU mehanizma provedbi SRUA temeljem kojeg će biti utvrđene željene ITU intervencije.

Trećom sjednicom članovima Partnerskog vijeća prezentiran je nacrt dokumenta te zaprimljeni njihovi komentari na isti.

Dinamika izrade dokumenta, te izmjene koje su u najvećoj mjeri bile vezane uz definiranje projekata od strateškog značaja, podrazumijevale su i održavanje Četvrte sjednice Partnerskog vijeća. U okviru Četvrte sjednice predstavljeni su rezultati provedene prioritizacije projekata, na kojoj je utemeljen finalni popis projekata od strateškog značaja, a koji su integrirani u tekst SRUA.

Aktivnosti Partnerskog vijeća u procesu pripreme Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021.-2027. finalizirane su ishodom mišljenja na nacrt SRUA u veljači 2023., odnosno u listopadu 2023. kao jednog od preduvjeta za donošenje istog od strane Gradskog vijeća Grada Rijeka. Sukladno Uredbi (NN 103/15) Partnersko vijeće imenovano je za cijelo razdoblje važenja SRUA, pa su daljnje aktivnosti vezane uz praćenje provedbe istog.

4. Srednjoročna vizija razvoja

Srednjoročna vizija razvoja vodič je za definiranje posebnih ciljeva i ključnih područja intervencija, odnosno stanja koje se želi postići u srednjoročnom razdoblju.

Definiranje vizije, promišljanje o željenom stanju i ciljevima koji se žele ostvariti do 2027. godine bio je participativni proces u koji je bilo uključeno Partnersko vijeće. Partnersko vijeće kao savjetodavno tijelo koje okuplja predstavnike javnog, privatnog i civilnog sektora ključno je tijelo zbog ravnomjerne zastupljenosti svih dionika i predstavnika svih sastavnica Urbane aglomeracije, zbog čega je njihov doprinos definiranju vizije najznačajniji.

Proces definiranja vizije podrazumijevao je sljedeće korake iz kojih je proizašla finalna verzija vizije Urbane aglomeracije Rijeka do 2027.:

1. definiranje ključnih pojmova koji opisuju Urbanu aglomeraciju Rijeka 2027. godine;
2. formulaciju nekoliko prijedloga vizije;
3. usklađivanje vizije s razvojnim smjerovima Nacionalne razvojne strategije i Planom razvoja Primorsko-goranske županije;
4. konačnu formulaciju vizije sukladno kriterijima sažetosti, razumljivosti i ostvarivosti.

Urbana aglomeracija Rijeka - 2027.

Uključiv i specifičan prostor - usmjeren svim generacijama

Inovativan i dinamičan prostor - usmjeren gospodarskoj budućnosti

Plavi i zeleni prostor - usmjeren održivosti okoliša

Razvoj Urbane aglomeracije Rijeka počiva na ljudima, a u Urbanoj aglomeraciji Rijeka nastavit će se njegovati jedinstveni identitet i uključivost kao ključne odrednice društvenog razvoja. Urbana aglomeracija Rijeka 2027. biti će uključiv i specifičan prostor - usmjeren svim generacijama.

Svjesni izazova koje nadolazeći period podrazumijeva, prosperitetnu gospodarsku budućnost Urbane aglomeracije Rijeka osigurat će transformacijom prema gospodarstvu temeljenom na istraživanju i razvoju, naprednim tehnologijama te zelenoj i digitalnoj tranziciji. Urbana aglomeracija Rijeka 2027. bit će inovativno i dinamično poslovno okruženje.

Konačno, s obzirom da dugoročan održivi razvoj neizostavno pretpostavlja očuvanje prirodnih vrijednosti i učinkovito korištenje resursa, Urbana aglomeracija Rijeka 2027. biti će plavi i zeleni prostor, čistog mora, energije i okoliša.

5. Opis srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala

5.1. Društvo

Razvojne potrebe

Društvo i društvena infrastruktura na području Urbane aglomeracije Rijeka analizirani su kroz glavne elemente značajne za spomenuto područje - odgoj i obrazovanje, zdravstvena i socijalna infrastruktura te civilno društvo. Analiza stanja dala je jasan uvid u trenutno stanje koje se ogleda kroz zadovoljavajuću kvalitetu odgojno obrazovnog sustava, razvijeno zdravstvo i socijalnu skrb, te aktivno civilno društvo, a kao poseban element društvenog života istaknula se sigurnost življenja na području UA Rijeka.

Analizom društvenog okruženja nametnule su se potrebe koje se prvenstveno odnose na ublažavanje negativnih demografskih trendova - prirodnog kretanja stanovništva. U tom kontekstu nužno je spomenuti kako se broj stanovnika na području UA Rijeka smanjio za 10,69% u periodu od 2011. do 2021. godine (prema rezultatima službenog Popisa stanovništva 2021., objavljenih 7. listopada 2022.). Iako je dobna struktura stanovništva povoljnija u odnosu na nacionalnu razinu demografska analiza pokazuje negativan prirodni prirast, što ukazuje na potrebu za jačanjem pronatalitetnih mjera. Područje Urbane aglomeracije također karakterizira neravnomjeran razmještaj stanovništva. Navedeno je povezano s koncentracijom društvene infrastrukture, kako obrazovne, kulturne i sportske tako i zdravstvene i socijalne, kao okosnice naselja u Gradu Rijeci, pa je razvoj iste izvan središta UA prepoznat kao jedan od preduvjeta uravnoteženog prostornog razvoja.

Kvalitetan sustav odgoja i obrazovanja jedan je od čimbenika razvoja Urbane aglomeracije, no postoje potrebe u vidu infrastrukture. Analiza stanja ukazuje na nedostatan broj vrtića te potrebu za rekonstrukcijom postojećih i izgradnjom novih, s ciljem povećanja obuhvata djece uslugom predškolskog odgoja. Osim toga, javlja se potreba za jačanjem kapaciteta osnovnih škola s ciljem prelaska na jednosmjensku nastavu, ali i modernizacijom visokog obrazovanja i smještaja za studente u svrhu povećanja njihovog broja. Također, javlja se potreba za usklađivanjem obrazovnog sustava s gospodarstvom koje prati strukturu gospodarskih aktivnosti na području Urbane aglomeraciju što je razvidno najviše u nedostatku adekvatnog kadra u tehničkim i stručnim zanimanjima.

Zdravstvena i socijalna infrastruktura načelno su ocijenjene kao razvijene, no javlja se potreba u vidu jačanja kapaciteta djelatnika i njihovom usavršavanju s ciljem povećanja kvalitete življenja u Urbanoj aglomeraciji Rijeka. Prema analizi stanja, mreža zdravstvenih ustanova razgranata je, iako je ipak razvidna najveća koncentracija zdravstvene infrastrukture u Gradu Rijeci dok se nedostatak iste u ostalim gradovima i općinama djelomično nadomješta kroz privatne poliklinike i dentalne centre te opće i specijalističke ordinacije. Razvoj zdravstvene infrastrukture pozitivno bi utjecao na smanjenje lista čekanja na specijalističke preglede te izazove preopterećenosti sustava koji je osobito izražen za vrijeme ljetnih mjeseci, odnosno trajanja turističke sezone.

Osim jačanja zdravstvene infrastrukture javljaju se potrebe i za jačanjem socijalne infrastrukture. Grad Rijeka prema analizi stanja ima jedan od kvalitetnijih socijalnih programa jer nudi veću razinu zaštite socijalno ugroženih stanovnika nego što je zakonski minimum te je jedini grad u RH koji osigurava nužni smještaj za korisnike Centra za socijalnu skrb. Potreba se ogleda u vidu jačanja socijalnih usluga sukladno rastu broja korisnika socijalnih usluga. Osim navedenog, analiza je pokazala rast potreba najmlađe i najstarije populacije kao korisnika socijalnih usluga. Jedna od izraženih potreba u kontekstu jačanja socijalnih usluga za najmlađe ogleda se u osnivanju centra rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju. Nedostatni kapaciteti domova za starije osobe predstavljaju velik izazov u Urbanoj aglomeraciji, a demografski trend starenja stanovništva u nadolazećem razdoblju dodatno će povećati pritisak na postojeće kapacitete.

Za pozicioniranje UA Rijeka kao društvenog središta regije, u području kulture, sporta i općenito civilnog društva kao aspekata društvenog života, potrebno je realizirati ulaganja u nedostajuću infrastrukturu. U kontekstu kulturne infrastrukture primarna potreba ogleda se kroz revitalizaciju kulturne baštine i ostala ulaganja u kulturnu infrastrukturu kao preduvjeta razvoja kulturnih sadržaja. Za potrebu unapređenja postojeće sportsko-rekreacijske ponude kao ključan je prepoznat razvoj dodatnih sportsko-rekreacijskih sadržaja i ulaganja u sportsku infrastrukturu na otvorenom (npr. biciklističke staze, trim staze i sl.). Završno, s ciljem jačanja civilnog društva potrebno je povećati participativnost građana osobito u kontekstu suradnje s javnim sektorom čime će se ostvariti veći doprinos civilnog društva razvoju Urbane aglomeracije u cjelini.

Razvojni potencijali

Područje društvenog uređenja i društvena infrastruktura kao nužni preduvjet razvoja Urbane aglomeracije Rijeka obiluju potencijalima za njihov daljnji razvoj. Kao ključna obilježja društvenog okruženja prepoznati su visoki životni standard i sigurnost življenja kao važni segmenti poticajnog i razvojnog okruženja.

Unatoč negativnim trendovima prirodnog kretanja stanovništva, razvojni potencijal Urbane aglomeracije Rijeka ogleda se u pozitivnim migracijskim trendovima koje posljednjih godina bilježi dio jedinica lokalne samouprave. Gradovi Kastav i Opatija te općine Čavle, Kostrena, Matulji, i Viškovo redom bilježe veći broj doseljenog u odnosu na odseljeno stanovništvo. Pozitivan migracijski saldo kao rezultat povoljne socio-ekonomske situacije i sigurnosti življenja potencijal je daljnjeg društvenog, ali i gospodarskog razvoja čija su osnova upravo stanovnici. Iskorištavanje dostupnog zemljišta u vlasništvu JLS prepoznato je kao potencijal za društveno poticane stanogradnje što predstavlja jedan od ključnih faktora privlačenja mladih obitelji na područje UA Rijeka.

Visoka kvaliteta Sveučilišta i Veleučilišta prepoznati su kao potencijal i osnova daljnjeg razvoja. Posljednjih godina u porastu je broj studenata Sveučilišta u Rijeci koji dolaze izvan Primorsko-goranske županije, što predstavlja potencijal daljnjeg razvoja i jačanja prepoznatljivosti Sveučilišta. U nadolazećem razdoblju potrebno je iskoristiti taj potencijal i nastaviti ulagati u sustav visokog obrazovanja s ciljem privlačenja mladih ljudi s područja UA Rijeka, ali i cijele Hrvatske, te osmisliti atraktivne mjere za njihovo zadržavanje po završetku studija. Osim navedenog, trenutna obrazovna

infrastruktura predstavlja potencijal za daljnji razvoj i usklađivanje obrazovanja i gospodarstva u vidu razvijanja dodatnih obrazovnih programa, a sve u svrhu razvoja ljudskih potencijala.

Nadalje, sukladno prepoznatoj potrebi razvoja društvene infrastrukture u vidu socijalnih usluga, u prvom redu onih namijenjenih starijim osobama, kao potencijali su prepoznati realizacija kapitalnih projekata putem javno-privatnih partnerstva. Osim toga, potencijal za unaprjeđenje socijalnih usluga je veće oslanjanje na civilno društvo u pružanju istih. Okretanje ka skrbi u zajednici i poticanje deinstitutionalizacije socijalne skrbi potencijal je zadovoljavanja potražnje za socijalnim uslugama svih ranjivih skupina.

Područje civilnog društva, kulture i sporta prepoznati su kao važan segment ukupnog društvenog razvoja. Potencijal daljnjeg razvoja civilnog društva proizlazi iz istaknute društvene solidarnosti, a očituje se u velikom broju volonterskih aktivnosti, dok je u segmentu kulture kao razvojni potencijal prepoznata daljnja utilizacija statusa Grada Rijeke kao bivše Europske prijestolnice kulture, a s ciljem jačanja prepoznatljivosti kulturnih sadržaja cijele aglomeracije. Na području UA Rijeka sportsko-rekreacijska infrastruktura doprinosi društvenom razvoju i kroz turizam, pa je potencijal daljnjeg razvoja vezan uz investicije u sportsku infrastrukturu koje istovremeno doprinose lokalnoj zajednici i poboljšanju turističke ponude, razvoju turizma kao gospodarske grane, ali i generiraju dodanu vrijednost u vidu otvaranja novih radnih mjesta.

5.2. Gospodarstvo

Razvojne potrebe

Obzirom da su subjekti malog i srednjeg poduzetništva nositelji gospodarskog razvoja, potrebno je kontinuirano ulagati u njihov daljnji razvoj te stvoriti preduvjete koji osiguravaju povećanje njihove konkurentnosti. Sukladno analizi stanja poduzetnička infrastruktura na području UAR ocijenjena je kao dobro razvijena. Za daljnji razvoj i unaprjeđenje malog i srednjeg poduzetništva potrebno je osigurati stalnu podršku osnivača poduzetničkih potpornih institucija te razvoj usluga i proizvoda u skladu s ciljevima digitalne i zelene tranzicije te industrije 4.0. koji će doprinijeti dostizanju kako nacionalnih tako i europskih ciljeva na svim razinama. Osnivanje novih potpornih institucija kao i dodatno jačanje postojećih, u kontekstu ljudskih i financijskih resursa, prepoznato je kao nužan korak daljnjeg razvoja gospodarstva na području UA Rijeka. Konkretno aktivnosti vezane uz dodatne mogućnosti razvoja poduzetništva prepoznate su u onim JLS koje imaju slobodne prostorne kapacitete poduzetničkih zona te kroz daljnje unapređenje maritimnog inovativnog klastera koji je vrlo važan za razvoj nautike i brodogradnje.

Iako čitavo područje bilježi pozitivne pokazatelje smanjenja nezaposlenosti izražena je značajna potreba za kvalificiranom radnom snagom, kao osnovom svakog gospodarskog rasta. Naime, analiza stanja ukazala je na potrebu usklađivanja realnih potreba i potencijala sektora gospodarstva sa sektorom obrazovanja u vidu prilagodbe obrazovnih programa potrebama tržišta rada, osobito ulaganjem u ljudske resurse u djelatnostima koje predstavljaju razvojni potencijal područja. Navedeno se prvenstveno odnosi na sljedeće aktivnosti: (1) usklađivanje ponuda programa obrazovnih institucija sa stvarnim potrebama gospodarstvenika i tržišta rada, (2) jačanje

dualnog modela obrazovanja kroz omogućavanje provođenja kvalitetne i adekvatne stručne prakse, (3) poticanje suradnje istraživačko-razvojnih institucija s gospodarstvom na zajedničkim projektima, (4) ostvarenje suradnje u razvoju novih rješenja i tehnologija te (5) pružanje kontinuirane ciljane edukacije i programa cjeloživotnog obrazovanja sukladno utvrđenim potrebama gospodarstva.

Dinamično poslovanje u novije vrijeme kao i sve veći zahtjevi tržišta zahtijevaju viši stupanj digitalizacije poslovanja kako bi se smanjili troškovi te osigurala veća razina otpornosti na vanjske utjecaje. Nastavno na navedeno, prepoznata je sve veća potreba za digitalizacijom usluga lokalne samouprave kako bi na područjima kojima upravljaju, omogućile svojim građanima i poslovnim subjektima brzo i strukturirano rješavanje različitih administrativnih potreba.

Iako Urbano područje karakteriziraju prepoznatljivi elementi turističke ponude, za rast turističkog prometa i produljenje boravka gostiju nužna su ulaganja u nedostajuću turističku infrastrukturu. S tim u vezi unutar analize stanja prepoznata je potreba za dodatnim suvremenim objektima javne turističke infrastrukture kao i potreba brendiranja područja za što je potrebno provesti opsežna istraživanja. Preduvjet brže i usklađenije realizacije privlačenja investicija u području hotelijerstva visoke kategorizacije svakako leži u uređenom sustavu prostorno planskog razvoja područja urbane aglomeracije usklađenog s ciljevima razvoja. Uz bogatu kulturnu i turističku infrastrukturu potrebno je dodatnim sadržajima i manifestacijama stvoriti jedinstvenu turističku ponudu za područje UAR s ciljem ostvarenja cjelogodišnjeg turizma.

Razvojni potencijali

Visoka razina razvijenosti poduzetničke infrastrukture s razvijenom mrežom poduzetničkih potpornih institucija predstavlja potencijal daljnjeg razvoja sektora čija budućnost leži u održivom poslovanju kroz provođenje aktivnosti zelene i digitalne tranzicije, istraživanja i inovacija, povezivanju s obrazovnim sektorom, te razvoju IT i kreativnih industrija.

Uspostava novih, modernih poduzetničkih inkubatora usmjerenih prema IT sektoru te ulaganja u nove tehnologije prepoznata su kao potencijal za povećanje konkurentnosti gospodarstva i dinamizaciju malog i srednjeg poduzetništva kao bitne odrednice lokalnog gospodarstva. Modernizacija poslovnih procesa ulaganjem u nove tehnologije doprinosi povećanju efikasnosti poslovanja istovremeno stvarajući energetske i financijske uštede, te ujedno predstavlja ključnu pretpostavku održivog gospodarskog razvoja.

Jačanje inovativnosti i konkurentnosti pomorske industrije kao tradicionalne industrijske grane područja predstavlja potencijal za razvoj UAR područja kao globalnog središta za inovacije i pametne vještine u pomorskoj industriji. Vrlo izražen sektor prerađivačke industrije, razvijeni transportni infrastrukturni kapaciteti te povoljan geografski položaj područja urbane aglomeracije stvorili su preduvjete za transformaciju u industriju 4.0 te omogućuju daljnje jačanje konkurentnosti proizvoda i usluga baziranih na visokim tehnologijama.

Korelacija kulturne, materijalne i nematerijalne baštine, te iskorištavanje bogatog potencijala prirodnih resursa u svojstvu kreiranje jedinstvene turističke ponude za područje UAR prepoznata je kao razvojni potencijal za podizanje kvalitete i sadržaja turističke ponude, a time i povećanje turističkog prometa na cjelogodišnjoj razini. Veliku ulogu u ostvarenju cjelogodišnjeg turizma ima i duga tradicija zdravstvenog turizma te raznovrsnost kvalitetnih sadržaja na razini pojedinih destinacija. Uz promicanje izvrsnosti i ulaganja u dodatne sadržaje, u nadolazećem razdoblju bit će iskorišteni razvojni potencijali zdravstvenog turizma kao značajne dodane vrijednosti lokalnom i regionalnom gospodarstvu.

Potencijal razvoja cikloturizma, prepoznatljiv vizualni identitet, uređenje parkova, obalnih šetnica i tematskih plaža kao elemenata koji čine prepoznatljivost pojedinih destinacija te njegovanje održavanja kulturnih manifestacija i sportsko-rekreacijskih događanja tijekom cijele godine prepoznati su potencijali daljnjeg razvoja turističkog sektora, a samim time i gospodarstva u cjelini.

5.3. Urbano okruženje

Razvojne potrebe

Analiza urbanog okruženja Urbane aglomeracije Rijeka obuhvatila je niz okolišnih i infrastrukturnih aspekata koji kao općenitu sliku područja ukazuju na relativno očuvan okoliš, povoljna klimatska obilježja, ali djelomično manjkavu premreženost infrastrukturom.

Područje Urbane aglomeracije Rijeka karakterizira neravnomjerna urbanizacija i nepoštivanje prostornih planova, što posljedično utječe na sve ostale segmente urbanog okoliša i razvoja infrastrukture. Analiza okoliša, u pogledu kvalitete zraka, tla i voda, odnosno mora pokazuje uglavnom zadovoljavajuće stanje, uz iznimku niže kvalitete zraka na području rafinerije nafte na Urinju te u zoni ŽCGO Marišćina. Kvaliteta mora u pravilu je izvrsna i zadovoljavajuća, iako su na pojedinim točkama obale Grada Rijeka zabilježene nezadovoljavajuće vrijednosti. Uzevši u obzir more kao jedan od osnovnih resursa u području turističke djelatnosti i ranije navedene razvojne potencijale sektora, pokazuje se potreba za unaprjeđenjem sustava pročišćavanja otpadnih voda i smanjenje onečišćenja mora uzrokovanog gospodarskim aktivnostima (preradom nafte, brodogradnjom i lučkim djelatnostima) što se može postići dodatnim ulaganjima u modernizaciju proizvodnje specifičnih sektora. U kontekstu kvalitete tla, kao potreba se pokazuje uvođenje sustavnog praćenja kvalitete istog, osobito s obzirom na veliki broj divljih odlagališta te napuštenih industrijskih područja koji su analizom identificirani kao ključni čimbenici koji utječu na narušavanje kvalitete tla.

Općenito, kao razvojna potreba identificirano je pametno upravljanje okolišem kroz prevenciju i pravovremenu detekciju negativnih učinaka ljudskog faktora i klimatskih promjena, odnosno stvaranje učinkovitog i funkcionalnog sustava praćenja promjena i osmišljavanja mjera.

U kontekstu primarne infrastrukture, kao temeljna razvojna potreba pokazalo se povećanje stupnja priključenosti stanovništva na sustav kanalizacijske infrastrukture, obzirom da ista na području općina Jelenje i Viškovo uopće nije razvijena, a na području Bakra i Kraljevice te općina Čavle, Kostrena i Klana ne prelazi 40% priključenosti stanovništva. Neadekvatan sustav kanalizacije

uvelike utječe na cijelu UA, odnosno ne samo izolirano na područje spomenutih JLS, što ukazuje na potrebu širenja mreže komunalne infrastrukture s ciljem povećanja kvalitete života stanovništva te očuvanja prirodnih resursa i zaštite od onečišćenja tla i vode. U pogledu energetske infrastrukture, ključna razvojna potreba vezana je uz obnovu javnog sustava grijanja zbog značajnih gubitaka u mreži, od oko 30%, uslijed starosti toplovodne mreže te kontinuirano ulaganje u energetske obnovu kako javne, tako i privatne infrastrukture.

Iako je sustav gospodarenja otpadom relativno dobro razvijen u pogledu dostupnosti reciklažnih dvorišta na području UA, s obzirom na izraženu građevinsku aktivnost dolazi do poteškoća u zbrinjavanju građevinskog otpada, što generira potrebu unaprjeđenja infrastrukture u tom segmentu.

Završno, u domeni prometa, a s ciljem optimizacije istog kao razvojna potreba pokazala se reorganizacija javnog prijevoza, zatim unaprjeđenje središnjeg servisno-garažnog prostora radi poboljšanja prigradskog i gradskog javnog prijevoza te gradnja i prostorno-funkcionalna integracija pješačko-biciklističke infrastrukture u prometni sustav. Isto tako, neravnomjerna razvijenost cestovne infrastrukture na području UA Rijeka generira potrebu za većim ulaganjima u rekonstrukciju i održavanje nerazvrstanih prometnica, osobito u ruralnim područjima, ulaganjima u rješenja koje doprinose povećanju protočnosti i sigurnosti prometa te unaprjeđenje sustava parkiranja izgradnjom garaža. Vršna opterećenja u ljetnim mjesecima u vrijeme trajanja turističke sezone karakteristika su gotovo cijelog područja, te ukazuju na nužnost razvoja pametnih prometnih rješenja - sustava nadzora, upravljanja prometom i parkiranjem, a povezano s tim, identificirana je potreba za ulaganjem u fizičku obnovu, uređenje i sigurnost javnih prostora, što bi objedinjeno predstavljalo razvojni iskorak pri uspostavi sustava održive urbane mobilnosti i održivog prostornog razvoja na području UA Rijeka.

Razvojni potencijali

Razvojni potencijali Urbane aglomeracije Rijeka leže u valorizaciji povoljnog geo-prometnog položaja te dostupnim resursima - prvenstveno očuvanom okolišu i neiskorištenoj *brownfield* infrastrukturi.

Princip kružnog gospodarenja zgradama s premisom rekonstrukcije i ponovnog stavljanja u funkciju postojeće infrastrukture koja nije u funkciji razvojni je potencijal cijele Urbane aglomeracije Rijeka. Bogata industrijska baština koja u stanju zapuštenosti predstavlja ugrozu za okoliš i stanovništvo može se prenamijeniti za potrebe društveno-gospodarskih sadržaja i na taj način smanjiti daljnju urbanizaciju kroz revitalizaciju postojeće infrastrukture.

Nadalje, zelena tranzicija prepoznata je kao ključan razvojni potencijal područja u nadolazećem razdoblju, kroz uvođenje obnovljivih izvora energije i provedbu mjera energetske učinkovitosti prvenstveno u sektorima prometa i zgradarstva. Ekoloških prihvatljiv javni prijevoz te ulaganje u dostatnu infrastrukturu za vozila na električni i alternativni pogon potencijal su i nužnost razvoja ekološki prihvatljivog sustava prometa. U kontekstu zgradarstva, korištenjem potencijala obnovljivih izvora energije te provedba radova na energetske učinkovitosti javnih zgrada -

primarno obrazovne i društvene, ali i druge infrastrukture, doprinijet će se ostvarenju kako energetske tako i ekoloških i financijskih ušteda.

Zaštićena područja okosnica su prirodnog bogatstva Urbane aglomeracije te uz prioritarnu pretpostavku njihova daljnjeg očuvanja predstavljaju razvojni potencijal kako za građane tako i za razvoj aktivnog turizma i ostalih selektivnih oblika turizma utemeljenih na prirodnim resursima. Na tom tragu, razvoj zelene infrastrukture prepoznat je kao protuteža pretjeranoj urbanizaciji obalnog pojasa, ali i ostalih dijelova Urbane aglomeracije, pa je u nadolazećem razdoblju nužno planski pristupiti ulaganju u zelenu infrastrukturu. Povezano s očuvanjem prirodnih resursa, u kontekstu gospodarenja otpadom razvojni potencijal područja predstavlja izgradnja sortirnice na lokaciji Mihačeva Draga koja će stavljanjem u funkciju omogućiti implementaciju principa kružne ekonomije.

Iskorištavanje geo-prometnog položaja u kontekstu pomorskog prometa i lučkih djelatnosti ulaganjem u lučku infrastrukturu razvojni je potencijal čije bi ispunjenje omogućilo pozicioniranje Urbane aglomeracije Rijeka kao središnje prometne točke za zemlje srednje i zapadne Europe. Povezano s tim, modernizacija željezničke infrastrukture kroz realizaciju projekta “nizinske pruge” stvorit će potencijal daljnjeg povećanja prometa prvenstveno u riječkoj luci. U kontekstu cestovnog prometa, razvojni potencijal u okviru Urbane aglomeracije Rijeka je implementacija odgovarajućih prometnih rješenja kojima se stanovnike i turiste potiče na korištenje alternativnih oblika prijevoza te javnog prijevoza (npr. primjena *park and ride* principa, *MaaS* koncepta), što je osobito relevantno s obzirom na izrazita vršna opterećenja cestovne infrastrukture u ljetnim mjesecima.

Završno, kao razvojni potencijal, ali i razvojna potreba, prepoznata su daljnja ulaganja u telekomunikacijsku infrastrukturu i razvoj širokopojasne infrastrukture kao preduvjeta primjene suvremenih tehnologija i gospodarskog rasta, a time i konkurentnosti područja općenito.

6. Opis integriranog pristupa rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala uključujući ispunjavanje kriterija vezano uz stratešku relevantnost projekata

6.1. Opis integriranih teritorijalnih ulaganja i doprinosa ITU mehanizma provedbi SRUA

Integrirana teritorijalna ulaganja mehanizam su financiranja održivog urbanog razvoja utemeljen u dvije ključne odrednice, (1) **teritoriju** - uvažavajući razlike između ruralnih i urbanih sredina te specifičnosti razvojnih potreba i potencijala određenog područja, i (2) **konceptu integracije** - koji objedinjuje sve sektore, dionike i razvojne resurse u svim fazama razvoja - od planiranja, provedbe do vrednovanja rezultata.

Provedba mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja u višegodišnjem financijskom razdoblju 2021.-2027. definirana je Integriranim teritorijalnim programom. Uvođenjem novog operativnog programa implementiran je *bottom-up* pristup definiranju razvojnih potreba i potencijala i tako utvrđen okvir za provedbu ulaganja koja su usmjerena na raznolike i specifične potrebe određenih područja na lokalnoj i regionalnoj razini, sve s ciljem ravnomjernog razvoja Republike Hrvatske. Za financiranje mjera održivog urbanog razvoja putem ITU mehanizma u sedmogodišnjem razdoblju od 2021. do 2027. predviđeno je 682,76 milijuna eura. Utvrđena "ITU alokacija" sredstava predstavlja najznačajniji financijski dio Integriranog teritorijalnog programa čija je ukupna vrijednost 1,569 milijardi eura, što potkrijepljuje važnost ulaganja u razvoj urbanih područja/aglomeracija i njihovo pozicioniranje kao nositelja gospodarskog i ukupnog društvenog razvoja.

Integriranim teritorijalnim programom utvrđena su ključna područja ulaganja u okviru specifičnih ciljeva koji se provedbom ITP-a žele ostvariti:

- **Specifični cilj RSO1.3.** Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja;
- **Specifični cilj RSO2.8.** Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika;
- **Specifični cilj RSO5.1.** Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima.

Provedba integriranih projekata koje doprinose održivom urbanom razvoju u Urbanoj aglomeraciji Rijeka bit će usmjerena prema područjima u kojima su utvrđene slabosti, ali i prema područjima u kojima razvojni potencijali područja nisu iskorišteni, a koja se uvelike poklapaju s područjima ulaganja predviđenim Integriranim teritorijalnim programom. Doprinos ITU mehanizma provedbi Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021.-2027. bit će najznačajniji u posebnim ciljevima 2.3. *Stvaranje jedinstvene turističke ponude* i 3.2. *Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja* SRUA u okviru kojih je planirana provedba najvećeg broja projekata². Osim za ostvarenje navedenih ciljeva, u projektima predviđenim za ITU

---

² Cjelokupni doprinos ITU mehanizma provedbi SRUA kroz povezivanje planiranih ITU intervencija s posebnim ciljevima SRUA prikazan je u poglavlju 6.2. Opis strateške relevantnosti te sektorske i teritorijalne integracije kroz ITU mehanizam i poglavlju 10. Terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja.

sufinanciranje naglasak će biti i na drugim područjima prioritarnim za održivi urbani razvoj, kroz provedbu sljedećih aktivnosti:

- ulaganje u višenamjensku, društvenu, sportsku i kulturnu infrastrukturu;
- revitalizacija i valorizacija kulturne baštine;
- obnova i prenamjena *brownfield* lokacija;
- razvoj zelene infrastrukture i regeneraciju urbanih prostora;
- modernizacija i digitalizacija javnog prijevoza;
- promicanje alternativnih oblika prijevoza;
- unaprjeđenje sustava toplinarstva;
- provedba mjere energetske učinkovitosti, bilo kao horizontale aktivnosti u provedbi drugih infrastrukturnih projekata, bilo ulaganjem u energetske održive gradske četvrti.

Završno, za osiguravanje doprinosa ITU mehanizma razvoju UA Rijeka i provedbi predmetne Strategije ključno je osiguravanje strateške relevantnosti, odnosno sektorske ili teritorijalne integracije koju pojedini projekti podrazumijevaju, što je detaljno razrađeno u idućem poglavlju.

6.2. Opis strateške relevantnosti projekata te sektorske i teritorijalne integracije kroz ITU mehanizam

Strateška relevantnost projekata, te sektorska i teritorijalna integracija koje se provedbom istih ostvaruju, osnovne su odrednice za identifikaciju projekata koji se planiraju financirati kroz ITU mehanizam. Strateška relevantnost osigurana je za one projekte u kojima sudjeluje više jedinica lokalne samouprave s područja UA Rijeka, ali i za one projekte koji imaju policentričan utjecaj na razvoj šireg područja, kao što je primjerice unaprjeđenje usluge javnog prijevoza na razini Urbane aglomeracije. Sektorska integracija osigurana je za projekte u okviru kojih se kombinira više mjera iz različitih sektora s ciljem odgovora na multisektorske izazove, primjerice za projekte koji obuhvaćaju revitalizaciju *brownfield* lokacije i prenamjenu iste za različite društvene ili gospodarske potrebe čime se istovremeno doprinosi boljem upravljanju postojećom infrastrukturom u kontekstu kružnog gospodarenja zgradama te uspostavi društvene ili gospodarske infrastrukture. Teritorijalna integracija podrazumijeva provođenje istog ili komplementarnog tipa intervencija na različitim lokacijama unutar Urbane aglomeracije, te izravno povezivanje više lokacija, primjerice ulaganjima u biciklističku infrastrukturu.

Identifikaciji projekata od strateške relevantnosti, odnosno projekata koje karakterizira sektorska i/ili teritorijalna integracija prethodio je proces izrade baze projekata svih jedinica lokalne samouprave u sastavu Urbane aglomeracije Rijeka. Izrađena je baza s ukupno 168 projekata temeljem koje su identificirani projekti koji zadovoljavaju navedene kriterije te na integrirani način doprinose rješavanju razvojnih potreba utvrđenih na razini UA Rijeka. Popis projekata, u nastavku, podrazumijeva projekte koji utječu na razvoj više ciljanih sektora, a čija provedba u teritorijalnom kontekstu doprinosi razvoju UA Rijeka u cjelini. U nastavku je opisana strateška relevantnost odnosno sektorska integracija projekata, s obzirom da teritorijalna integracija projekata nije utvrđena, strukturirana prema nositeljima provedbe.

Revitalizacija rasadnika Angiolina

Revitalizacija rasadnika Angiolina sveobuhvatan je projekt čiji je nositelj tvrtka Parkovi d.o.o., a koji će se provoditi u partnerstvu s Gradom Opatijom, obuhvaća revitalizaciju napuštenih i zapostavljenih perivoja te prenamjenu zatvorenog rasadnika u javno-društveni i prostor i turistički sadržaj. Provedba ovog projekta podrazumijeva sektorsku integraciju mjera iz različitih sektora s obzirom da uključuje:

- prenamjenu rasadnika i staklenika kao *brownfield* lokacija u okviru zaštićenog perivoja Angiolina, u interpretacijski centar s edukacijsko-izložbenim rasadnikom i turističkim sadržajima;
- ulaganje u zelenu infrastrukturu kroz krajobrazno uređenje perivoja.

Projekt odgovara specifičnom cilju RSO5.1. ITP-a s obzirom da uključuje obnovu *brownfield* lokacije/zaštićene baštine, razvoj novih turističko-edukativnih sadržaja, ulaganje u energetske učinkovitost i nadogradnju zelene infrastrukture. Na razini SRUA, projekt doprinosi ostvarenju posebnog cilja 2.3.

Obnova toplinarstva Grada Rijeke - faziranje

Obnova toplinarstva Grada Rijeke nastavak je projekta iz proteklog višegodišnjeg razdoblja 2014.-2020. s ciljem povećanje energetske učinkovitosti toplinskog sustava i pouzdanosti opskrbe toplinskom energijom na području Grada Rijeke. Projektom obnove sustava toplinarstva Rijeke modernizira se 7 sustava toplinarstva na način da će se po 3 sustava spojiti u jedan dok će 1 sustav biti moderniziran samostalno. Faziranjem projekta dovršit će se ulaganje u modernizaciju proizvodnog pogona i distribucijske mreže. Projekt odgovara specifičnom cilju RSO5.1. Integriranog teritorijalnog programa i posebnom cilju 3.3. SRUA, a za isti je na razini UA Rijeka utvrđena strateška relevantnost.

Pilot projekt - Uređenje postojeće sportsko-obrazovne zone Trsat (Dvorana Mladosti i OŠ Trsat)

Pilot projekt - Uređenje postojeće sportsko-obrazovne zone Trsat objedinjava implementaciju mjera energetske učinkovitosti, zelene infrastrukture i održive urbane mobilnosti uz poticanje mjera nisko-ugličinog razvoja korištenjem obnovljivih izvora energije na razini gradske četvrti Trsat u Rijeci. Projektom će biti obuhvaćena dva objekta s okolnim javnim površinama i okolišem u okviru kojih će biti provedene aktivnosti s ciljem stvaranja energetski učinkovite i zelene gradske četvrti. Integracija na razini gradske četvrti proizlazi iz sinergije ulaganja u tri komponente koje u cjelini čine energetski održivu četvrt - energetske učinkovitost, zelenu infrastrukturu i održivu mobilnost. Projekt odgovara specifičnom cilju RSO5.1. Integriranog teritorijalnog programa i posebnom cilju 3.4. SRUA te istovremeno doprinosi i ostvarenju posebnog cilja 1.3. SRUA u pogledu unaprjeđenja sportske infrastrukture i posebnom cilju 3.3. u pogledu općenitog podizanja kvalitete urbane javne infrastrukture.

Uređenje plaža UA Rijeka Oštro i Banj

Projekt uređenja plaže Oštro u naselju Oštro u Kraljevici te plaže Banj na području centra grada Bakra opsežan je projekt uređenja obalnih pojasa – plaža, s ciljem očuvanja tradicije povijesnog kupališta te ribarstva i tunolova. Projektom će biti uređena javna turistička infrastruktura - plažni i podmorski dio kupališta, poboljšana pristupačnost području - uređenjem pješačke staze i

izgradnjom biciklističke staze te nadograđena zelena infrastruktura, pa iz sveobuhvatnosti projekta proizlazi njegova sektorska integracija područja turizma, održivog prometa i zelene infrastrukture. Projekt odgovara specifičnom cilju RSO5.1. ITP-a i posebnom cilju 3.1. SRUA zbog doprinosa održivog prostornom razvoju i očuvanju prirodnih resursa, kao i posebnom cilju 2.3. SRUA iz perspektive ulaganja u javnu turističku infrastrukturu i širenja turističke ponude.

Vatrogasni dom Hreljin

Projektom izgradnje i opremanje Vatrogasnog doma Hreljin planirano je ulaganje u objekt DVD-a Hreljin s ciljem učinkovite organizacije i provođenja vatrogasne djelatnosti. Planira se izgradnja suvremenog, funkcionalnog i energetski učinkovitog vatrogasnog doma s uređenjem okolnih površina i zelene infrastrukture, pa projekt udovoljava kriteriju sektorske integracije. S obzirom na strateški smještaj objekta na lokaciji koja omogućava nadzor cijelog prostora Urbane aglomeracije, iz Vatrogasnog doma Hreljin bit će moguć nadzor područja u vrijeme potencijalnih ugroza od šumskih požara, zbog čega projekt ima policentrični utjecaj na cijelo područje. Projekt odgovara specifičnom cilju RSO5.1. ITP-a, a u okviru SRUA doprinosi realizaciji posebnog cilja 3.3.

ExportDrvo - Razvoj višenamjenske infrastrukture u funkciji podrške gospodarstvu i turizmu obnovom i prenamjenom brownfield-a

ExportDrvo bivša je industrijska zgrada u središtu Grada Rijeke koja će biti prenamijenjena u suvremeni višenamjenski prostor namijenjen za sajamske i kongresne aktivnosti te održavanje događanja u funkciji razvoja turizma i podrške poduzetništvu, s naglaskom na one industrije koje su nominirane Planom razvoja grada Rijeke (zelene, plave, kreativne, IT i *smart* industrije). Obnova *brownfield* lokacije i prenamjena iste u višenamjensku društveno-poduzetničku infrastrukturu uz poštivanje načela zelene gradnje sastavnice su projekta koje ukazuju na sektorsku integraciju. Projekt odgovara specifičnom cilju RSO5.1. Integriranog teritorijalnog programa i posebnom cilju 2.2. SRUA s obzirom da će predstavljati svojevrsnu platformu za umrežavanje dionika poduzetničkog sektora. Dodatno, povezano s navedenim, projekt doprinosi i jačanju i jedinstvenosti turističke ponude na razini UA Rijeka, iz čega je razvidan doprinos i posebnom cilju 2.3. SRUA.

Pametan i održiv promet na području općine Viškovo

Projekt uključuje uspostavu sustava mikro mobilnosti (sustav javnih bicikala i srodnih e-vozila) na više lokacija, unapređenje i dogradnju postojećih bike-sharing stanica, te uvođenje pametnih (digitalnih) i zelenih prometnih rješenja, kao i izgradnju pješačko-biciklističkih nathodnika kao čimbenika unaprjeđenja sigurnosti pješaka te uređenje javnog stubišta tj. pješačke zone koja bi povezala dva središta Viškova. Sektorska integracija utemeljena je na složenosti projekta i objedinjavanju više mjera s ciljem unaprjeđenja prometa na području općine Viškovo. Projekt odgovara specifičnom cilju RSO2.8. i posebnom cilju 3.2. SRUA s obzirom na primarni cilj projekta – razvoj održive mobilnosti. Osim toga, iz sveobuhvatnosti projekta koji podrazumijeva i uređenje javnih prostora te pješačkih zona, projekt doprinosi i ostvarenju cilja 3.3. SRUA.

Jačanje sustava javnog prijevoza II.

Projektom „Jačanje sustava javnog prijevoza II.“, koji će provoditi KD Autotrolej d.o.o. iz Rijeke, planira se rekonstrukcija i uređenje postojećeg parkirno-garažnog prostora, zatim uređenje šetnice

te implementacija sustava za upravljanje flotom, kao i sustava za prodaju karata u svrhu modernizacije i unapređenja sustava javnog prijevoza na području UA Rijeka. S obzirom na predmet ulaganja, te komponente projekta koje uključuju (1) digitalizaciju javnog prijevoza, (2) ulaganje garažno-servisnu infrastrukturu te (3) unaprjeđenje javnih prostora, kao i utjecaj na Urbanu aglomeraciju u cjelini, projekt je strateški relevantan. Projekt odgovara specifičnom cilju RSO2.8. ITP-a s obzirom da predstavlja razvojni iskorak promicanju održive multimodalne mobilnosti i posebnom cilju 3.2.SRUA.

Centar kulture

Projekt izgradnje multimedijalnog Centra kulture predstavljat će središnje mjesto društvenog i kulturnog života Grada Kastva, ali i šireg prostora. Projektom je planirana prenamjena zapuštene *brownfield* lokacije za potrebe multimedijalnog Centra kulture, kao središnjeg mjesta društvenog i kulturnog života Kastva i šireg područja. Osim poboljšanja uvjeta za organizaciju većih kulturnih i društvenih programa u zatvorenom prostoru, realizacija projekta imat će pozitivne implikacije na razvoj cjelogodišnjih sadržaja za stanovnike i posjetitelje. Strateška relevantnost projekta odnosi se na istovremeno ulaganje u društveno-kulturnu infrastrukturu istovremeno s ulaganjem u revitalizaciju *brownfield* lokacije. Projekt odgovara specifičnom cilju RSO5.1., te posebnom cilju 1.3. SRUA.

I DALJE ZAJEDNO - 65+

Projekt je usmjeren na revitalizaciju *brownfield* lokacije – prenamjenu ruševne zgrade stare škole u objekt društvene namjene prilagođen potrebama starijih i manje pokretnih osoba. S obzirom da je projekt usmjeren na povećanje uključenosti u društvo skupina u riziku od socijalne isključenosti širenjem i unaprjeđenjem kvalitete socijalnih usluga u zajednici sam projekt doprinosi integriranom i uključivom razvoju. Sukladno tome, radi se o strateški relevantnom projektu koji odgovara specifičnom cilju 5.1. - Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima. Također, projekt odgovara Posebnom cilju 1.2 SRUA.

TEATRINO - revitalizacija kulturnog dobra u svrhu stvaranja modernog centra filmske umjetnosti

Projektom TEATRINO Grad Rijeka će obnoviti zgradu nekadašnjeg radničkog kazališta „Dopo lavoro“, unutar zaštićene cjeline kulturne baštine kompleksa Benčić. Grad Rijeka će ovim projektom osigurati vrednovanje, očuvanje i obnovu materijalne i nematerijalne kulturne baštine, koja će svoju funkciju imati i u turističke svrhe. Radi se o strateški relevantnom projektu koji odgovara specifičnom cilju 5.1. – Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima, kao i Posebnom cilju 2.3. SRUA s obzirom se odnosi na revitalizaciju kulturne baštine, ali istovremeno i Posebnom cilju 1.3. SRUA u pogledu doprinosa razvoju kulturne infrastrukture i sadržaja.

Uređenje biciklističkih i pješačkih staza Klana - Kastav

Projekt uređenja biciklističkih staza na relaciji Klana-Kastav osim unaprjeđenja prometne povezanosti, cilj je povećati kvalitetu javnih prostora u širem smislu, te na taj način osigurati veću

pristupačnost lokalitetima od kulturne i povijesne važnosti. Projekt istovremeno doprinosi razvoju i uređenju biciklističke i pješačke infrastrukture, unaprjeđenju zelene infrastrukture, promicanju održivih oblika prijevoza te stvaranju dodatne turističke ponude, te je na razini UA Rijeka strateški relevantan. Projekt odgovara specifičnim ciljevima RSO2.8. i RSO5.1. ITP-a i posebnom cilju 3.2. SRUA te posebnom cilju 2.3. SRUA s obzirom da će ostvariti doprinos i u pogledu povećanja kvalitete turističke ponude.

Rekonstrukcija brownfield lokacije – Centar Hangar

Centar Hangar cjelovito je ulaganje u rekonstrukciju i opremanje postojeće *brownfield* lokacije za potrebe Centra za organizirano provođenje slobodnog vremena Hangar. Novouređeni objekt će obogatiti kulturnu, društvenu, i turističku ponudu Općine Matulji, a osim višenamjenske primjene, projekt je strateški relevantan i zbog istovremene provedbe mjera energetske učinkovitosti te unaprjeđenja zelene infrastrukture. Projekt odgovara specifičnom cilju RSO5.1. i posebnom cilju 1.3. SRUA, te posebnom cilju 3.3. SRUA.

ČA-KO-rekonstrukcija i uređenje Doma kulture Čavle i izgradnja višenamjenskog društvenog doma Žuknica-Kostrena

Projektom rekonstrukcije i uređenja Doma kulture Čavle te izgradnjom višenamjenskog društvenog doma Žuknica-Kostrena uspostaviti će se suvremeni višenamjenski, sportski i društveni prostori za potrebe lokalnog stanovništva i civilnog društva. Stvaranje infrastrukturnih preduvjeta za tematsku diversifikaciju društvenih sadržaja doprinijeti će socijalnom uključivanju i dobrobiti građana, što je temeljni cilj projekta i osigurava njegovu stratešku relevantnost. Projekt doprinosi rješavanju više razvojnih potreba, te istovremeno odgovara na (1) potrebu za povećanjem kvalitete javne društvene infrastrukture i (2) potrebu boljeg upravljanja javnim zgradama kroz povećanje njihove energetske učinkovitosti. Projekt odgovara specifičnom cilju RSO5.1. Integriranog teritorijalnog programa s obzirom da podrazumijeva ulaganje u višenamjensku sportsku i društveno-kulturnu infrastrukturu značajnu za društveni razvoj kroz doprinos dobrobiti građana i socijalnom uključivanju. Na razini SRUA projekt odgovara posebnom cilju 1.3.

Prezentacijski centar nematerijalne kulturne baštine

Prezentacijski centar nematerijalne kulturne baštine projekt je od strateške relevantnosti za područje Urbane aglomeracije Rijeka kojim je planirana rekonstrukcija i dogradnja rodne kuće Ivana Matetića Ronjgova i prenamjena u interpretacijski centar nematerijalne baštine - glazbene ostavštine Ivana Matetića Ronjgova te dvoglasja tjesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja koje je na listi nematerijalne kulturne baštine UNESCO-a. Strateška relevantnost projekta utemeljena je na njegovoj jedinstvenosti i inovativnosti s obzirom na temu - glazbu i vrednovanje nematerijalne baštine,. Projekt odgovara specifičnom cilju RSO5.1. i posebnom cilju 2.3. SRUA.

Uređenje centra naselja Omišalj

Projekt uređenja centra naselja Omišalj obuhvaća rekonstrukciju i uređenje središnjeg dijela naselja u sklopu zaštićene kulturno-povijesne cjeline. Osim uređenja javnog prostora - pješačko-kolne zone planirano je i ulaganje u elemente zelenog, čistog i održivog prometa te uređenje zelene infrastrukture. S obzirom da je za ostvarenje ciljeva projekta i zadovoljavanja suvremenih standarda prostornog i komunalnog uređenja sukladno postojećim vrijednostima prostora i kulturne baštine

ključna kombinacija ulaganja u kulturnu baštinu, prometna rješenja i zelenu infrastrukturu, radi se o projektu od strateške relevantnosti. Projekt odgovara specifičnim ciljevima RSO5.1. s obzirom da uključuje obnovu i uređenje javnih površina starih gradskih jezgri i nadogradnju zelene infrastrukture i RSO2.8., s obzirom da uključuje ulaganja sustav javnih bicikala i infrastrukturu za e-vozila. Na razini SRUA projekt doprinosi ostvarenju posebnog cilja 3.3.

Lungomare 2.0

Projekt Općine Lovran usmjeren je na ulaganja u dionicu obalnog šetališta na potezu Lovran - Peharovo kojom će se izgraditi multifunkcionalna infrastruktura namijenjena lokalnom stanovništvu i posjetiteljima koji borave na području Urbane aglomeracije Rijeka, zbog čega se radi o strateški relevantnom projektu. Osim uređenja pješačke infrastrukture, projekt podrazumijeva i ulaganje u razvoj zelene infrastrukture, što ukazuje na potencijal sektorske integracije. Projekt odgovara specifičnom cilju RSO5.1. i posebnom cilju 3.1. SRUA.

Uređenje pješačkih i biciklističkih staza i šetnica na području općine Mošćenička Draga

Projekt predstavlja sveobuhvatno ulaganje u pješačko-biciklističku infrastrukturu, uređenje središnjeg dijela naselja te ulaganje u zelenu infrastrukturu, te je na razini UA Rijeka identificiran kao strateški projekt. Cjelovitim uređenjem javne pješačke i biciklističke infrastrukture povezat će se točke kulturnih i prirodnih posebnosti, iz čega proizlazi pozitivan doprinos istog u razvoju turističke infrastrukture, a time i sektorska integracija. Projekt odgovara specifičnom cilju RSO5.1. ITP-a i posebnom cilju 3.2. SRUA.

6.3. Sustav provedbe ITU mehanizma

Koordinacija provedbe ITU mehanizma u nadležnosti je Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije kao upravljačkog tijela za provedbu ITU mehanizma u Republici Hrvatskoj, a sustav provedbe ITU mehanizma uređen je Uredbom o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole za provedbu programa iz područja teritorijalnih ulaganja i pravedne tranzicije za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (NN 96/2022).

U sustavu provedbe, a radi izvršavanja pojedinih zadataka u okviru odgovornosti Upravljačkog tijela, definirana su sljedeća posrednička tijela:

- Posrednička tijela za odabir operacija i
- Posrednička tijela za provedbu operacija,

pri čemu su prva relevantna u kontekstu opisa provedbe ITU mehanizma na razini Urbane aglomeracije Rijeka.

Posrednička tijela za odabir operacija jesu gradovi središta urbanih područja, odnosno aglomeracija u kojima se provode integrirana teritorijalna ulaganja, odnosno u kontekstu UA Rijeka - Grad Rijeka. S obzirom da je Grad Rijeka, kao jedan od osam gradova provodio integrirana teritorijalna ulaganja i proteklom razdoblju 2014.-2020. - ima uspostavljen sustav provedbe, odnosno ustrojenu organizacijsku jedinicu koja obavlja zadatke delegirane od strane Upravljačkog tijela. Sporazum o obavljanju delegiranih i s njima povezanih zadataka i aktivnosti između MRRFEU i gradova središta urbanih područja, pa tako i Grada Rijeke potpisan je 13. travnja 2017. te su njime osim uloga posredničkih tijela i delegiranih funkcija i s njima povezanih zadataka definirane i obveze ITU PT-a.

Odsjek za provedbu integriranih teritorijalnih ulaganja kao ITU posredničko tijelo Grada Rijeke unutar je ustrojstvena jedinica u okviru Upravnog odjela za urbanizam, prostorno uređenje i graditeljstvo. Sistematizacijom radnih mjesta navedenog odjela za Odsjek za provedbu integriranih teritorijalnih ulaganja predviđena su sljedeća radna mjesta³:

- Voditelj Odsjeka za provedbu Integriranih teritorijalnih ulaganja (1)
- Viši savjetnik za provedbu ITU (2)
- Viši savjetnik-koordinator za provedbu ITU (1)
- Savjetnik za provedbu ITU (1)

Formirani Odsjek za provedbu integriranih teritorijalnih ulaganja u novom razdoblju 2021.-2027. nastaviti će funkcioniranje sukladno gore opisanoj sistematizaciji, a kao posredničko tijelo za odabir operacija u okviru specifičnih ciljeva 5.1., 1.3. i 2.8. Integriranog teritorijalnog programa.

---

³ Prikaz standardnih mjera za klasifikaciju radnih mjesta te opis poslova radnih mjesta u okviru Direkcije za provedbu Integriranih teritorijalnih ulaganja dostupan je u Prilogu Pravilnika o unutarnjem redu Odjela gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem.

7. Usklađenost s EU strateškim dokumentima, Nacionalnom razvojnom strategijom, sektorskim i višesektorskim strategijama, planovima razvoja županija te dokumentima prostornog uređenja

Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/2017) određuje da je akte strateškog planiranja niže razine potrebno uskladiti s aktima strateškog planiranja više razine. To podrazumijeva da planovi razvoja jedinica područne (regionalne) samouprave moraju biti usklađeni s Nacionalnom razvojnom strategijom, nacionalnim i regionalnim sektorskim i višesektorskim strategijama te odgovarajućim regionalnim razvojnim planovima.

Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027. sastoji se od tri prioriteta javnih politika, od kojih se svaki prioritet zasebno ostvaruje vlastitim posebnim ciljevima. SRUA Rijeka u skladu je s osnovnim razvojnim načelima, prioritetima te strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine (u daljnjem tekstu NRS 2030) te pridonosi ostvarenju međunarodnog i nacionalnog strateškog okvira usmjerenog na regionalni razvoj te razvoj UA Rijeka. Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027. usklađena je također s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2021. - 2027. Nacionalna razvojna strategija 2030 hijerarhijski je najviši dugoročni akt strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj koji služi za oblikovanje i provedbu razvojnih politika Republike Hrvatske dok je Plan razvoja Primorsko-goranske županije 2021. - 2027. temeljni srednjoročni strateški planski akt u kojem se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja županije.

Poseban cilj 1.1: “Osnažena osnovna društvena područja” u skladu je s razvojnim smjerom 1. “Održivo gospodarstvo i društvo” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 2. “Obrazovani i zaposleni ljudi”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 1.1. usklađen je s Planom razvoja PGŽ, i to u posebnom cilju 4.1.: “Razvoj modernog obrazovnog sustava prilagođenog društvenim izazovima”, unutar prioriteta 4. “Obrazovani stanovnici s kompetencijama i vještinama za poslove budućnosti”. SRUA Rijeka podržava nastavak razvoja i unapređenja odgojno-obrazovnog sustava s ciljem stvaranja holističkog pristupa novim društvenim i gospodarskim promjenama čime se potiče i demografska obnova područja.

Poseban cilj 1.2: “Funkcionalna mreža zdravstvenih i socijalnih usluga” u skladu je s razvojnim smjerom 2. Jačanje otpornosti na krize” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 5. “Zdrav, aktivan i kvalitetan život”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 1.2. usklađen je s Planom razvoja PGŽ, i to u posebnom cilju 5.1.: “Regija zdravlja i kvalitete života” te posebnom cilju 5.2.: ”Visok socijalni standard i dostojanstveno starenje”, unutar prioriteta 5. “Ravnomjernim razvojem do europskog standarda i visoke kvalitete života za sve građane.” Kvaliteta zdravstvenog sustava, sustava socijalne skrbi i te njihova međusobna povezanost čine temelj zaštite i očuvanja života građana UA Rijeka. Stvaranjem funkcionalne povezanosti, suradnje i usklađenosti zdravstvenog sustava sa sustavom socijalne skrbi, osigurava se dugoročna održivost oba sustava te se osigurava visok stupanj kvalitete pruženih usluga. Kao jedno od osnovnih područja, kvalitetna i dostupna

zdravstvena i socijalna zaštita osiguravaju daljnji razvoj društva čineći ga sigurnim, kvalitetnim i dostojnim svakog građanina.

Poseban cilj 1.3: “Društveni život za sve generacije” u skladu je s razvojnim smjerom 2. “Jačanje otpornosti na krize” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 5. “Zdrav, aktivan i kvalitetan život”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 1.3. usklađen je s Planom razvoja PGŽ, i to u posebnom cilju 5.3.: ”Razvoj kulture i sporta te poticanje kreativnosti”, unutar prioriteta 5. “Ravnomjernim razvojem do europskog standarda i visoke kvalitete života za sve građane.” Osiguranjem dostupnog kulturnog, sportskog i ostalog sadržaja za sve generacije na području UA doprinosi se kvaliteti života, ali i atraktivnosti područja. U nedostatku kvalitetnih sadržaja, građani UA će isti potražiti izvan aglomeracije, što dugoročno ne predstavlja kvalitetan doprinos stabilnom rastu i razvoju te zadržavanju stanovništva na području UA.

Poseban cilj 2.1: “Podupiranje transformacije gospodarstva” u skladu je s razvojnim smjerom 1. “Održivo gospodarstvo i društvo” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 1. “Konkurentno i inovativno gospodarstvo”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 2.1. usklađen je s Planom razvoja PGŽ u posebnom cilju 1.3.: “Atraktivno poslovno okruženje za zapošljavanje, rast i ulaganja” unutar prioriteta 1. “Pametna regija konkurentnog gospodarstva baziranog na znanju i naprednim tehnologijama.” Razvoj gospodarstva UA Rijeka, njegova transformacija, u industriju 4.0 te potpora istraživanju i razvoju osigurat će održivost, kontinuitet i konkurentnost gospodarstva UA Rijeka na domaćem i međunarodnom tržištu. Snaga gospodarstva odraz je snage područja te je uvjet daljnjeg rasta i razvoja na svim razinama.

Poseban cilj 2.2: “Jačanje sinergije javnog i privatnog sektora” u skladu je s razvojnim smjerom 1. “Održivo gospodarstvo i društvo” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 1. “Konkurentno i inovativno gospodarstvo”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 2.2. usklađen je s Planom razvoja PGŽ, i to u posebnom cilju 1.3.: “Atraktivno poslovno okruženje za zapošljavanje, rast i ulaganja” unutar prioriteta 1. “Pametna regija konkurentnog gospodarstva baziranog na znanju i naprednim tehnologijama.” Učinkovit gospodarski ekosustav čine s jedne strane, gospodarski subjekti. S druge strane, razvijena poslovna i istraživačka infrastruktura i poduzetničke potporne institucije čine drugi dio gospodarskog ekosustava. Njihova međusobna suradnja i integracija kao i dostupnost kvalitetnih usluga poduzetničke infrastrukture i institucija potaknuti će razvoj obrtništva, poduzetništva, vještina, inovacijski kapacitet, modernizaciju i internacionalizaciju poslovanja. Ova sinergija javnog i privatnog sektora osigurat će održivost gospodarstva, njegovo širenje na domaćem i inozemnom tržištu, što će kao rezultat stvoriti nova radna mjesta i doprinijeti kvaliteti života na području UA Rijeka.

Poseban cilj 2.3: “Stvaranje jedinstvene turističke ponude” u skladu je s razvojnim smjerom 1. “Održivo gospodarstvo i društvo” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 1. “Konkurentno i inovativno gospodarstvo”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 2.3. usklađen je s Planom razvoja PGŽ, i

to u posebnom cilju 1.2: “Gospodarski rast usmjeren na jačanje izvoza podizanjem produktivnosti i digitalnu transformaciju” unutar prioriteta 1. “Pametna regija konkurentnog gospodarstva baziranog na znanju i naprednim tehnologijama.” Turizam predstavlja stratešku industrijsku granu ne samo na području UA Rijeka, nego za cijelu Republiku Hrvatsku. Razvoj inovativnog, održivog i otpornog turizma ovisi o sinergiji i zajedničkom djelovanju ne samo turističkog sektora, nego i zdravstvenog, kulturnog, kreativnog, prehrambenog, ugostiteljskog, uslužnog, kao i ostalih gospodarskih sektora i javne uprave. Ulaganja u sektor turizma i komplementarnih djelatnosti omogućit će stvaranje uvjeta za UA kao funkcionalne i održive turističke regije koja nudi cjelovit turistički doživljaj, produljenje sezone i pomak k turističkim proizvodima više dodane vrijednosti te specijalizacije u različitim nišama posebnih oblika turizma poput zdravstvenog, kulturnog, eko, nautičkog, vjerskog, sportskog i ostalih.

Poseban cilj 3.1: “Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa” u skladu je s razvojnim smjerom 3. “Zelena i digitalna tranzicija” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 8. “Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 3.1. usklađen je s Planom razvoja PGŽ, i to u posebnom cilju 3.1: “Pametna i održiva pristup upravljanju prostorom i prirodnim resursima” unutar prioriteta 3. “Zelena tranzicija temeljena na održivom upravljanju i korištenju vlastitih resursa.” Prostor i prirodna bogatstva zahtijevaju kvalitetno i učinkovito upravljanje, budući da predstavljaju najvažniji razvojni resurs (svake) regije. Ulaganjem u podizanje razine kvalitete upravljanja i planiranja prostornog i resursnog razvoja, podržava se očuvanje prirode, obnovljivih prirodnih resursa, voda, šuma, tla i mora. Ovi resursi čine osnovu održivog i uključivog rasta, sigurnosti proizvodnje hrane i smanjivanja siromaštva. Time se omogućuje stanovnicima UA Rijeka vođenje zdravog i produktivnog života, ostvarenje potencijala i doprinosa društvu.

Poseban cilj 3.2: “Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja” u skladu je s razvojnim smjerom 3. “Zelena i digitalna tranzicija” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 10. “Održiva mobilnost” te strateški cilj 11. “Digitalna tranzicija društva i gospodarstva”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 3.2. usklađen je s Planom razvoja PGŽ, i to u posebnom cilju 3.3: “Kvalitetna, dostupna i održiva javna i komunalna infrastruktura na cjelokupnom području” unutar prioriteta 3. “Zelena tranzicija temeljena na održivom upravljanju i korištenju vlastitih resursa.” Rješavanje izazova prometne povezanosti te unutar pojedinih JLS-a UA Rijeka, a posebno međusobna povezanost JLS-ova unutar UA Rijeka važan su čimbenik rasta i razvoja gospodarstva, turizma, ali i ostalih sadržaja unutar UA. Povezanost s europskim prometnim koridorima, kao i razvoj intermodalnih oblika transporta od iznimne su važnosti za pozicioniranje UA Rijeka ne samo na području RH, nego i šire. S druge strane, kvalitetna digitalna povezanost JLS-ova UA Rijeka omogućit će bolje poslovanje, ali i bolju dostupnost javnih usluga te osigurati kontinuitet komunikacije i suradnje među JLS-ovima, ali i među stanovnicima UA. Infrastruktura, kao i digitalna rješenja unutar ovog posebnog cilja komplementarna i drugim ciljevima, te na taj način doprinose holističkom pristupu razvoja urbane aglomeracije.

Poseban cilj 3.3: “Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje” u skladu je s razvojnim smjerom 3. “Zelena i digitalna tranzicija” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 8. “Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 3.3. usklađen je s Planom razvoja PGŽ, i to u posebnom cilju 3.3: “Kvalitetna, dostupna i održiva javna i komunalna infrastruktura na cjelokupnom području” unutar prioriteta 3. “Zelena tranzicija temeljena na održivom upravljanju i korištenju vlastitih resursa.” Ovaj poseban cilj SRUA Rijeka usmjeren je na razvoj komunalne infrastrukture, posebno vezane uz kvalitetnu vodoopskrbu i odvodnju, razvoj sustava gospodarenja otpadom te toplinarstvo. Dostupnost komunalnih usluga na urbanom području ovisi o dostupnosti i rasprostranjenosti komunalne infrastrukture koja podrazumijeva fizičku infrastrukturu i mogućnost obavljanja komunalnih usluga od strane operatera.

Poseban cilj 3.4: “Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja” u skladu je s razvojnim smjerom 3. “Zelena i digitalna tranzicija” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 8. “Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 3.4. usklađen je s Planom razvoja PGŽ, i to u posebnom cilju 3.1: “Pametna i održiva pristupa upravljanju prostorom i prirodnim resursima” unutar prioriteta 3. “Zelena tranzicija temeljena na održivom upravljanju i korištenju vlastitih resursa.” Razvoj zelene infrastrukture na urbanim područjima - planski osmišljene zelene i vodne površine, prostorna rješenja koja pridonose očuvanju, poboljšanju i očuvanju prirode, prirodnih funkcija i procesa, važan su čimbenik urbanog razvoja svakog područja. Korist ulaganja očituje se u unaprjeđenju kvalitete života u gradovima čiji stanovnici provode slobodno vrijeme na otvorenom uz aktivno korištenje javno dostupnih rekreacijskih, sportskih, kulturnih, zdravstvenih i obrazovnih sadržaja povezanih sa zelenom infrastrukturom. Također, razvoj i uređenje zelene infrastrukture podiže razinu privlačnosti područja, što donosi društvene te gospodarske koristi poput turizma.

Tablica 5. Prikaz usklađenosti SRUA-a s Nacionalnom razvojnom strategijom do 2030.

Povezanost strateškog okvira s ciljevima iz Nacionalne razvojne strategije 2030.														
Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021. - 2027.		NRS 2030												
		RAZVOJNI SMJER 1. Održivo gospodarstvo i društvo				RAZVOJNI SMJER 2. Jačanje otpornosti na krize			RAZVOJNI SMJER 3. Zelena i digitalna tranzicija				RAZVOJNI SMJER 4. Ravnomjerna regionalni razvoj	
		SC 1.	SC 2.	SC 3.	SC 4.	SC 5.	SC 6.	SC 7.	SC 8.	SC 9.	SC 10.	SC 11.	SC 12.	SC 13.
Prioritet 1: Identitet i ljudi - ključ razvoja	Posebni cilj 1.1.: Osnažena osnovna društvena područja		✓											
	Posebni cilj 1.2.: Funkcionalna mreža zdravstvenih i socijalnih usluga					✓								
	Posebni cilj 1.3.: Društveni život za sve generacije					✓								
Prioritet 2: Dinamično gospodarstvo - nositelj razvoja	Posebni cilj 2.1.: Podupiranje transformacije gospodarstva	✓												
	Posebni cilj 2.2.: Jačanje sinergije javnog i privatnog sektora	✓												
	Posebni cilj 2.3.: Stvaranje jedinstvene turističke ponude	✓												
Prioritet 3: Zeleno-plavi prostor - budućnost razvoja	Posebni cilj 3.1.: Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa								✓					
	Posebni cilj 3.2.: Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja										✓			

	Poseban cilj 3.3.: Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje								✓						
	Poseban cilj 3.4.: Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja								✓						

Izvor: Izrada autora

Tablica 6. Prikaz usklađenosti SRUA-a s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine

Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021. - 2027.		Plan razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine															
		Prioritet 1.			Prirotet 2.		Prioritet 3.			Prioritet 4			Prioritet 5				
		PC 1.1.	PC 1.2.	PC 1.3.	PC 2.1.	PC 2.2.	PC 3.1.	PC 3.2.	PC 3.3.	PC 4.1.	PC 4.2.	PC 4.3.	PC 5.1.	PC 5.2.	PC 5.3.	PC 5.4.	PC 5.5.
Prioritet 1: Identitet i ljudi - ključ razvoja	Posebni cilj 1.1.: Osnažena osnovna društvena područja								✓								
	Posebni cilj 1.2.: Funkcionalna mreža zdravstvenih i socijalnih usluga											✓					
	Posebni cilj 1.3.: Društveni život za sve generacije													✓			
Prioritet 2: Dinamično gospodarstvo - nositelj razvoja	Posebni cilj 2.1.: Podupiranje transformacije gospodarstva			✓													
	Posebni cilj 2.2.: Jačanje sinergije javnog i privatnog sektora			✓													
	Posebni cilj 2.3.: Stvaranje jedinstvene turističke ponude		✓														
Prioritet 3: Zeleno-plavi prostor - budućnost razvoja	Posebni cilj 3.1.: Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa					✓											
	Posebni cilj 3.2.: Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja							✓									
	Posebni cilj 3.3.: Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje							✓									
	Posebni cilj 3.4.: Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja					✓											

Izvor: Izrada autora

Nadalje, usklađenost Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021.-2027. osim s općim strateškim aktima, razvidna je u sektorskim strateškim dokumentima koji na nacionalnoj razini uređuju određena područja, kako je prikazano u nastavku:

- **Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske** krovni je dokument za usmjeravanje razvoja u prostoru na razini RH. Njime je definiran smjer prostornog razvoja do 2030. godine s razvojnim polazištima te s prioritetima i usmjerenjima:

- održivost prostorne organizacije;
- očuvanost identiteta prostora;
- prometna povezanost;
- razvoj energetskeg sustava;
- otpornost na promjene.

SRUA Rijeka usklađena je sa Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske kroz Prioritet 3 Zeleno-plavi prostor - budućnost razvoja, kojim su utvrđeni ciljevi organiziranog i održivog prostornog razvoja, unaprjeđenje prometne povezanosti te održivi razvoj, a koji su komplementarni gore navedenim prioritetima.

- **Strategija digitalne Hrvatske do 2032. godine** definira mjere i ciljeve digitalnog razvoja do 2032. godine. Strategijom su utvrđena 4 strateška cilja:

- razvijeno i inovativno digitalno gospodarstvo;
- digitalizirana javna uprava;
- razvijene, korištene i dostupne mreže vrlo velikih kapaciteta;
- razvijene digitalne kompetencije za život i rad u digitalno doba.

SRUA Rijeka usklađena je sa Strategijom digitalne Hrvatske kroz Prioritet 2 Dinamično gospodarstvo - nositelj razvoja, odnosno poseban cilj 2.1 Podupiranje transformacije gospodarstva te kroz prioritet 3 Prioritet 3 Zeleno-plavi prostor - budućnost razvoja, odnosno poseban cilj 3.2 Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja.

- **Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine**

Navedenom strategijom je definirano pet strateških ciljeva:

- povećati učinkovitost osnovnih mehanizama zaštite prirode;
- smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara;
- ojačati kapacitete sustava zaštite prirode;
- povećati znanje i dostupnost podataka o prirodi;
- podići razinu znanja, razumijevanja i podrške javnosti za zaštitu prirode;

SRUA Rijeka usklađena je sa Strategijom i akcijskim planom zaštite prirode kroz Prioritet 3 Zeleno-plavi prostor - budućnost razvoja, odnosno poseban cilj 3.1 Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa.

- **Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu**

Strategija predstavlja temeljni dokument za planiranje prilagodbe klimatskim promjenama te propisuje odgovarajuće mjere za prilagodbu su sektorima prostornog planiranja i uređenja, energetike, vodnih resursa, ribarstva, akvakulture, bioraznolikosti, poljoprivrede i šumarstva, turizma, zdravlja te upravljanja rizicima. Strategijom je definirano pet nacionalnih prioriteta u okviru kojih je potrebno provoditi mjere prilagodbe:

- osiguranje održivog regionalnog i urbanog razvoja;
- osiguranje preduvjeta za gospodarski razvoj ruralnih područja, priobalja i otoka;
- osiguranje održivog energetskeg razvitka;
- jačanje upravljačkih kapaciteta umreženim sustavom praćenja i ranog upozoravanja, te
- osiguranje kontinuiteta istraživačkih aktivnosti.

SRUA Rijeka usklađena je s predmetnom Strategijom na općenitoj razini, kroz doprinos osiguranju održivog urbanog razvoj, te specifično kroz Prioritet 3 Zeleno-plavi prostor – budućnost razvoja kojim su predviđene komplementarne aktivnosti.

- **Strategija energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu** definira ciljeve energetskeg sektora na nacionalnoj razini:

- rastuća, fleksibilna i održiva proizvodnja energije kroz smanjenje ovisnosti o uvozu energije i zaustavljanjem pada domaće proizvodnje;
- razvoj energetske infrastrukture i novih dobavnih pravaca energije;
- veća energetska učinkovitost.

SRUA Rijeka doprinosi Strategiji energetskeg razvoja, konkretno ciljevima razvoja energetske infrastrukture i osiguravanje veće energetske učinkovitosti, s obzirom da u okviru Prioriteta 3 Zeleno-plavi prostor – budućnost razvoja podrazumijeva aktivnosti i projekte koje će doprinijeti većoj energetskeg učinkovitosti, prvenstveno u sektoru zgradarstva, ali i prometu.

- **Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine**

Programom su definirana tri posebna cilja razvoja zelene infrastrukture do 2030. godine:

- kvalitetno planiranje i upravljanje razvojem zelene infrastrukture u urbanim područjima;
- unaprjeđena, raširena, povezana i lako dostupna zelena infrastruktura u urbanim područjima, te
- visoka razina znanja i društvene svijesti o održivom razvoju urbanih područja kroz razvoj zelene infrastrukture.

Na razini SRUA Rijeka predviđen je komplementaran cilj, 3.4. Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja, iako su mjere razvoja zelene infrastrukture planirane i u okviru drugih ulaganja.

Osim usklađenosti sa nacionalnim strateškim dokumentima hijerarhijski višeg ranga, Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027. doprinosi relevantnim strateškim aktima na razini Europske unije - Europskom zelenom planu, EU Teritorijalnoj agendi 2030, Urbanoj agendi te Novoj Povelji iz Leipziga.

- **Europski zeleni plan** strateški je plan Europske komisije za postizanje klimatske neutralnosti Europske unije do 2050. godine koji predviđa mjera za unaprjeđenje učinkovitosti resursa i tranzicije ka čistom i kružnom gospodarstvom, s ciljem zaustavljanja klimatskih promjena, obnove bioraznolikosti i smanjenja onečišćenja. Usklađenost SRUA Rijeka s Europskim zelenim planom ogleda se prvenstveno u njegovom prioritetu 3. *Zeleno-plavi prostor – budućnost razvoja*, odnosno posebnih ciljeva 3.3 *Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje* u sklopu kojeg će biti uspostavljen učinkovit sustav za gospodarenje otpadom te 3.4. *Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja*, koji promiče primjenu obnovljivih i energetski učinkovitih izvora energije na području UA.
- **EU Teritorijalna agenda 2030.** strateški je dokument čiji je cilj jačanje teritorijalne kohezije, odnosno osiguravanje uravnoteženog razvoja Unije. Teritorijalna agenda na isti način kao i SRUA prepoznaje izazove koji proizlaze iz nejednake razvijenosti područja - razlike u kvaliteti života, dostupnosti javnih usluga, dinamike tržište rada i gospodarskog razvoja itd. Prioriteti EU Teritorijalne agende 2030 - PRAVEDNA EUROPA koja nudi perspektivu svim mjestima i ljudima i ZELENA EUROPA koja štiti zajedničke resurse i oblikuje društvenu koheziju, usklađeni su s prioritetima SRUA.
- **Urbana agenda** adresira 12 ključnih urbanih izazova, a doprinos SRUA izravno se očituje u nekoliko prepoznatih izazova - u području razvoja poslova i vještina u lokalnom gospodarstvu, održivom korištenju resursa, razvoju kružne ekonomije, energetske tranziciji, klimatskoj prilagodbi, digitalnoj tranziciji i urbanoj mobilnosti.
- **Nova Povelja iz Leipziga** strateški je dokument koji usmjerava razvoj europskih urbanih područja i promicanje integriranog, održivog i urbanog razvoja. Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka u potpunosti je usklađena s Novom Poveljom iz Leipziga s obzirom da oba dokumenta uzimaju u obzir suvremene okolnosti i izazove - klimatske promjene, demografske izazove i gospodarske promjene pri čemu je istaknuta snaga gradova i širenje njihovog utjecaja na bližu okolicu kao integrativni moment i prioritet implementacije održivih rješenja u urbani razvoj.

Usklađenost s prostorno planskom dokumentacijom

Osim usklađenosti Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021.-2027. s hijerarhijski nadređenim strateškim dokumentima, u kontekstu održivog urbanog i integriranog prostornog razvoja relevantno je osiguravanje usklađenosti s dokumentima prostornog uređenja. S obzirom na obuhvat SRUA, koji podrazumijeva 14 jedinica lokalne samouprave, temeljne dokumente prostornog uređenja predstavljaju prostorni planovi uređenja jedinica lokalne samouprave koji se oslanjaju na Prostorni plan Primorsko-goranske županije kao plan višeg reda. Jedinice lokalne samouprave kao nositelji provedbe aktivnosti/programa/projekata definiranih Akcijskim planom, osiguravaju usklađenost istih s dokumentima prostornog uređenja. Za utvrđene projekte od strateškog značaja, za koje razina zrelosti projekta (u vrijeme izrade dokumenta) u

najvećoj mjeri podrazumijeva ishodi akt za građenje, usklađenost s dokumentima prostornog uređenja osigurana je.

Na općenitoj razini, Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021.-2027. usklađena je s osnovnim načelima organizacija prostora i ciljevima razvoja definiranih Prostornim planom Primorsko goranske županije. Prostornim planom definirano je šest osnovnih načela, koja su usklađena s prioritetima i ciljevima razvoja definiranih kroz SRUA, kako je opisano u nastavku:

- **Regionalni koncept** – poštivanje regionalnog koncepta koji ujednačava uvjete uređenja i razvitka, kao jedan od osnovnih koncepata Prostornog plana Primorsko-goranske županije, primijenjeno je i na razini SRUA Rijeka 2021.-2027., uz istovremeno izražen teritorijalni pristup razvoju koji uvažava razlike između urbanih i ruralnih sredina.
- **Otvorenost prostora** – Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021.-2027. usmjerena je na razvoj područja Grada Rijeke i 13 okolnih jedinica lokalne samouprave, što ne isključuje poštivanje načela otvorenosti prostora u svim elementima organizacije. Razvoj gospodarskih, društvenih i prometnih funkcija u UA značajni su faktori kojima će se osigurati otvorenost prostora, a koja je jedan od ključnih činitelja razvitka.
- **Prostor kao resurs** – definiranje prostora kao najvrjednijeg resursa Primorsko-goranske županije, kako je utvrđeno Prostornim planom, utvrđeno je i na razini SRUA Rijeka 2021.-2027. u okviru PC 3.1. Planiran prostori razvoja i očuvanje prirodnih resursa.
- **Policentrizam** – unatoč strukturi Urbane aglomeracije s Rijekom kao središtem, prioriteti i ciljevi, te struktura ulaganja predviđena Strategijom podržava načelo policentrizma prvenstveno u okviru razvoja manjih urbanih središta. Unaprjeđenjem poslovne, ali i društvene infrastrukture, cilj je smanjenje koncentracije istih na području Grada Rijeke i promicanje policentričnog razvoja Urbane aglomeracije.
- **Interaktivnost** – načelo interaktivnosti integrirano je u proces izrade SRUA Rijeka 2021.-2027. kroz partnerski pristup strateškom planiranju koji podrazumijeva zajednički pristup definiranju razvojnih potreba i potencijala, te provedbom razvojnih projekata osnaživanje i jačanje prepoznatljivosti Urbane aglomeracije Rijeka u širem prostoru.
- **Održivi razvitak** – načelo održivog razvoja integralni je dio SRUA Rijeka 2021.-2027., izražen prioritetom 3 Zeleno-plavi prostor – budućnost razvoja, u okviru kojeg su definirani ciljevi očuvanja prirodnih resursa, zelene tranzicije u prometu, unaprjeđenja komunalne infrastrukture prema načelima održivosti te razvoja zelene infrastrukture i povećanja energetske učinkovitosti općenito.

8. Opis prioriteta javne politike u srednjoročnom razdoblju

8.1. **Prioritet 1:** Identitet i ljudi - ključ razvoja

Stanovništvo Urbane aglomeracije Rijeka pokretač je dosadašnjeg, ali i budućeg razvoja područja, koji između ostalih društvenih karakteristika počiva na jedinstvenom identitetu koji čini niz socijalnih, kulturoloških, gospodarskih i ostalih sastavnica.

Jedan od prioriteta nadolazećeg razdoblja počiva na demografskoj revitalizaciji kao osnovi društvenog i gospodarskog razvoja. Usluge odgoja i obrazovanja jedan su od preduvjeta za demografsku revitalizaciju, ali i ostvarenje preostalih ciljeva. Produljeno radno vrijeme dječjih vrtića, uvođenje jednosmjenske nastave, jačanje strukovnog obrazovanja te usklađivanje obrazovnog sustava s gospodarskim potrebama UA Rijeka zajedno će pridonijeti razvoju i pozicioniranju UA Rijeka kao regionalnog središta društvenog i gospodarskog razvoja. Osim navedenog, na razini UA Rijeka ulagat će se u razvoj visokog obrazovanja koje počiva na kvalitetnom i modernom sustavu, a uz dodatna ulaganja nastaviti će svoj razvoj na kvalitetnim temeljima te će Grad Rijeka jačati svoju prepoznatljivost kao studentski grad. Prilagodba suvremenim gospodarskim potrebama i stvaranje poticajnog okruženja za istraživanje i razvoj važan su faktor zadržavanja mladih ljudi na području UA Rijeka, stvarajući adekvatno okruženje za ostanak i priliku za osobni rast i razvoj.

Osim kvalitetnog obrazovanja snaga UA Rijeka ogleda se u kvalitetnom zdravstvu koje je organizirano kroz veliki broj zdravstvenih javnih i privatnih ustanova te pokriva sve razine zdravstvene zaštite. Potreba u zdravstvu ogleda se kroz nedostatan broj medicinskog kadra. Osim jačanja broja medicinskog kadra UA Rijeka će razvijati mrežu zdravstvenih ustanova što će pozitivno utjecati na smanjenje lista čekanja na specijalističke preglede te izazove preopterećenosti sustava koji je osobito izražen za vrijeme ljetnih mjeseci, odnosno trajanja turističke sezone. Osim jačanja zdravstvene infrastrukture staviti će se naglasak na brigu o najugroženijim skupinama društva, s posebnim naglaskom na djecu s teškoćama u razvoju te starije i nemoćne. U tom kontekstu, posebna pažnja posvetit će se razvoju usluga s ciljem osiguravanja njihove kvalitete i dostupnosti, a najveće potrebe ogledaju se u jačanju kapaciteta za pružanje usluga rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju te jačanje infrastrukturnih i ljudskih kapaciteta domova za starije i nemoćne.

Civilno društvo predstavlja važan segment u razvoju UA Rijeka pridonoseći svim njenim aspektima. Za daljnju afirmaciju uloge civilnog društva, na razini UA Rijeka realizirati će se ulaganja u jačanje infrastrukture, odnosno izgradnju i rekonstrukciju prostora za udruge, kako bi se ojačalo njihovu održivost i osiguralo prostor za nesmetan rad. Nadalje, ono što UA Rijeka u odnosu na ostala urbana područja čini specifičnim i drugačijim je bogatstvo i raznolikost kulture i kulturne baštine na relativno malom području obuhvata, a koja proizlazi iz kulturnih, gospodarskih i društveno-povijesnih obilježja. Raznolikost kulture, odnosno raznolikost kulturne ponude predstavlja važnu stavku u kvaliteti života za sve generacije na području UA Rijeka te ih okuplja oko tradicije koju oživljavaju kroz niz događaja i posjećivanje brojnih kulturnih lokacija, koji istovremeno predstavljaju značajan gospodarski potencijal. Kako bi se ista dalje razvijala, u nadolazećem razdoblju planirana su ulaganja u revitalizaciju kulturnih dobara, njihovo uređenje i održavanje, ali

i okretanje ka suvremenim kulturnim formama kroz ulaganja u multimedijalne centre. Osim u kontekstu kulture, važan aspekt kvalitete života stanovnika predstavljaju i sportsko-rekreacijske aktivnosti gdje se kao prioritet postavlja ulaganje u sportsku infrastrukturu koja omogućava aktivno provođenje slobodnog vremena te bavljenje sportskim aktivnostima. Ulaganjem u spomenute segmente u kontekstu društva UA Rijeka postat će središte društvenog života regije.

Posebni ciljevi i mjere

Poseban cilj 1.1. Osnažena osnovna društvena područja

Mjera 1.1.1. Dostupna i ojačana odgojno-obrazovna infrastruktura

Poseban cilj 1.2. Funkcionalna mreža zdravstvenih i socijalnih usluga

Mjera 1.2.1. Širenje zdravstvenog i socijalno osjetljivog sustava

Poseban cilj 1.3. Društveni život za sve generacije

Mjera 1.3.1. Ulaganje kulturnu infrastrukturu i sadržaje

Mjera 1.3.2. Jačanje sportsko-rekreacijske infrastrukture

Mjera 1.3.3. Jačanje društvene infrastrukture i aktivnosti civilnog društva

8.2. **Prioritet 2:** Dinamično gospodarstvo - nositelj razvoja

Urbanoj aglomeraciji Rijeka predstoji izazovno razdoblje transformacije gospodarstva temeljenog na znanju, naprednim tehnologijama, istraživanju i razvoju te inovacijama poslovnih procesa putem digitalne i zelene tranzicije s ciljem stvaranja otpornog, održivog i konkurentnog gospodarstva. Postojeći poslovni modeli moraju se prilagoditi novim uvjetima i zahtjevima tržišta u vidu jačanja otpornosti i spremnosti na nove globalne izazove i krize. U takvim sustavima poseban izazov leži u prihvaćanju i primjeni koncepta kružnog gospodarstva, sve veće upotrebe obnovljivih izvora energije (OIE) te naprednih tehnologija kao što su primjena umjetne inteligencije, *machine learning-a*, nanotehnologije, biotehnologije, *big data*, Internet stvari (eng. *Internet of Things (IoT)*) kao ključnih razvojnih potencijala za ostvarivanje konkurentnosti.

Pri stvaranju novih vrijednosti koja je nužna za osiguranje inovacijskog eko sustava značajnu ulogu imati će sinergija javnog i privatnog sektora kroz zajednička ulaganja u istraživanje i razvoj, moderne tehnologije te kompetencija, vještina i znanja ljudi usklađenih s realnim potrebama gospodarstva. Unutar ekonomije znanja najvažniji resurs predstavljaju ljudi kao pokretač društvenog razvoja i transformacije gospodarstva - bez njihovog znanja transformacija gospodarstva i stvaranje proizvoda dodane/visoke vrijednosti nije moguće. Kroz poticanje ulaganja u inovativne tehnologije, istraživanje i razvoj unutar odabranih tematskih prioriteta područja provesti će se modernizacija te uvesti novi smjer i/ili promjene u gospodarstvo i na taj način osigurati budući gospodarski rast i razvoj, te posljedično rast zaposlenosti.

Grad Rijeka sa svim ostalim članicama urbane aglomeracije nastaviti će s procesima osnaživanja postojećeg poslovnog okruženja fokusiranjem na ulaganja u nove poduzetničke inkubatore i njihovo umrežavanje, te omogućavanjem još jednostavnijeg poslovanja u vidu uvođenja digitalnih rješenja koja će unaprijediti administrativne procese vezane uz poduzetnike i poduzetništvo.

Navedeno će se značajno manifestirati na pokretanje poduzetničkih pothvata, novo zapošljavanje te razvoj većeg broja novih inovativnih tvrtki.

Bogata kulturno-povijesna i prirodna baština, duga tradicija zdravstvenog turizma te raznovrsnost kvalitetnih sadržaja na razini pojedinih destinacija i dalje će se nadograđivati s ciljem ostvarenja cjelogodišnjeg turističkog poslovanja. Poseban naglasak stavljen je na daljnji razvoj zdravstvenog turizma koji uključuje lječilišta i specijalne bolnice u tržišnu ponudu visoko kvalitetnih usluga medicinskog turizma, dentalnog turizma, wellness/spa centara, te zdravstvene zaštite i druge oblike skrbi za osobe starije dobi kroz tzv. *silver* ekonomiju. U nadolazećem razdoblju cilj je ulagati u dodatne sadržaje i jačanje turističke ponude, između ostalog unaprjeđenjem zelene i plave infrastrukture i ulaganja u prirodnu baštinu, ali i ulaganja u javnu turističku infrastrukturu, sve s ciljem kreiranja jedinstvene i cjelovite turističke ponude.

Posebni ciljevi i mjere

Poseban cilj 2.1. Podupiranje transformacije gospodarstva

Mjera 2.1.1. Razvoj i komercijalizacija proizvoda kroz unaprjeđenje poslovne infrastrukture

Poseban cilj 2.2. Jačanje sinergije javnog i privatnog sektora

Mjera 2.2.1. Umrežavanje dionika poduzetničkog ekosustava

Poseban cilj 2.3. Stvaranje jedinstvene turističke ponude

Mjera 2.3.1. Unaprjeđenje turističke i posjetiteljske infrastrukture

Mjera 2.3.2. Revitalizacija kulturne baštine kao segmenta turističke ponude

8.3. **Prioritet 3:** Zeleno-plavi prostor - budućnost razvoja

Vizija Urbane aglomeracije Rijeka 2027. kao zeleno-plavog prostora ključan je segment ukupnog društvenog i gospodarskog razvoja područja, s obzirom da se dugoročno razvijeno područje nužno oslanja na održivost, očuvanje prirodnih vrijednosti i učinkovito korištenje resursa.

Upravljanje prostornim razvojem i očuvanje prirodnih resursa prvi je cilj. Na području UA Rijeka identificirana je potreba za unaprjeđenjem upravljanja prostorom proizašla iz neravnomjerne urbanizacije i nepoštivanja prostorno planske dokumentacije, prije svega potaknuto ulaganjem u turističku infrastrukturu. U nadolazećem razdoblju ključno je prostorni razvoj planirati s premisom očuvanja prirodnih resursa i organiziranog te ciljanog korištenja prostora, te pri unaprjeđenju javnih prostora ulagati i u povećanje sigurnosti istih.

Drugi cilj UA Rijeka je do 2027. ostvariti bolju prometnu povezanost Grada Rijeka i ostalih sastavnica Urbane aglomeracije promicanjem zelenih i pametnih oblika prometa - održivog i funkcionalnog javnog prijevoza razvojem sustava mikromobilnosti te implementacijom rješenja za učinkovito upravljanje prometom. Isto tako, realizacija velikih infrastrukturnih projekata u željezničku i cestovnu infrastrukturu dodatno će istaknuti povoljan geo-prometni položaj i tako utjecati na povećanje dinamike prometnih i gospodarskih aktivnosti u UA Rijeka.

U kontekstu povezanosti, osim prometne, neizostavno je unaprijediti digitalnu povezanost kao preduvjet suvremenog gospodarskog razvoja. Uz razvoj infrastrukture, sastavnice UA Rijeka digitalnom transformacijom lokalne samouprave pratiti će trendove digitalne tranzicije.

Veličina i geoprostorna struktura Urbane aglomeracije Rijeka koja objedinjava otočne, obalne i gorske predjele utječe na neravnomjernu, i u određenim segmentima nedostatnu razvijenost komunalne i ostale javne infrastrukture. Cilj nadolazećeg razdoblja je uspostava cjelovite, razgranate komunalne infrastrukture, prvenstveno u kontekstu odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda te razvoja sustava gospodarenja otpadom, ali i rekonstrukciju sustava toplinarstva. Razvoj ostale javne infrastrukture i uređenje javnih površina također će se voditi "zelenim" principima, pri čemu će naglasak biti na ulaganjima u zelenu infrastrukturu te revitalizaciju *brownfield* područja, odnosno kružno gospodarenje prostorom i zgradama.

Završno, u nadolazećem razdoblju UA Rijeka pozicionirat će se kao predvodnik energetske tranzicije. Osim provedbe energetske obnove u zgradarstvu i implementacije obnovljivih izvora energije, područje UA istaknut će se provođenjem inovativnih pilot projekata na razini gradskih četvrti i naselja u okviru kojih će se na integrirani način provoditi mjere energetske učinkovitosti, zelene infrastrukture te poticajna OIE s ciljem stvaranja zelenih mikrolokacija.

Posebni ciljevi i mjere

Poseban cilj 3.1. Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa

Mjera 3.1.1. Očuvanje prirodnih resursa te organizirano i ciljano korištenje prostora

Poseban cilj 3.2. Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja

Mjera 3.2.1. Podizanje kvalitete e-usluga javne uprave

Mjera 3.2.2. Ulaganje u prometnu infrastrukturu

Mjera 3.2.3. Razvoj održive mobilnosti kao ključa integracije i povezanosti

Poseban cilj 3.3. Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje

Mjera 3.3.1. Uređenje urbanih površina "po mjeri građana"

Mjera 3.3.2. Unaprjeđenje komunalne i javne infrastrukture

Poseban cilj 3.4. Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja

Mjera 3.4.1. Energetski učinkovita i zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja

9. Popis posebnih ciljeva i ključnih pokazatelja ishoda

Provedba Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021.-2027., nastavno na ranije opisanu usklađenost s hijerarhijski naređenim strateškim dokumentima, doprinijet će ostvarenju ciljevima definiranih u istima. U nastavku poglavlja naglasak je stavljen na pokazatelje ishoda SRUA, te prikaz doprinosa SRUA ispunjenju strateških ciljeva Nacionalne razvojne strategije do 2030. kao krovnog strateškog dokumenta na nacionalnoj razini.

Sadržaj tablice usklađen sa Smjernicama redom prikazuje usklađenost prema sljedećoj strukturi:

- strateški cilj NRS-a 2030.;
- pokazatelj učinka strateškog cilja NRS-a;
- poseban cilj SRUA koji izravno doprinosi provedbi gore navedenog strateškog cilja NRS-a 2030.;
- pokazatelj ishoda posebnog cilja SRUA.

Prioritet 1 Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.		
Identitet i ljudi - ključ razvoja		
Strateški cilj: SC.2. Obrazovani i zaposleni ljudi		
NRS 2030		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Obuhvat djece od 4 godine do početka obveznog obrazovanja (predškolski odgoj)	83%	>97%
Poseban cilj 1.1. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.		
Osnažena osnovna društvena područja		
Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju program predškolskog odgoja (Ol.02.2.61)	89 ustanova	94
Strateški cilj: SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život		
NRS 2030		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti	23,30%	< 15 %
Poseban cilj 1.2. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.		
Funkcionalna mreža zdravstvenih i socijalnih usluga		

Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Broj pružatelja usluga organiziranog stanovanja (OI.02.3.71)	2 pružatelja usluga organiziranog stanovanja	3
Strateški cilj: SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život		
NRS 2030		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Očekivani broj godina zdravog života	58,5 godina žene 56,5 godina muškarci (2018.)	> 64 godine žene > 64 godine muškarci
Poseban cilj 1.3. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.		
Društveni život za sve generacije		
Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Broj udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika (OI.02.13.30)	153 udruga	154
Prioritet 2 Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.		
Dinamično gospodarstvo - nositelj razvoja		
Strateški cilj: SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo		
NRS 2030		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Vrijednost izvoza roba i usluga, u % BDP-a	52,30 % (2019.)	70%
Poseban cilj 2.1. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.		
Podupiranje transformacije gospodarstva		
Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Broj zaposlenih u području "Prerađivačka industrija" (prema NKD-u 2007.) (OI.02.4.30)	8.575 zaposlenih u području "Prerađivačka industrija"	8600
Strateški cilj: SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo		
NRS 2030		

Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Udio ukupnih izdataka za istraživanje i razvoj (GERD) u BDP-u	0,97 % (2018.)	3%
Poseban cilj 2.2. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.		
Jačanje sinergije javnog i privatnog sektora		
Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Udio zaposlenih u mikro, malim i srednjim poduzećima u ukupnom broju zaposlenih (OI.02.1.31)	77,77% zaposlenih	80%
Strateški cilj: SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo NRS 2030		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Indeks globalne konkurentnosti (GCI)	63. mjesto (2019.)	< 45. mjesta
Poseban cilj 2.3. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.		
Stvaranje jedinstvene turističke ponude		
Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Dolasci u turističke smještajne objekte (OI.02.8.01)	651.827	723.425
Prioritet 3 Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.		
Zeleno-plavi prostor - budućnost razvoja		
Strateški cilj: SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost NRS 2030		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Emisije stakleničkih plinova (bazna godina – 1990.)	75,23 % (2018.)	65 %
Poseban cilj 3.1. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.		
Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa		
Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:

Rashodi za zaštitu okoliša na području županije, po stanovniku (OI.02.6.62)	167,52 EUR (2017.)	200 EUR
Strateški cilj: SC 10. Održiva mobilnost; SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva NRS 2030		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Indeks globalne konkurentnosti (GCI), komponentna "Infrastruktura"	32. mjesto (2019.)	< 28. Mjesta
DESI indeks gospodarske i društvene digitalizacije	47,60 (20. mjesto u EU-u) (2020.)	Dostići prosjek EU-a
Poseban cilj 3.2. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027. Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja		
Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon (OI.02.11.44)	42 punionice	80
Kućanstva sa širokopojasnim pristupom (OI.02.7.05)	62,87% kućanstava	80%
Strateški cilj: SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost NRS 2030		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Stopa recikliranja komunalnog otpada	25,30 % (2018.)	55 %
Poseban cilj 3.3. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027. Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje		
Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Sakupljena količina odvojenog komunalnog otpada u sklopu javne usluge (OI.02.6.64)	29.490,71 tona	35.000,00 tona
Strateški cilj: SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost NRS 2030		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:

Udio obnovljivih izvora energije u bruto ukupnoj potrošnji energije	28,02 % (2018.)	36,40 %
Poseban cilj 3.4. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.		
Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja		
Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Stanovništvo obuhvaćeno Sporazumom gradonačelnika za potpisnike za klimu i energiju (O1.02.6.50)	171.013 stanovnika	190.000 stanovnika

10. Terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja

Strateški projekti:

Posebni cilj 2.3.: Stvaranje jedinstvene turističke ponude
Projekt od strateškog značaja 1: Revitalizacija rasadnika perivoja Angiolina
Nositelj projekta: PARKOVI d.o.o.; Grad Opatija
Kratki opis projekta: Projekt <i>Revitalizacija rasadnika perivoja Angiolina</i> obuhvaća revitalizaciju napuštenih i zapostavljenih perivoja i stavljanje istih u funkciju turizma i kulturne baštine Grada Opatije. Cilj projekta je prenamjena zatvorenog rasadnika u prostor javnog i turističkog sadržaja. Projektom će se izvršiti prenamjena rasadnika i staklenika kao brownfield lokacija u interpretacijski centar s edukacijsko-izložbenim rasadnikom i turističkim sadržajima, uz integriranje mjera energetske učinkovitosti i primjene obnovljivih izvora energije te ulaganje u zelenu infrastrukturu kroz krajobrazno uređenje perivoja. Time će nekadašnji zapušteni industrijski resurs postati važan pokretač lokalnog gospodarstva i života.
Spremnost projekta: Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Ishođene lokacijska i građevinska dozvola.
Planirano trajanje projekta: 48 mjeseci (2024.-2027.)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 3.550.094,12 €
Planirani izvori financiranja: ITU mehanizam, javna poduzeća
Poseban cilj 3.3.: Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje
Projekt od strateškog značaja 2: Obnova toplinarstva Grada Rijeke – faziranje
Nositelj projekta: Energo d.o.o.
Kratki opis projekta: Projektom obnove sustava toplinarstva Rijeke modernizira se 7 sustava toplinarstva na način da će se po 3 sustava spojiti u jedan dok će 1 sustav biti moderniziran samostalno. Modernizacija svakog sustava uključuje rekonstrukciju proizvodnog pogona kako bi postao energetski učinkoviti sustav uz korištenje kogeneracije i obnovljivih izvora energije te rekonstrukciju distributivne toplovodne mreže svakog od navedenih 7 sustava. Obuhvat faziranja projekta uključuje rekonstrukciju i modernizaciju preostale distributivne toplovodne mreže do ukupne duljine 10,3 km. Očekivani rezultat projekta je povećanje ukupne učinkovitosti sustava toplinarstva uz značajne energetske uštede na razini 0,02 PJ od čega većina otpada na energetske uštede toplovodne mreže.
Spremnost projekta: Projekt je u provedbi. Imovinsko-pravni odnosi su u cijelosti riješeni. Infrastruktura distributivnih toploвода u vlasništvu je korisnika Energo d.o.o. U potpunosti je izrađena sva potrebna projektno-tehnička dokumentacija te svi nužni akti za građenje.
Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca (2024. – 2025.)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 5.776.489,47 €
Planirani izvori financiranja: javna poduzeća, ITU mehanizam
Poseban cilj 3.4.: Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja
Projekt od strateškog značaja 3: Pilot projekt – uređenje postojeće sportsko – obrazovne zone Trsat (Dvorana mladosti i OŠ Trsat)
Nositelj projekta: Grad Rijeka; TD Rijeka sport d.o.o.
Kratki opis projekta: Pilot projekt obuhvaća uređenje postojeće sportsko-obrazovne zone Trsat, odnosno sportski objekt Dvoranu mladosti i objekt OŠ Trsat sa svojim pripadajućim okolišem te javne površine koje se nalaze u neposrednoj blizini objekata. Na

objektima javne namjene planira se provedba mjera energetske učinkovitosti, ozelenjivanje zgrada, osiguranje elemenata pristupačnosti građevine osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću (Dvorana mladosti), izgradnjom integrirane solarne elektrane (Dvorana mladosti) te osiguranje zdravih unutarnjih klimatskih uvjeta. U okolišu objekata uredili bi se novi sportski tereni (igralište za padel, uličnu košarku, stolni tenis te polivalentno igralište u okolišu osnovne škole za rukomet, košarku i mali nogomet) te bi se dio betonsko-asfaltne površine pretvorio zelenu površinu. Projekt obuhvaća i obnovu postojećeg zelenila u okolišu objekata podižući vizualnu i mikroklimatsku kvalitetu u opisanu zonu. Planirana je ugradnja urbane opreme za odmor i druženje, modernizacija javne rasvjete, uređenje novog dječjeg igrališta javne namjene te uređenje postojećeg parkirnog prostora uz postavljanje punionica za elektro vozila i sigurnu pohranu za pakiranje i punjenje e-bicikla. U okolišu škole, pored uređenja postojećeg zelenila i sportskog igrališta, planira se i uređenje urbanog vrta senzorne tematike.

Spremnost projekta: Projektno-tehnička dokumentacija je djelomično izrađena

Planirano trajanje projekta: 36 mjeseci (2025.-2027.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 8.500.000,00 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, ITU mehanizam

Posebni cilj 3.1.: Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa

Projekt od strateškog značaja 4: Uređenje plaža UA Rijeka Oštro i Banj

Nositelj projekta: Grad Kraljevica; Grad Bakar

Kratki opis projekta:

Projekt će se provoditi na području naselja Oštro u Kraljevici, te na područja centra grada Bakra. Cilj projekta je očuvati tradiciju povijesnog kupališta, te tradiciju ribarstva i tunolova, zaštita i uređenje obalne i morske plaže, izgradnja, opremanje turističke infrastrukture i uređenje biciklističke i pješačke staze. Prilikom provedbe aktivnosti planira se ozelenjivanje i energetske učinkovite opremanje vezano na urbanu opremu. Postaviti će se digitalni mjerač kakvoće zraka i mora. Također, vodit će se računa o pristupačnosti za osobe s invaliditetom. Kroz projekt uređuje se morski dio plaže Oštro za koju je izrađena Maritimna studija. Naglasak je na zaštiti prirodne plaže i zaštiti od utjecaja vjetera, prihranjivanja, uređenje i zaštita postojećih plaža i podmorja. Aktivnost uključuje i uklanjanje postojećih staza i uređenje pješačkih staza i biciklističke staze. Plaža Banj nalaziti će se ispod nedavno uređenog Obalnog parka posvećenog tradiciji ribarstva i u nastavku edukativne staze te bi se time nadovezala na projekte očuvanja jedne od primarnih djelatnosti kojom su se stanovnici Bakra u prošlosti bavili. Kroz projekt izgraditi će se betonska sunčališta sa zonom za osobe s invaliditetom, zaštitna kamena pera, nasip žala te opremanje plaže.

Spremnost projekta: Imovinsko-pravni odnosi djelomično riješeni, djelomično izrađena projektno-tehnička dokumentacija.

Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca (2024.-2025.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 2.577.500,00 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, ITU mehanizam

Poseban cilj 3.3.: Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje

Projekt od strateškog značaja 5: Vatrogasni dom Hreljin

Nositelj projekta: Grad Bakar

Kratki opis projekta:

Projekt obuhvaća izgradnju i opremanje vatrogasnog doma u Hreljinu. Na objektu je predviđena ugradnja fotonaponske elektrane i energetske učinkovitog sustava grijanja i hlađenja. Uređenje vanjskog prostora (izgradnja prilaza za vozila, parking prostora te uređenje zelenih površina, izgradnja punionice za električna vozila i vanjsko vježbalište). Projektom izgradnje Vatrogasnog doma u Hreljinu osigurati će se kvalitetan prostor i uvjeti za obuku vatrogasnih snaga koje sudjeluju u akcijama zaštite i spašavanja te u situacijama prirodnih katastrofa. Na taj način maksimalno će se podići operativna spremnost vatrogasnih službi cijelog područja. Objekt je smješten na strateškoj poziciji sa koje se pruža

pogled na područje čitave Urbane aglomeracije Rijeka te je planiran kao centar za nadgledanje čitavog područja u vrijeme potencijalnih ugroza od šumskih požara i sličnog.

Spremnost projekta: Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca (2024.-2025.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 1.730.000,00 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, ITU mehanizam

Posebni cilj 2.2.: Jačanje sinergije javnog i privatnog sektora

Projekt od strateškog značaja 6: ExportDrvo - Razvoj višenamjenske infrastrukture u funkciji podrške gospodarstvu i turizmu obnovom i prenamjenom brownfield-a

Nositelj projekta: Rijeka sport d.o.o.

Kratki opis projekta:

Projektom je predviđena obnova i prenamjena bivše industrijske zgrade ExportDrva u suvremeni višenamjenski prostor namijenjen sajamskim, kongresnim aktivnostima te održavanju manifestacija i drugih aktivnosti u funkciji razvoja turizma i podrška poduzetništvu. Cilj je uspostaviti suvremeni multifunkcionalni prostor u centru grada Rijeke otvoren za potrebe gospodarskih subjekata i organizacija, u svjetlu unapređenja turističke ponude i promocije gospodarskih i poduzetničkih aktivnosti, posebno industrija koje su nominirane Planom razvoja Grada Rijeke (zelene, plave, kreativne, IT i *smart* industrije). Potreba za uspostavom centra izvire iz nepostojanja zatvorenog, opremljenog i namjenskog sajamskog i kongresnog prostora te prostora za održavanje većih manifestacija i aktivnosti vezanih za turizam na području grada. Stavljanjem prostora bivše zgrade ExportDrva u samom centru Rijeke u funkciju nastavlja se kontinuirani proces obnove i stavljanja u funkciju napuštene industrijske infrastrukture i osigurava njena održivost kao čimbenika budućeg razvoja.

Spremnost projekta: Imovinsko-pravni odnosi su djelomično riješeni, projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

Planirano trajanje projekta: 48 mjeseci (2024.-2027.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 13.008.824,00 €

Planirani izvori financiranja: javna poduzeća, ITU mehanizam

Posebni cilj 3.2.: Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja

Projekt od strateškog značaja 7: Pametan i održiv promet na području općine Viškovo

Nositelj projekta: Općina Viškovo

Kratki opis projekta:

Projektom je predviđena uspostava sustava mikro mobilnosti (*bike-sharing*, romobili i sl.) Navedeno za cilj ima korištenje alternativnog prijevoza između različitih dijelova općine pogotovo u zonama sa sadržajima koji generiraju veliko prometno opterećenje (centar naselja Viškovo, Marinići, Marčelji te područja kod sportsko rekreacijske zone Halubjan). Drugu komponentu predmetnog projekta čine rješenja koja direktno utječu na sigurnost pješaka (pješačko-biciklistički nathodnici, javna stubišta tj. pješačke zone). Treću komponentu čini izgradnja parkirališnih površina na više frekventnih lokacija u općini Viškovo centar (Mladenići), SRZ Halubjan, naselje Marinići, zdravstvena stanica, u različitim naseljima, lako dostupnih u blizini glavnih prometnica kako bi se osigurao prostor na kojemu bi mještani mogli ostaviti svoje automobile te lako pristupili planiranim sustavima mikro mobilnosti (*bike-sharing*, romobili i sl.).

Spremnost projekta: Projektno-tehnička dokumentacija je djelomično izrađena.

Planirano trajanje projekta: 36 mjeseci (2025.-2027.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 4.247.129,87 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, ITU mehanizam

Posebni cilj 3.2.: Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja

Projekt od strateškog značaja 8: KD Autotrolej: Jačanje sustava javnog prijevoza II

Nositelj projekta: KD Autotrolej d.o.o.

Kratki opis projekta:

Ovim projektom planira se rekonstrukcija i uređenje postojećeg parkirno-garažnog prostora na Školjiću, uređenje šetnice i implementacija sustava za upravljanje flotom i prodaju karata u svrhu modernizacije i unapređenja sustava javnog prijevoza na području UA Rijeka, podizanja kvalitete života stanovnika UA Rijeka, poboljšanje kvalitete radnih uvjeta djelatnika KD Autotrolej. Projekt je podijeljen u tri komponente:

1. Garažno servisni prostor
2. Šetnica
3. Sustav za upravljanje flotom i prodaju karata (hardver)

Spremnost projekta: Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

Planirano trajanje projekta: 36 mjeseci (2024.-2026.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 8.000.000,00 €

Planirani izvori financiranja: ITU mehanizam, javna poduzeća

Ostali projekti koji će se sufinancirati kroz ITU mehanizam:

Posebni cilj 1.3.: Društveni život za sve generacije

Projekt od strateškog značaja 9: Centar kulture

Nositelj projekta: Grad Kastav

Kratki opis projekta:

Projekt multimedijalnog centra kulture uključuje faznu izgradnju najvećeg projekta u Kastvu u području kulturne i višenamjenske infrastrukture, na mjestu bivšeg društvenog doma u derutnom i zapuštenom stanju. U okviru projekta planira se izrada projektno-tehničke dokumentacije, izgradnja i opremanje zgrade moderne multifunkcionalne dvorane i ulaznog objekta s komercijalnim sadržajima, zatim garažnih i gospodarskih prostora uz pristupnu prometnicu OU4, te uređenje parkinga i okoliša. Projektom će se stvoriti kvalitetna razvojna infrastruktura za društvene i kulturne sadržaje prijeko potrebne brzo rastućim gradovima poput Kastva. Realizacijom ovog projekta riješit će se problem nedostatka adekvatnog zatvorenog prostora za održavanje kulturnih događanja i manifestacija, problem neadekvatne lokacije i objekta gradske knjižnice te problem nedostatka uredskog prostora.

Spremnost projekta: Imovinsko-pravni odnosi u postupku rješavanja. Izrađeno idejno rješenje.

Planirano trajanje projekta: 36 mjeseci (2024.-2026.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 6.493.750,00 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, ITU mehanizam

Posebni cilj 1.2.: Funkcionalna mreža zdravstvenih i socijalnih usluga

Projekt od strateškog značaja 10: "I DALJE ZAJEDNO - 65+"

Nositelj projekta: Općina Jelenje

Kratki opis projekta:

Općina Jelenje planira revitalizaciju brownfield lokacije na kojoj je do 90-ih bio industrijski pogon za proizvodnju stakloplastike - Stakloplastika d.o.o. Rijeka. Građevina trenutno nije u funkciji, ruševna je i zapuštena te je izvorište

onečišćenja okoliša, te zbog ruševnog stanja predstavlja opasnost za osobe, imovinu i okoliš. Cilj projekta obuhvaća povećanje uključenosti u društvo skupina u riziku od socijalne isključenosti širenjem i unaprjeđenjem kvalitete socijalnih usluga u zajednici, zatim jačanje kapaciteta stručnjaka u svrhu razvoja usluga te povećanje dostupnosti socijalnih usluga starijima koji zbog teže pokretljivosti i malih mirovina često nisu u mogućnosti doći do sadržaja koji im se nude. Projekt će unaprijediti kvalitetu života osoba starijih od 65 godina s područja općina Jelenje, Čavle i Matulje, čime će stariji i nemoćni biti aktivno uključeni u zajednicu, a društvene aktivnosti će im postati svakodnevica.

Spremnost projekta: Nije izrađena projektna dokumentacija.

Planirano trajanje projekta: 36 mjeseci (2023.-2025.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 1.790.000,00 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, ITU mehanizam

Posebni cilj 2.3.: Stvaranje jedinstvene turističke ponude

Projekt od strateškog značaja 11: TEATRINO - revitalizacija kulturnog dobra u svrhu stvaranja modernog centra filmske umjetnosti

Nositelj projekta: Grad Rijeka

Kratki opis projekta:

Cilj projekta je obnoviti zgradu (450 m²) TEATRINA - nekadašnjeg radničkog teatra (kazališta) „Dopo lavoro“, unutar zaštićene cjeline kulturne baštine kompleksa Benčić u cilju povećanja vrijednosti i atraktivnosti te broja posjetitelja samog kompleksa. Projektom se planira kreiranje modernog centra multifunkcionalne dimenzije za potrebe vizualne, književne, kulturne, filmske ili izvedbene umjetnosti. Prva faza projekta podrazumijeva pripremu sve potrebne dokumentacije dok druga faza pretpostavlja radove i prezentaciju javnosti.

Spremnost projekta: Imovinsko-pravni odnosi su riješeni. Projektno-tehnička dokumentacija je u izradi.

Planirano trajanje projekta: 36 mjeseci (2024.-2026.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 1.330.000,00€

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, ITU mehanizam

Posebni cilj 3.2.: Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja

Projekt od strateškog značaja 12: Uređenje biciklističkih i pješačkih staza Klana-Kastav

Nositelj projekta: Općina Klana; Grad Kastav

Kratki opis projekta:

Projekt predviđa uređenje postojećih staza na relaciji Klana-Kastav, što uključuje postavljanje markacija, osmišljavanje i postavljanje originalne signalizacije i interpretacijskih ploča, uređenje odmorišta na stazama, uklanjanje viška vegetacije prema potrebi, promotivne aktivnosti, ali i nužnu sanaciju i uređenje kulturne baštine na stazama, što uključuje pristupne staze i trg uz južnu kulu gradskog bedema u Kastvu, s obzirom da se uređenjem trga rješava problem neadekvatnog pristupa nizu sadržaja na tom mikropodručju, kao što su Muzejska zbirka Kastavštine, budući Interpretacijski centar Ivana i Vincenta iz Kastva, perivoj Malinica i Žudika te obodne šetnice uz gradski bedem.

Spremnost projekta: Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena. Potrebna suglasnost Hrvatskih šuma.

Planirano trajanje projekta: 12 mjeseca (2025.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 759.488,00 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, ITU mehanizam

Posebni cilj 1.3.: Društveni život za sve generacije

Projekt od strateškog značaja 13: Rekonstrukcija brownfield lokacije - Centar Hangar

Nositelj projekta: Općina Matulji

Kratki opis projekta:

Cilj projekta je rekonstrukcija, opremanje i prenamjena prostora postojećeg brownfield objekta u centru naselja Matulji, a koji se između ostalog u prošlosti koristio i u poslovne namjene, u novi Centar Hangar, prostor društveno - kulturnog sadržaja. Rekonstrukcija, uključujući energetska obnova, i opremanje objekta zahtijeva visoko ulaganje i za provedbu je potrebna pomoć vanjskih izvora sufinanciranja. U sklopu projekta izvršit će se aktivnosti rekonstrukcije i opremanja postojećeg objekta čime će se osigurati adekvatni prostor koji će doprinijeti razvoju kulturnog sadržaja Općine Matulji, a sve kako bi se ojačale aktivnosti civilnog društva te doprinijelo unapređenju kvalitete društvenog života stanovnika. Projektom je planirano uređenje multifunkcionalne dvorane koja će služiti za održavanje kulturnih manifestacija na zatvorenom. U sklopu multifunkcionalne dvorane kao stalni postav bit će predstavljena tradicionalna kulturna baština kraja, zavičajna zbirka u suvremenoj tehnološkoj interpretaciji holograma i virtualne stvarnosti (u sklopu koje se između ostalog planira implementirati zvončarska zbirka budući da su zvončari Matuljskog kraja upisani na reprezentativnu listu UNESCO nematerijalne kulturne baštine svijeta).

Spremnost projekta: Nije izrađena projektno-tehnička dokumentacija.

Planirano trajanje projekta: 48 mjeseci (2023.-2026.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 3.592.384,71 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, ITU mehanizam

Posebni cilj 1.3.: Društveni život za sve generacije

Projekt od strateškog značaja 14: ČA-KO-rekonstrukcija i uređenje Doma kulture Čavle i izgradnja višenamjenskog društvenog doma Žuknica-Kostrena

Nositelj projekta: Općina Čavle, Općina Kostrena

Kratki opis projekta:

Ovaj projekt predstavlja integrirani razvojni projekt Urbane aglomeracije Rijeka temeljen na unapređenju prostora za djelovanje društvenih, kulturnih i sportskih udruga. Projektom rekonstrukcije postojećeg Doma kulture u Čavlima i izgradnjom novog društvenog doma u Kostreni osigurati će se adekvatni prostori za razne događaje i aktivnosti od interesa za opće dobro. Poboljšati će se kvaliteta života stanovnika, izgled naselja i kvaliteta same infrastrukture te ojačati kulturni i sportski turizam na navedenim lokacijama. Projektom će se stvoriti adekvatni preduvjeti za razvoj cjelogodišnjeg turizma kroz kulturne i sportske manifestacije i programe te podići kvaliteta i tematska diversifikacija vrijednosti na lokacijama. Time će se doprinijeti razvoju lokalnog gospodarstva. Integriranost će biti razvidna kroz zajedničke aktivnosti sportskih i kulturnih udruga sa područja Općine Čavle i Općina Kostrena.

Spremnost projekta: Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno-tehnička dokumentacija je izrađena. Ishođenje građevinske dozvole je u tijeku.

Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca (2024.-2025.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 4.647.580,00 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, ITU mehanizam

Posebni cilj 2.3.: Stvaranje jedinstvene turističke ponude

Projekt od strateškog značaja 15: Prezentacijski centar nematerijalne kulturne baštine

Nositelj projekta: Općina Viškovo

Kratki opis projekta:

Temeljem predmetnog projekta predviđena je adaptacija i rekonstrukcija rodne kuće (zaštićeno kulturno dobro) poznatog hrvatskog skladatelja i etno muzikologa Ivana Matetića Ronjgova u moderan koncept koji komunicira i jača

povijesni značaj i vrijednost glazbene ostavštine ovog skladatelja. Projekt podrazumijeva i uređenje vanjskih okolnih površina te uređenje postojeće pozornice koja se nalazi u neposrednoj blizini. Ciljevi projekta: valorizacija i revitalizacija kulturne i prirodne baštine edukacija lokalnog stanovništva ali i posjetitelja o Matetićevoj glazbenoj ostavštini, poticanje rasta turističke potrošnje, povećanje zadovoljstva posjetitelja.

Spremnost projekta: Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca (2025.-2026.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 1.085.805,30 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, ITU mehanizam

Poseban cilj 3.3.: Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje

Projekt od strateškog značaja 16: Uređenje centra naselja Omišalj

Nositelj projekta: Općina Omišalj

Kratki opis projekta:

Projektom se planira uređenje centra naselja Omišalj, lociranog u sklopu zaštićene kulturno-povijesne cjeline Omišalj. Uređenje lokacije podrazumijeva uklanjanje postojećeg rotora i autobusne stanice na čijem će se mjestu urediti pješačko-kolna zona s kamenim popločenjem te kolnikom kojim će se vlasnicima nekretnina i interventnim vozilima omogućiti pristup staroj jezgri. Osim navedenog planira se i implementacija sustava za iznajmljivanje e-bicikala te punionica za električna vozila, kao i definiranje prometnog rješenja temeljem kojeg bi se provelo izmještanje postojeće autobusne stanice na prikladniju lokaciju. Trenutno prometno rješenje koje se odnosi na autobusno stajalište i promet na lokaciji je neadekvatno, te se kroz ovaj projekt želi izmijeniti i prilagoditi svim sigurnosnim i prometnim pravilima. U sklopu projekta planira se i uređenje i revitalizacija zelenog parka, Spomen parka sv. Mikulj, lociranog pokraj novoformirane pješačko-kolne zone.

Spremnost projekta: Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca (2024.-2025.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 2.070.000,00 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, ITU mehanizam

Posebni cilj 3.1.: Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa

Projekt od strateškog značaja 17: LUNGOMARE 2.0

Nositelj projekta: Općina Lovran

Kratki opis projekta:

Projektom se planira nastavak izgradnje duž obalne šetnice dužine 550m s pratećom infrastrukturom Lungomare na potezu Lovran - Peharovo kojom će se izgraditi multifunkcionalna infrastruktura namijenjena lokalnom stanovništvu i posjetiteljima koji borave na području Urbane aglomeracije Rijeka. Projektom se planiraju aktivnosti na izgradnji pješačke šetnice opremljene s niskougličnom pametnom javnom rasvjetom, te javnih zelenih površina za odmor, opuštanje i boravak na otvorenom. Zelene površine će se opremiti pristupnim točkama na javnu Wi-Fi mrežu, pametnim klupama za odmor posjetitelja s mogućnošću punjenja pametnih uređaja i informativnim točkama. Uz pješačku stazu u okviru zelene zone biti će posađeno mediteransko aromatično bilje koje će uz edukaciju o zdravstvenim koristima bilja i morske klime korisnike služiti i prijenosu informacija o povijesnom razvoju turizma u Lovranu kao destinacije zdravstvenog turizma.

Spremnost projekta: Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca (2026.-2027.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 1.180.145,88 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, ITU mehanizam

Posebni cilj 3.2.: Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja

Projekt od strateškog značaja 18: Uređenje pješačkih i biciklističkih staza i šetnica na području općine Mošćenička Draga

Nositelj projekta: Općina Mošćenička Draga

Kratki opis projekta:

Projekt predstavlja zahvat u prostoru koji ima za cilj kroz razvoj mreže javne pješačke i biciklističke infrastrukture doprinijeti zaštiti lokalnog kulturnog i krajobraznog identiteta i održivom turističkom razvoju. Cjelovitim uređenjem javne pješačke i biciklističke infrastrukture usmjeruje se tok posjetitelja u ruralna područja (zaleđe obalne crte) te stvara turistički proizvod koji u prostoru povezuje točke kulturnih i prirodnih posebnosti. Postavljanjem energetski učinkovitih rasvjetnih tijela u obuhvatu šetnice te postavljanjem vanjskih info displaya u naseljima s prezentacijom prirodne i kulturne baštine postiže se dodatna vrijednost u održivom razvoju prostora. Aktivnosti uključuju manja ulaganja u uređenje 3-5 pješačkih i biciklističkih staza, markiranje staza, postavljanje interpretacijskih ploča i putokaza, uređenje vidikovaca i točki za odmor – klupe i stolovi, mostića, stalaka za bicikle i sl. te infrastrukturna ulaganja u obnovu dijela šetnice koja je trenutno nije adekvatna za upotrebu od strane osoba smanjene pokretljivosti.

Spremnost projekta: Projektno-tehnička dokumentacija je u izradi.

Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca (2025.-2026.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 430.000,00 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, ITU mehanizam

11. Indikativni financijski plan

Tablica 7: Indikativni financijski plan provedbe Prioriteta 1. Identitet i ljudi - ključ razvoja

Prioritet 1 SRUA: Identitet i ljudi - ključ razvoja		Posebni cilj 1.1: Osnježena osnovna društvena područja		Posebni cilj 1.2: Funkcionalna mreža zdravstvenih i socijalnih usluga			Posebni cilj 1.3: Društveni život za sve generacije		
STRATEŠKI CILJEVI NRS-a SC.2. Obrazovani i zaposleni ljudi; SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život									
POKAZATELJI UČINKA NRS-a Obuhvat djece od 4 godine do početka obveznog obrazovanja (predškolski odgoj); Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti; Očekivani broj godina zdravog života									
POSEBNI CILJEVI	POKAZATELJI ISHODA	FINANCIJSKI PLAN 2021.	FINANCIJSKI PLAN 2022.	FINANCIJSKI PLAN 2023.	FINANCIJSKI PLAN 2024.	FINANCIJSKI PLAN 2025.	FINANCIJSKI PLAN 2026.	FINANCIJSKI PLAN 2027.	UKUPNA ALOKACIJA ZA PROVEDBU POSEBNOG CILJA
Posebni cilj 1.1: Osnježena osnovna društvena područja	Pokazatelj ishoda 1.1.	0,00	10.648,00	7.034.122,72	15.582.780,54	13.093.779,28	1.921.290,16	1.592.779,40	39.235.400,10
Posebni cilj 1.2: Funkcionalna mreža zdravstvenih i socijalnih usluga	Pokazatelj ishoda 1.2.	0,00	16.333,00	26.557.892,97	43.776.943,14	32.952.335,17	31.501.241,44	29.372.120,12	164.176.865,84
Posebni cilj 1.3: Društveni život za sve generacije	Pokazatelj ishoda 1.3.	0,00	69.788,31	2.909.059,37	8.458.322,43	19.656.869,66	25.135.084,63	16.823.827,85	73.052.952,25
INDIKATIVNA ALOKACIJA ZA PROVEDBU SRUA PO GODINAMA		0,00	96.769,31	36.501.075,06	67.818.046,11	65.702.984,11	58.557.616,23	47.788.727,37	276.465.218,19
PLANIRANI IZVORI FINANCIRANJA	DRŽAVNI PRORAČUN	0,00	96.769,31	6.258.998,04	28.312.711,58	12.472.097,58	5.715.841,27	2.905.983,93	55.762.401,71
	FONDOVI EU / ZAJMOVI/ POMOĆI/ OSTALO	0,00	0,00	30.242.077,02	39.505.334,53	53.230.886,53	52.841.774,96	44.882.743,44	220.702.816,48

Izvor: Akcijski plan, izrada autora

Tablica 8: Indikativni financijski plan provedbe Prioriteta 2. Dinamično gospodarstvo - nositelj razvoja

Prioritet 2 SRUA: Dinamično gospodarstvo - nositelj razvoja		Posebni cilj 2.1: Podupiranje transformacije gospodarstva		Posebni cilj 2.2: Jačanje sinergije javnog i privatnog sektora			Posebni cilj 2.3: Stvaranje jedinstvene turističke ponude		
STRATEŠKI CILJEVI SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo									
POKAZATELJI UČINKA NRS-a Vrijednost izvoza roba i usluga u % BDP-a; Udio ukupnih izdataka za istraživanje i razvoj (GERD) u BDP-u; Indeks globalne konkurentnosti (GCI)									
POSEBNI CILJEVI	POKAZATELJI ISHODA	FINANCIJSKI PLAN 2021.	FINANCIJSKI PLAN 2022.	FINANCIJSKI PLAN 2023.	FINANCIJSKI PLAN 2024.	FINANCIJSKI PLAN 2025.	FINANCIJSKI PLAN 2026.	FINANCIJSKI PLAN 2027.	UKUPNA ALOKACIJA ZA PROVEDBU POSEBNOG CILJA
<i>Posebni cilj 2.1: Podupiranje transformacije gospodarstva</i>	<i>Pokazatelj ishoda 2.1.</i>	0,00	0,00	233.592,33	359.952,94	13.596.965,82	2.427.972,92	0,00	16.618.484,01
<i>Posebni cilj 2.2: Jačanje sinergije javnog i privatnog sektora</i>	<i>Pokazatelj ishoda 2.2.</i>	0,00	73.237,00	429.278,97	10.384.482,34	11.412.617,45	4.319.437,45	4.067.872,00	30.686.925,21
<i>Posebni cilj 2.3: Stvaranje jedinstvene turističke ponude</i>	<i>Pokazatelj ishoda 2.3.</i>	0,00	34.000,00	2.215.700,72	5.166.769,69	7.510.576,61	9.742.539,04	4.264.922,48	28.934.508,54
INDIKATIVNA ALOKACIJA ZA PROVEDBU SRUA PO GODINAMA		0,00	107.237,00	2.878.572,02	15.911.204,97	32.520.159,88	16.489.949,41	8.332.794,48	76.239.917,76
PLANIRANI IZVORI FINANCIRANJA	DRŽAVNI PRORAČUN	0,00	107.237,00	1.593.025,88	3.986.744,01	6.548.705,72	2.491.112,49	1.394.716,45	16.121.541,55
	FONDOVI EU / ZAJMOVI/ POMOĆI/ OSTALO	0,00	0,00	1.285.546,14	11.924.460,96	25.971.454,16	13.998.836,92	6.938.078,03	60.118.376,21

Izvor: Akcijski plan, izrada autora

Tablica 9: Indikativni financijski plan provedbe Prioriteta 3. Zeleno-plavi prostor - budućnost razvoja

Prioritet 3 SRUA: Zeleno-plavi prostor - budućnost razvoja		Posebni cilj 3.1: Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa	Posebni cilj 3.2: Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja	Posebni cilj 3.3: Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje	Posebni cilj 3.4: Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja				
STRATEŠKI CILJEVI SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost; SC 10. Održiva mobilnost; SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva									
POKAZATELJI UČINKA NRS-a Emisije stakleničkih plinova (bazna godina – 1990.); Indeks globalne konkurentnosti (GCI), komponentna “Infrastruktura”; DESI indeks gospodarske i društvene digitalizacije; Stopa recikliranja komunalnog otpada; Udio obnovljivih izvora energije u bruto ukupnoj potrošnji energije									
POSEBNI CILJEVI	POKAZATELJI ISHODA	FINANCIJSKI PLAN 2021.	FINANCIJSKI PLAN 2022.	FINANCIJSKI PLAN 2023.	FINANCIJSKI PLAN 2024.	FINANCIJSKI PLAN 2025.	FINANCIJSKI PLAN 2026.	FINANCIJSKI PLAN 2027.	UKUPNA ALOKACIJA ZA PROVEDBU POSEBNOG CILJA
Posebni cilj 3.1: Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa	Pokazatelj ishoda 3.1.	0,00	0,00	469.011,92	4.170.116,30	2.074.055,08	1.279.336,84	3.333.327,88	11.325.848,02
Posebni cilj 3.2: Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja	Pokazatelj ishoda 3.2.	0,00	93.333,00	1.481.980,62	11.184.535,69	15.539.333,10	22.569.848,09	13.177.538,20	64.046.568,70
Poseban cilj 3.3.: Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje	Pokazatelj ishoda 3.3.	0,00	10.000,00	1.544.658,00	11.582.032,67	11.444.809,02	9.003.792,29	6.488.585,08	40.073.877,06
Poseban cilj 3.4.: Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja	Pokazatelj ishoda 3.4.	0,00	25.000,00	1.537.301,58	1.852.877,01	3.239.492,08	4.968.801,91	4.912.335,19	16.535.807,77
INDIKATIVNA ALOKACIJA ZA PROVEDBU SRUA PO GODINAMA		0,00	128.333,00	5.032.952,12	28.789.561,67	32.297.689,28	37.821.779,13	27.911.786,35	131.982.101,55
PLANIRANI IZVORI FINANCIRANJA	DRŽAVNI PRORAČUN	0,00	128.333,00	1.903.152,61	6.738.225,15	4.202.397,94	3.908.049,18	3.778.319,57	20.658.477,45
	FONDOVI EU / ZAJMOVI/ POMOĆI/ OSTALO	0,00	0,00	3.129.799,51	22.051.336,52	28.095.291,34	33.913.729,95	24.133.466,78	111.323.624,10

Izvor: Akcijski plan, izrada autora

12. Okvir za praćenje i vrednovanje

Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021.-2027. predstavlja okvir za planiranje razvoja Urbane aglomeracije Rijeka do kraja 2027. godine. Ovaj akt strateškog planiranja usklađen je sa svim hijerarhijski nadležnim aktima na županijskoj, nacionalnoj i EU razini te pridonosi ispunjenju vizija i ciljeva opisanih u tim dokumentima.

Praćenje, vrednovanje i izvještavanje o provedbi SRUA važan je dio u procesu strateškog planiranja. Praćenje provedbe SRUA obuhvatit će proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja kojima će se sustavno pratiti uspješnost provedbe ciljeva i mjera navedenih unutar dokumenta. Kontinuirano će se izvještavati o provedbi radi pružanja pravovremenih i relevantnih informacija ključnim dionicima u razvoju urbanog područja.

Izveštavanje o provedbi SRUA

Sukladno Smjernicama, za provedbu Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027. kao i izvještavanje o istoj odgovoran je Grad Rijeka kao nositelj izrade dokumenta i grad središte UA. Grad će, jednom godišnje, nakon dobivanja pozitivnog mišljenja Koordinacijskog vijeća, izvješće o provedbi SRUA podnositi Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU, najkasnije do 31. srpnja tekuće godine za prethodnu godinu, kako je propisano člankom 49. stavkom 4. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske. Izvješće će biti izrađeno temeljem uputa Ministarstva. Dodatno, Grad Rijeka će na svojim internetskim stranicama, sukladno odredbama propisa koji uređuje pravo na pristup informacijama, objavljivati podatke i godišnja izvješća o provedbi SRUA.

Postupak i metodologija vrednovanja

Prema članku 48. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, planski dokumenti politike regionalnoga razvoja moraju proći postupak vrednovanja tijekom izrade, tijekom provedbe te nakon provedbe.

- Vrednovanje tijekom izrade (prethodno vrednovanje) - provodi se tijekom izrade planskog dokumenta; osigurava relevantnost i koherentnost dokumenta, a zaključci se integriraju u dokument tijekom izrade; usmjereno je na analizu snaga, slabosti i razvojnog potencijala te pružanje prosudbe o razvojnim pitanjima, strategiji i ciljevima te koherentnosti u odnosu na nadređene politike; pruža potrebnu osnovu za praćenje i buduće vrednovanje, osiguravanjem jasnih i mjerljivih ciljeva te pokazatelja za praćenje ostvarenja ciljeva,
- Vrednovanje tijekom provedbe - provodi se tijekom provedbe planskog dokumenta; nositelji provedbe dokumenta mogu samostalno odlučivati što će se vrednovati i kada; upravljački alat kojim se pomaže izvedba dokumenata; pomaže donositeljima odluka da tijekom provedbe utvrde nedostatke u provedbi dokumenta,
- Vrednovanje nakon provedbe - provodi se po završetku provedbe planskog dokumenta; sažeto ponavljanje i ocjenjivanje cjelokupnog učinka planskog dokumenta odnosno djelotvornost i učinkovitost istog.

Detaljan postupak i metodologija vrednovanja politike regionalnoga razvoja uređen je Pravilnikom o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (NN 121/2015) u skladu s kojim se provodi i postupak vrednovanja SRUA.

Postupak vrednovanja Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027. pokrenuo je gradonačelnik Grada Rijeke donošenjem Odluke o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027. te definiranjem plana vrednovanja, od 14. studenog 2022. godine. Nadalje, donošenjem Odluke o osnivanju i imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027. od 23. studenog 2022. Godine ("Službene novine Grada Rijeke" broj 15/22), uspostavljena je Upravljačka skupina koja se sastoji od četrnaest članova, predstavnika institucija u istim ili srodnim područjima koja su predmet vrednovanja. Istom odlukom definirane su i zadaće Upravljačke skupine. Svrha Upravljačke skupine je analiza svih aspekata vrednovanja, od pripreme vrednovanja do završnog izvještaja o provedenom vrednovanju.

Grad Rijeka će, sukladno propisanoj obavezi, na svojim internetskim stranicama objaviti završni izvještaj o provedenom vrednovanju.

13. Popis ostalih odabranih projekata na razini UA Rijeka

Posebni cilj 1.1.: Osnažena osnovna društvena područja
Izgradnja područne škole Rešetari
Nositelj projekta: Grad Kastav
Kratki opis projekta: Projektom se planira izgradnja i opremanje nove Područne škole Rešetari, kako bi se ostvarili uvjeti za izvođenje jednosmjenske nastave, čime će se povećati kvaliteta rada i upravljanje školama, ali će se ostvariti i brojni pozitivni efekti na obrazovanje i kvalitetu života učenika. Predviđeni sadržaji uključuju unutarnje prostore škole (20 učionica za razrednu nastavu, kabineti, blagovaonica, knjižnica i čitaonica, sanitarije), gospodarske prostore (kuhinja, spremište), energetske-tehnički blok (kotlovnica, garderoba, odlaganje smeća), dvoranu za tjelesnu i zdravstvenu kulturu i prateće sadržaje, te vanjske prostore škole (prilazni putevi, školsko dvorište, igrališta, prostori za nastavu na otvorenom i sl.).
Spremnost projekta⁴: Imovinsko-pravni odnosi su u postupku rješavanja. Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.
Planirano trajanje projekta: 36 mjeseci (2023.-2025.)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 8.229.360,26 €
Planirani izvori financiranja: županijski proračun, lokalni proračun, pomoći Europske unije
Rekonstrukcija brownfield lokacije u novi Dnevni boravak Matulji-mjesto skrbi i integracije osoba treće životne dobi
Nositelj projekta: Općina Matulji
Kratki opis projekta: Rekonstrukcijom brownfield lokacije, napuštenog objekta poslovne namjene, uredit će se prostor namijenjen dnevnom boravku za osobe treće životne dobi. U prostoru dnevnog boravka korisnicima se planira pružiti potrebna izvaninstitucionalna skrb i organizacija slobodnog vremena. Glavni cilj je upravo smanjenje institucionaliziranih osoba, odnosno sprječavanje institucionalizacije novih korisnika. Prostor cijelog objekta prilagodit će se i opremiti opremom za potrebe dnevnog boravka starijih osoba.
Spremnost projekta: Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Izrađen glavni projekt.
Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca (2026.-2027.)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 2.000.000,00 €
Planirani izvori financiranja: lokalni proračun
Zdravstveno-socijalni centar na području općine Viškovo
Nositelj projekta: Općina Viškovo
Kratki opis projekta: Projekt uključuje dvije komponente - izgradnju i opremanje centra za rehabilitaciju u naselju Marčelji te izgradnju i opremanje nove zgrade doma zdravlja u Viškovu, čime bi se osigurala kvalitetna socijalno-zdravstvena usluga na području Viškova. Projektom je predviđena uspostava usluge poludnevnog boravka i organiziranog stanovanja, raznovrsnost rada u boravku kao i slobodnih aktivnosti za korisnike, što će izravno utjecati na njihovo aktivnije sudjelovanje i razvoj novih vještina te poboljšanje kvalitete života korisnika i njihovih obitelji. S druge strane, izgradnjom adekvatnog prostora za pružanje institucionalne zdravstvene skrbi stvorit će se primjereni uvjeti za rad medicinskog osoblja te podići kvaliteta zdravstvene zaštite svih mještana kao i objedinjavanje svih zdravstvenih i pratećih usluga na jednom mjestu.

Spremnost projekta: Riješeni imovinsko pravni odnosi; projektno tehnička dokumentacija je djelomično izrađena.

Planirano trajanje projekta: 36 mjeseci (2025.-2027.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 5.043.801,57 €

Planirani izvori financiranja: županijski proračun, lokalni proračun, javna poduzeća

Dom za starije i nemoćne

Nositelj projekta: Općina Kostrena

Kratki opis projekta:

Projektom je planirana izgradnja doma za starije i nemoćne osobe. Kapaciteti objekta u okviru usluge smještaja planirani su za cca 150 osoba, a osim toga osigurat će se dodatni kapaciteti za dnevni boravak korisnika. Realizacijom projekta osim dobivanja funkcionalnog prostora za osobe starije životne dobi i unaprjeđenja socijalne i zdravstvene skrbi, otvorit će se nova radna mjesta.

Spremnost projekta: Izrađeno idejno rješenje i glavni projekt, ishođena pravomoćna građevinska dozvola.

Planirano trajanje projekta: 12 mjeseci (2024.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 16.590.350,00 €

Planirani izvori financiranja: državni proračun, županijski proračun, lokalni proračun, pomoć Europske unije

Društveno-kulturni centar općine Viškovo

Nositelj projekta: Općina Viškovo

Kratki opis projekta:

Ovim integriranim projektom predviđena je rekonstrukcija postojećeg objekta i opremanje višenamjenskog društveno-kulturnog centra unutar kojeg će se osigurati prostorni kapaciteti za udruge, te dvorana za održavanje kulturnih događanja, prezentacija, predstava, kino projekcija i dr. manifestacija. Novi objekt izgradit će se kao energetski učinkovit uz korištenje obnovljivih izvora energije i pametno upravljanje istim. Također, projektom je predviđeno i uređenje javnih površina, odnosno spajanje dva središta u centralnom naselju Viškovo te svih javnih, društvenih i gospodarskih sadržaja izgradnjom javnog stubišta te uređenjem trga s pratećim proširenjem zelene infrastrukture u centru Viškova.

Spremnost projekta: Projektno-tehnička dokumentacije je djelomično izrađena - za određene segmente projekta.

Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca (2025.-2026.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 7.963.897,02 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, pomoć Europske unije

Polivalentna dvorana Halubjan

Nositelj projekta: Općina Viškovo

Kratki opis projekta:

Na području Općine trenutno se nalazi samo jedna sportska dvorana izgrađena u sklopu osnovne škole koja ne zadovoljava stvarne potrebe, kako za školu i rekreaciju, tako i za održavanje sportskih događanja i raznih manifestacija. Slijedom navedenog uočena je potreba za izgradnjom polivalentne dvorane, odnosno višenamjenskog objekta s raznim sadržajima, koja bi se osim za potrebe Općine Viškovo, mogla koristiti i za održavanje manifestacija, sportskih događanja i sl. za potencijalne korisnike sa šireg područje UA Rijeka. Projekt predviđa i izgradnju dodatnih parkirališnih prostora čime će zadovoljiti rješavanje problema s parkiranjem kod buduće dvorane, ali i osigurati parkirni prostor za posjetitelje buduće Kuće halubajškoga zvončara u neposrednoj blizini.

Spremnost projekta: Izrađeno idejno rješenje.

Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca (2026.-2027.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 6.636.580,82 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun

Rekonstrukcija Društvenog doma u Podkilavcu

Nositelj projekta: Općina Jelenje

Kratki opis projekta:

Projekt se odnosi na rekonstrukciju postojećeg doma kulture u naselju Podkilavac, te njegovog opremanja čime će se osigurati uvjeti za rad mladih, održavanje kulturno – umjetničkih događaja te povećati prostorni kapaciteti za rad kulturno – umjetničkih društava i udruga. U sklopu rekonstrukcije predviđa se i uređenje rampi za pristup dječjem igralištu iza društvenog doma koje služi kao njegov „produžetak“ na vanjski prostor. Rekonstrukcija društvenog doma za mlade i uređenje javne površine u neposrednoj blizini istog s obzirom na smještaj uz glavnu prometnicu i u centru naselja od iznimne je važnosti za stanovništvo naselja Podkilavac.

Spremnost projekta: Izrađen glavni projekt; ishođena građevinska dozvola.

Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca (2022.-2023.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 281.905,77 €

Planirani izvori financiranja: državni proračun, lokalni proračun

Novi centar Općine Viškovo

Nositelj projekta: Općina Viškovo

Kratki opis projekta:

Projektom je predviđena izgradnja novog višenamjenskog objekta unutar kojeg bi se smjestila općinska uprava i osigurali prostorni kapaciteti za udruge s područja Općine Viškovo. Realizacijom istoga osigurat će se preduvjeti za digitalizaciju rada općinske uprave i bolju uslugu za građane. Također, predviđena je izgradnja i opremanje novog doma kulture za više namjena. Projekt obuhvaća kompletno opremanje prostora, a novoizgrađena zgrada i dom kulture bit će u potpunosti energetske učinkoviti te će se koristiti obnovljivi izvori energije.

Spremnost projekta: Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

Planirano trajanje projekta: 36 mjeseci (2025.-2027.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 11.282.187,43 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun

Posebni cilj 2.1. (PC 2.1.): Podupiranje transformacije gospodarstva

Poduzetnički inkubator “Jelenje”

Nositelj projekta: Općina Jelenje

Kratki opis projekta:

U poduzetničkom inkubatoru Jelenje, (površine cca 350 m²) planira se uređenje 8 uredskih prostorija od 15 do 25 m², sala za sastanke i ostalih obveznih sadržaj. Poduzetnički inkubator nudit će poduzetnicima uređene i opremljene uredske prostore, uz cijenu najma nižom od tržišne, a osim toga i cijeli niz savjetodavnih usluga potrebnih u periodu osnivanja i početka poslovanja novog poduzeća, kao i olakšanu mogućnost financiranja putem raznih financijskih instrumenata i partnerskih institucija.

Spremnost projekta: Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

Planirano trajanje projekta: 36 mjeseci (2023.-2025.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 688.035,00 €

Planirani izvori financiranja: županijski proračun, lokalni proračun

IT Boost Zone

Nositelj projekta: Općina Lovran

Kratki opis projekta:

Projektom je planirano opremanje poslovne zgrade u vlasništvu Općine Lovran s ciljem njene prenamjene za potrebe uspostave poslovne infrastrukture - IT Boost Zone. Realizacijom projekta za IT tvrtke i ostale gospodarske subjekte koje se bave industrijama u nastajanju omogućit će poslovna podrška u vidu uredskih prostora s poticajnom cijenom najma. Također, planirano je i uređenje poslovne zone s parcelama namijenjenih gospodarskih subjektima iz navedenih sektora, s ciljem povećanja gospodarske i tehnološke konkurentnosti Općine Lovran u cjelini.

Spremnost projekta: Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

Planirano trajanje projekta: 12 mjeseci (2025.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 1.031.324,66 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, pomoć Europske unije

Nastavak razvoja i aktivacije Radne zone Marišćina

Nositelj projekta: Općina Viškovo

Kratki opis projekta:

Radna zona Marišćina smještena je na samom sjeveru Općine, na granici s Općinom Klana i njihovom radnom zonom Kunfin. U tijeku je provedba projekta "Radna zona Marišćina K-2 u Općini Viškovo" koji se financira iz ESI fondova - OPKK 2014.-2020. U sklopu navedenog uredit će se 1. i 2. faza radne zone (nerazvrstana cesta s pratećom infrastrukturom te uređenje plato). Općina Viškovo nakon realizacije 1. i 2. faze radne zone pokrenula bi projekt izgradnje poduzetničkog inkubatora/akceleratora/*co-working place*-a za potrebe freelancera, malih poduzetnika, obrtnika, projektanata i sl. te je predviđena izgradnja drugog dijela ceste čime bi se omogućila daljnja aktivacija zone.

Spremnost projekta: Izrađeno idejno rješenje.

Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca (2025.-2026.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 3.583.753,65 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, pomoć Europske unije

"Ulaganje u Radnu zonu Žegoti, dio I. ulaganje u infrastrukturu: cesta GMU3 sa pratećom infrastrukturom; dio II. ulaganje u cestovnu i ostalu infrastrukturu"

Nositelj projekta: Grad Kastav

Kratki opis projekta:

Projekt Ulaganje u radnu zonu Žegoti - dio I. uključuje izgradnju ceste GMU3 s pratećom infrastrukturom u građevinskom području u središtu grada Kastva s ciljem razvoja radne zone, odnosno osiguravanja boljih uvjeta za razvoj poslovanja privatnih tvrtki s područja Grada Kastva i UA Rijeka. Zona je namijenjena gospodarskim djelatnostima koje zahtijevaju veće površine: uslužnim, tržišnim, skladišnim, servisnim, proizvodnim i obrtničkim pogonima. Drugi dio ulaganja odnosi se na daljnje projektiranje i ulaganje u razvoj radne zone Žegoti, a po realizaciji obje navedene faze radna zona će se dodatno otvoriti za poduzetnike te će se stvoriti preduvjeti i mogućnosti za gradnju dodatnih objekata i dodatni razvoj poduzetništva u gradu.

Spremnost projekta: Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno tehnička dokumentacija je djelomično izrađena.

Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca (2024.-2025.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 1.990.974,25 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, pomoć Europske unije

Izgradnja sabirne ulice SU1 u zoni poslovne namjene K1 Cernik

Nositelj projekta: Općina Čavle

Kratki opis projekta:

Projektom je planirana izgradnja ceste i prateće infrastrukture unutar proizvodne zone K1 Cernik s ciljem povećanje gospodarske aktivnosti te poticanje razvoja poduzetništva i investicija, rasta i razvoja malih privatnih tvrtki te privlačenje novih tvrtki iz Hrvatske i inozemstva.

Spremnost projekta: Izrađeno idejno rješenje.

Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca (2025.-2026.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 608.534,08 €

Planirani izvori financiranja: državni proračun, lokalni proračun

Posebni cilj 2.3. (PC 2.3.): Stvaranje jedinstvene turističke ponude

Obnova i očuvanje kulturne baštine - revitalizacija gradskih bedema

Nositelj projekta: Grad Kastav

Kratki opis projekta:

Projekt predstavlja sveobuhvatnu sanaciju ugroženih dijelova gradskih bedema Grada Kastva - jednog od najznačajnijih povijesnih spomenika Kastva i najcjelovitije očuvanih kompleksa gradskih zidina s kraja 15. stoljeća i početka 16. stoljeća u baštini fortifikacijske arhitekture u Hrvatskoj, s krajnjim ciljem njegove turističke aktivacije. Projekt je nastavak višegodišnjih aktivnosti sanacije i konzervacije istočnog zida, sjeveroistočne kule, sjevernog zida i kule Žudika.

Spremnost projekta: Imovinsko-pravni odnosi su u postupku rješavanja. Projektno-tehnička dokumentacija je djelomično izrađena.

Planirano trajanje projekta: 36 mjeseci (2023.-2025.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 2.654.632,33 €

Planirani izvori financiranja: županijski proračun, lokalni proračun

Revitalizacija Kaštela Grobnik

Nositelj projekta: Općina Čavle

Kratki opis projekta:

Opsežan građevinski zahvat na dijelu Kaštela Grobnik i privođenje namjeni nekorištenih prostornih kapaciteta zbog trenutnog stanja konstrukcije, povećanje turističke i kulturne ponude kroz dodatne sadržaje.

Spremnost projekta: Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

Planirano trajanje projekta: 2024.-2026.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 1.128.218,75 €

Planirani izvori financiranja: državni proračun, lokalni proračun

Revitalizacija dvorca Stari grad Zrinskih u Kraljevici

Nositelj projekta: Grad Kraljevica

Kratki opis projekta:

Dvorac Stari grad Zrinskih zaštićeno je kulturno dobro na području Grada Kraljevice u sklopu kojeg je smještena gradska uprava i knjižnica. Projektom je planirana revitalizacija dvorca i rekonstrukcija prema načelima energetske učinkovitosti uz poštivanje restauratorskih i konzervatorskih smjernica. Osim infrastrukturnih zahvata, projektom je planirana je aktivnost digitalizacije gradske uprave te jačanja kapaciteta zaposlenika s ciljem povećanja učinkovitosti i transparentnosti rada gradske uprave.

Spremnost projekta: Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno tehnička dokumentacija je izrađena. Izrađen konzervatorsko-restauratorski elaborat.

Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca (2026.-2027.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 1.495.000,00 €

Planirani izvori financiranja: državni proračun, županijski proračun, lokalni proračun

Interpretacijsko uređenje dvorišta i prošireno digitalno iskustvo Kuće kostrenskih pomoraca

Nositelj projekta: Općina Kostrena

Kratki opis projekta:

Projektom je planirano interpretacijskog uređenje dvorišta Kuće kostrenskih pomoraca kao nastavak dosadašnjih ulaganja u uređenje Kuće. Cilj projekta je uređenjem vanjskog dvorišta stvaranje cjelovitog doživljaja pomoračkog načina života i Kostrene u cijelosti. S obzirom da sam objekt površinom nije velik, uređenjem vanjskog prostora, posebice otvorenog gledališta, dobit će se dodatni prostor za edukaciju i aktivnost. Osim toga, projektom je planirano stvaranje novih multimedijских sadržaja u obliku proširenog digitalnog iskustva.

Spremnost projekta: Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

Planirano trajanje projekta: 12 mjeseci (2024.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 983.476,00 €

Planirani izvori financiranja: županijski proračun, lokalni proračun

Revitalizacija Frankopanskog kaštela u Bakru

Nositelj projekta: Grad Bakar

Kratki opis projekta:

Projektom je planirana rekonstrukcija, opremanje i revitalizacija Frankopanskog kaštela u Bakru, koji je djelomično saniran, te je dio objekta prenamijenjen u interpretacijski centar na temu: utjecaj obitelji Frankopan i Zrinski na politiku i gospodarstvo. Projektom će prostorije u prizemlju i na katu objekta biti stavljeni u funkciju kulturnih i kreativnih djelatnosti, dio prostora uredit će se kao višenamjenska dvorana za kulturna događanja i svečanosti, a preostali prostor za kulturnu namjenu i kao prostor za udruge. Osim uređenja interijera Frankopanskog kaštela projekt obuhvaća i uređenje dječjeg igrališta kod Kaštela, rekonstrukciju pristupne ceste te izgradnju i uređenje parkirališta u neposrednoj blizini. Također će se za posjetitelje omogućiti najam električnih bicikala ili romobila da se osigura učinkovita komunikacija Kaštela smještenog na vrhu stare gradske jezgre do obalnog dijela grada, odnosno rive kao i ostalih znamenitosti unutar grada i obratno najmom el. vozila putem aplikacije.

Spremnost projekta: Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

Planirano trajanje projekta: 60 mjeseci (2023.-2027.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 3.970.500,00 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun

Čebuharova kuća

Nositelj projekta: Općina Čavle

Kratki opis projekta:

Obnova i uređenje Čebuharove kuće, prenamjena funkcije iz upravne zgrade u tradicionalnu kuću, knjižnicu i turističku zajednicu te definiranje i stavljanje u funkciju turizma i kulture. Realizaciju projekta jedna od najstarijih očuvanih zgrada uz Lujzinsku cestu prenamijeniti će se u novi posjetiteljski centar s uređenom etnografskom zbirkom, multifunkcionalnim prostorom knjižnice i uredom Turističke zajednice te prostorima za voditelje zbirke.

Spremnost projekta: Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca (2025.-2026.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 666.976,38 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun

Posebni cilj 3.1. (PC 3.1.) Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa

Plaža prilagođena osobama smanjene pokretljivosti

Nositelj projekta: Općina Kostrena

Kratki opis projekta:

Projekt uključuje prostorno rješenje koje omogućuje jednostavno kretanje i funkcionalno korištenje cijelog prostora plaže za osobe s invaliditetom. Projektom je planirano uređenje i obrada podnih površina tako da onemogućavaju klizanje, i opremanje napravama za spuštanje i rampom za ulazak, sanitarnim čvorom, tuševima i zaštitnom mrežom.

Spremnost projekta: Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Izrađeno idejno rješenje.

Planirano trajanje projekta: 12 mjeseci (2024.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 1.327.228,00 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun

Posebni cilj 3.2. (PC 3.2.) Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja

Kastav Mobility Hub

Nositelj projekta: Grad Kastav

Kratki opis projekta:

Projekt uključuje pripremu, izgradnju i održavanje Mobility hub-a u centru Kastva, po principu *smart* parking načela, uz korištenje suvremenih tehnologija i materijala te energetske učinkovite infrastrukturu. U okviru Mobility Hub-a djelovala bi i nova javna garaža koja se nalazi na području bivšeg industrijskog postrojenja Preda, neposredno prije ulaza u staru gradsku jezgru grada Kastva. Riječ je o *brownfield* lokaciji koja bi postala dio sustava zelene infrastrukture grada.

Spremnost projekta: Imovinsko-pravni odnosi su u postupku rješavanja. Izrađeno idejno rješenje i studija izvodljivosti.

Planirano trajanje projekta: 36 mjeseci (2024.-2026.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 9.954.871,26 €

Planirani izvori financiranja:, ostali izvori

Izgradnja autobusnog terminala na području Grada Opatije

Nositelj projekta: Grad Opatija

Kratki opis projekta:

Projektom izgradnje autobusnog terminala odmaknut će se turistički autobusi iz užeg centra Opatije te će se stvoriti infrastrukturni i organizacijski preduvjeti za modernizaciju komunalnog i prometnog sustava u Opatiji. Projektom je planirana izgradnja sljedećih komponenti:

- integrirani terminal s parkiralištima za turističke autobuse i autobusnim stajalištima;
- punionice za električne autobuse i ostala vozila;
- nadstrešnica za ukrcaj i iskrcaj putnika;
- parkiralište za osobna vozila kao preduvjeta za razvoj *park&ride* usluge;
- ostali popratni sadržaji.

Spremnost projekta: Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

Planirano trajanje projekta: 60 mjeseci (2023.-2027.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 7.034.775,68 €

Planirani izvori financiranja: javna poduzeća

Revitalizacija Veprinca

Nositelj projekta: Grad Opatija

Kratki opis projekta:

Sveobuhvatni projekt revitalizacije Veprinca podrazumijeva uređenje područja centra naselja Veprinac s ciljem povećanja kvalitete života lokalnog stanovništva, ali i stvaranju novih turističkih sadržaja. Projektom je planira uređenje novih javnih površina u obliku trga i raznolikih zelenih površina, konkretno:

- Izvođenje nove javne rasvjete i opremanje zone kamerama, klupama i informativno-edukativnim pločama;
- Uređenje pristupne ceste i potpornog zida;
- Uređenje dodatnih parkirališnih površina;
- Uređenje površine ispred glavnog ulaza u Društveni dom te sadržajno opremanje trga;
- Sanacija javnih šterni;
- Uređenje multifunkcionalnog otvorenog prostora s dječjim igralištem;
- Izgradnju e-punionica za automobile i bicikle;
- Ozelenjivanje zelenih površina.

Projektom će biti revitalizirana zona s naglaskom na prometnu regulaciju i povećanje sigurnosti u prometu, stvaranje vizualnog identiteta mjesta te uređenje i opremanje svih navedenih površina prema stvarnim potrebama Veprinca i njegovih stanovnika.

Spremnost projekta: Izrađeno idejno rješenje. Glavni projekt je u izradi.

Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca (2024.-2025.)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 929.121,32 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun

14. Prilozi

- Prilog 1. Analiza stanja sa SWOT analizom nakon prethodnog vrednovanja s priložima
- Prilog 2. Završno izvješće SRUA Rijeka - sažetak
- Prilog 3. Izvješće o provedenom savjetovanju Strategija razvoja Urbane aglomeracije Grada Rijeke 2021-2027
- Prilog 4. Odluka o osnivanju Partnerskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine
- Prilog 5. Odluka o izmjenama Odluke o osnivanju Partnerskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine
- Prilog 6. Izvještaji o provedenom konzultacijskom procesu
- Prilog 7. Odluka o osnivanju Koordinacijskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine
- Prilog 8. Mišljenje PGŽ - Nije potrebno provoditi stratešku procjenu za Strategiju UAR
- Prilog 9. Mišljenje PGŽ - Ocjena o potrebi strateške procjene za Strategiju UAR